

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2018 r.

Report on the socio-economic situation of Podkarpackie Voivodship in 2018

Urząd Statystyczny w Rzeszowie Statistical Office in Rzeszów

Rzeszów 2019

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Rzeszowie – Podkarpacki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Rzeszów – Podkarpackie Regional Research Centre

Zespół autorski

Editorial team

Wojciech Ingot, Andrzej Korab, Urszula Polak, Magdalena Rokita, Krystyna Rubiś, Agnieszka Skarbowska
Irena Trzyna, Maciej Zielański, Bernadeta Ziomek-Niedzielska

Kierujący

Supervisor

Barbara Błachut

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Wojciech Ingot

Tłumaczenie

Translation

Mirosław Koszela

ISSN 2084-7076

Publikacja dostępna na

Publication available on website

rzeszow.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source.

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Rzeszowie oddaje do Państwa rąk kolejne wydanie „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego”. Publikacja ta prezentuje zjawiska istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, jak też procesy zachodzące w gospodarce na terenie województwa.

W raporcie przedstawiono obszerny zestaw najbardziej aktualnych informacji między innymi z zakresu demografii, rynku pracy, wynagrodzeń, świadczeń społecznych, zmian w podstawowych obszarach gospodarki narodowej tj. w przemyśle, budownictwie, rolnictwie, handlu, nakładach inwestycyjnych oraz wynikach finansowych przedsiębiorstw.

Prezentowane zagadnienia zostały przedstawione w retrospekcji od 2010 r., co pozwala na ich analizę, a także ocenę zmian zachodzących w ostatnich latach. Ponadto analogiczne do tego opracowania są wydawane corocznie przez wszystkie urzędy statystyczne w kraju.

W celu lepszego zobrazowania przestrzennego zróżnicowania poszczególnych zjawisk, wybrane dane ujęto w formie graficznej na wykresach i mapach, a także dodatkowo wzbogacono je tablicami przekrojowymi obrazującymi poziom zjawiska w kraju i województwie.

Uzupełnienie publikacji stanowi aneks tabelaryczny, w którym zawarto wybrane dane o województwie podkarpackim w latach 2005, 2010–2018 oraz wybrane dane według miesięcy za lata 2017 i 2018.

Przekazując Państwu niniejsze opracowanie, wyrażam przekonanie, że dostarczy szeregu informacji o województwie podkarpackim oraz będzie stanowić cenne źródło wiedzy o regionie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Rzeszowie

dr Marek Cierpiat-Wolan

Rzeszów, maj 2019 r.

Preface

The Statistical Office in Rzeszow is pleased to introduce the next edition of „Report on the socio-economic situation of Podkarpackie Voivodship”. The book presents phenomena important from the point of view of the socio-economic development of the region, as well as processes occurring in the economy in the voivodship.

The report presents a comprehensive set of the most recent information on demographic situation, labour market, wages and salaries, social benefits, changes in the basic areas of the national economy, i.e. industry, construction, agriculture, trade, investments outlays and financial results of enterprises, among other things.

The presented issues have been given in the retrospection since 2010, which allows for their analysis and evaluation of changes occurring in recent years. Moreover, studies similar to this one are published annually by all statistical offices in Poland.

In order to better illustrate the spatial variety of the various phenomena, selected data were showed graphically on charts and maps, and additionally enriched with cross-sections tables showing the level of phenomena in the country and the voivodship.

The supplement of the publication is a tabular appendix, which presents selected data on Podkarpackie Voivodship in 2005, 2010-2018 and selected data by months for 2017 and 2018.

By presenting this publication, I hope that it will provide a range of information on Podkarpackie Voivodship and will be a valuable source of knowledge about the region.

Director
of the Statistical Office
in Rzeszów

Marek Cierpiak-Wolan, PhD

Rzeszów, May 2019

Spis treści

Contents

	Str.
	<i>Page</i>
Przedmowa	3
<i>Preface</i>	<i>4</i>
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	7
<i>Symbols. Major abbreviations</i>	<i>7</i>
Synteza	9
<i>Executive summary</i>	<i>12</i>
Województwo na tle kraju	15
<i>Voivodship compared to the country</i>	<i>15</i>
Województwo na tle pozostałych województw	17
<i>Voivodship compared to other voivodships</i>	<i>17</i>
Podział i powierzchnia województwa	20
<i>Division and area of the voivodship</i>	<i>20</i>
Ludność.	21
<i>Population</i>	<i>21</i>
Rynek pracy	28
<i>Labour market</i>	<i>28</i>
Przeciętne zatrudnienie	28
<i>Average paid employment</i>	<i>28</i>
Bezrobocie rejestrowane	31
<i>Registered unemployment</i>	<i>31</i>
Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności	37
<i>Labour Force Survey</i>	<i>37</i>
Wynagrodzenia	46
<i>Wages and salaries</i>	<i>46</i>
Świadczenia społeczne	50
<i>Social benefits</i>	<i>50</i>
Ceny	55
<i>Prices</i>	<i>55</i>
Rolnictwo	62
<i>Agriculture</i>	<i>62</i>
Warunki agrometeorologiczne	62
<i>Agrometeorological conditions</i>	<i>62</i>
Produkcja roślinna.	65
<i>Crop output</i>	<i>65</i>
Pogłowie zwierząt gospodarskich	66
<i>Livestock</i>	<i>66</i>
Skup produktów rolnych	68
<i>Procurement of agricultural products</i>	<i>68</i>
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach	70
<i>Procurement and marketplace prices of agricultural products</i>	<i>70</i>

Spis treści (dok.)

Contents (cont.)

	Str. Page
Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza	72
<i>Gross, final and market agricultural production</i>	<i>72</i>
Przemysł	74
<i>Industry</i>	<i>74</i>
Budownictwo	79
<i>Construction</i>	<i>79</i>
Budownictwo mieszkaniowe	83
<i>Residential construction</i>	<i>83</i>
Rynek wewnętrzny	90
<i>Internal market</i>	<i>90</i>
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	94
<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	<i>94</i>
Nakłady inwestycyjne	98
<i>Investment outlays</i>	<i>98</i>
Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających granicę polsko-ukraińską	101
<i>Expenses made by foreigners in Poland and Poles abroad who crossed the Polish-Ukrainian border</i>	<i>101</i>
Uwagi ogólne	104
<i>General notes</i>	<i>107</i>

Aneks

Appendix

Wybrane dane o województwie podkarpackim110
<i>Selected data on Podkarpackie Voivodship</i>	<i>110</i>
Wybrane dane o województwie podkarpackim według miesięcy114
<i>Selected data on Podkarpackie Voivodship by months</i>	<i>114</i>

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit</i>
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>
Znak (x)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form</i>
„W tym” <i>“Of which”</i>	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>
Znak (*)	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych <i>data revised</i>

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>
mln	million <i>million</i>
zł <i>zl</i>	złoty <i>zloty</i>
szt. <i>pcs</i>	sztuka <i>piece</i>
g	gram <i>gram</i>
kg	kilogram <i>kilogram</i>
dt	decytona <i>deciton</i>
l	litr <i>litre</i>
ha	hektar <i>hectare</i>
m ²	metr kwadratowy <i>square metre</i>
m ³	metr sześcienny <i>cubic metre</i>

Ważniejsze skróty (dok.)

Major abbreviations (cont.)

Skrót (dok.) <i>Abbreviation (cont.)</i>	Znaczenie (dok.) <i>Meaning (cont.)</i>
km ²	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
kpl	komplet <i>set</i>
pkt.	punkt <i>point</i>
p.proc. <i>pp.</i>	punkt procentowy <i>percentage point</i>
tabl.	tablica <i>table</i>
dok. <i>cont.</i>	dokończenie <i>continued</i>
r.	rok <i>year</i>

Synteza

Ludność

przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,3 p.prom r/r	W 2018 r. odnotowano spadek liczby ludności. Utrzymał się dodatni przyrost naturalny, natomiast ogólne saldo migracji było ujemne. W ciągu roku zmniejszył się współczynnik zawieranych na Podkarpaciu małżeństw.
-------------------------------------	-----------------	---

Rynek pracy

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+3,9% r/r	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było wyższe niż przed rokiem, a jego wzrost obserwuje się od trzech lat. W najwyższym stopniu zatrudnienie wzrosło w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.
bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy	-8,8% r/r	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w województwie podkarpackim była mniejsza od zanotowanej przed rokiem.
stopa bezrobocia rejestrowanego	-0,8 p.proc.	W ujęciu rocznym zanotowano spadek stopy bezrobocia.
współczynnik aktywności zawodowej (BAEL)	-1,4 p.proc. r/r	Według wyników uzyskanych na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kwartale 2018 roku zanotowano spadek aktywności zawodowej w ujęciu rocznym. Współczynnik aktywności zawodowej w województwie podkarpackim wyniósł 55,4%.
wskaźnik zatrudnienia (BAEL)	-0,4 p.proc. r/r	Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2018 roku wyniósł 52,2% i zmniejszył się w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.
stopa bezrobocia (BAEL)	-1,5 p.proc. r/r	Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2018 roku wyniosła 5,8% i obniżyła się w stosunku do notowanej przed rokiem.

Wynagrodzenia

przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	+7,3% r/r	Tempo wzrostu wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw było najwyższe na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat. Płace wzrosły niemal we wszystkich sekcjach, znacząco w budownictwie. Jednak pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto województwo podkarpackie zajęło przedostatnie miejsce w kraju i stanowiło 83% średniego wynagrodzenia Polski.
---	-----------	---

Świadczenia społeczne

przeciętna miesięczna emerytura brutto wypłacana przez ZUS +4,8% r/r

W województwie podkarpackim w 2018 r. zanotowano wzrost w skali roku przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów, przy czym osób pobierających świadczenia z ZUS było więcej, natomiast świadczeniobiorców KRUS – nieco mniej niż w 2017 r. W ujęciu rocznym zwiększyła się przeciętna miesięczna emerytura i renta zarówno z ZUS, jak i z KRUS.

Ceny

ceny towarów i usług konsumpcyjnych +1,6% r/r

W 2018 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe niż przed rokiem o 1,6%. Najwyższy wzrost cen towarów i usług odnotowano w grupach: transport, żywność i napoje bezalkoholowe, oraz w zakresie edukacji. Spadek cen wystąpił w grupie artykułów związanych z odzieżą i obuwiem.

Rolnictwo

zbiory:

zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi -8,9% r/r

rzepak i rzepik +26,5% r/r

pogłowie:

bydło -9,9% r/r

trzoda chlewna -12,2% r/r

Wyższa niż przed rokiem była produkcja rzepaku i rzepiku. Produkcja zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi), ziemniaków oraz buraków cukrowych była niższa. W odniesieniu do roku poprzedniego zwiększyło się pogłowie owiec, zmniejszyło się natomiast pogłowie bydła, trzody chlewnej i drobiu. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost skupu ziarna żyta, ziemniaków, żywca rzeźnego (w wadze żywej) i mleka. Mniej niż przed rokiem skupiono ziarna pszenicy. W 2018 r. odnotowano wzrost cen skupu zbóż, ziemniaków, żywca wołowego i wieprzowego. Wzrosły ceny na targowiskach.

Przemysł

produkcja sprzedana przemysłu +9,8% r/r

Produkcja sprzedana przemysłu była wyższa niż w 2017 r. Pod względem dynamiki wzrostu województwo osiągnęło najwyższy poziom wśród wszystkich województw w Polsce. Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu był rezultatem wysokiego wzrostu produkcji w sekcji przetwórstwo przemysłowe, które stanowiło niemal 96% wartości sprzedaży ogółem.

Budownictwo

produkcja sprzedana budownictwa	+24,8% r/r
produkcja budowlano-montażowa	+29,4% r/r

W 2018 r. wzrosła w skali roku zarówno produkcja sprzedana budownictwa, jak i sprzedaż produkcji budowlano-montażowej. Produkcja zwiększyła się we wszystkich działach budownictwa, najwięcej w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Budownictwo mieszkaniowe

mieszkania oddane do użytkowania	-4,4% r/r
wydane pozwolenia na budowę lub dokonane zgłoszenia z projektem budowlanym	-2,3% r/r

W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania, mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz ilość rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była większa niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

sprzedaż detaliczna	+8,2% r/r
sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych	+8,8% r/r
sprzedaż hurtowa w jednostkach hurtowych	+7,4% r/r

Po spadku notowanym przed rokiem, sprzedaż detaliczna wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim. Wyższa była również sprzedaż hurtowa zarówno w jednostkach handlowych, jak i hurtowych.

Wyniki finansowe

wynik finansowy netto	-23,2% r/r
wskaźnik rentowności obrotu: brutto	-1,0 p.proc. r/r
netto	-1,1 p.proc. r/r

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych były mniej korzystne niż uzyskane rok wcześniej. Wzrósł wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Wolniejsza dynamika przychodów z całokształtu działalności, przy nieco wyższym wzroście kosztów ich uzyskania, wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów.

Obniżyły się zarówno wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto, jak i wskaźniki płynności finansowej. Wyższy niż w 2017 r. był wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Nakłady inwestycyjne

nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących	+10,8% r/r
---	------------

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw mających siedzibę na terenie województwa podkarpackiego wzrosły w stosunku do poprzedniego roku. Niższa niż w 2017 r. była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych (o 5,6%), przy mniejszej liczbie nowych inwestycji (o 358 jednostek).

Executive summary

Population

natural increase per 1000 population -0.3 per mille point y/y

In 2018 there was a decrease in the number of population. The positive population growth continued, whereas the general net migration was negative. During the year, the ratio of marriages contracted in Podkarpacie decreased.

Labour market

average paid employment in the enterprise sector +3.9% y/y

The average monthly employment in the enterprise sector was higher than a year before, and its increase has been observed since three years. The highest increase in employment was in professional, scientific and technical activities.

unemployed persons registered in powiat labour offices -8.8% y/y

Compared to the previous year, there was a decrease in the total number of registered unemployed persons.

registered unemployment rate -0.8 pp.

In year-on-year terms, the unemployment rate declined.

activity rate (LFS) -1.4 pp. y/y

According to the results obtained on the basis of the Labour Force Survey (LFS), in the fourth quarter of 2018 a decrease in professional activity was recorded compared to the corresponding period of the previous year. The activity rate in Podkarpackie Voivodship amounted to 55.4%.

employment rate (LFS) -0.4 pp. y/y

The employment rate in the fourth quarter of 2018 amounted to 52.2% and decreased in relation to the corresponding period of the previous year.

unemployment rate (LFS) -1.5 pp. y/y

The unemployment rate according to LFS in the fourth quarter of 2018 amounted to 5.8% and decreased in relation to the one recorded a year earlier.

Wages and salaries

average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector +7.3% y/y

The growth rate of wages and salaries in the enterprise sector was the highest in the last ten years. Wages and salaries increased in almost all sections, significantly in construction. However, in terms of the level of the average monthly gross wage and salary, our voivodship ranked second to last in the country, and the average wage and salary was 83% of the country level.

Social benefits

average monthly gross retirement pension paid by ZUS +4.8% y/y

In Podkarpackie Voivodship, in 2018, there was an increase in the average monthly number of retirees and pensioners, with a higher number of person receiving benefits from ZUS, and slightly lower number of KRUS beneficiaries, compared to 2017. The average monthly retirement and other pension both from ZUS and KRUS were higher than a year before.

Prices

prices of consumer goods and services +1.6% y/y

In 2018, the prices of consumer goods and services were higher than a year before (by 1.6%). The highest increase in prices of goods and services occurred in the group of transport, food and non-alcoholic beverages, and in the field of education. The fall in prices was recorded in the group of articles related to clothing and footwear.

Agriculture

production:

basic cereals with cereal mixed -8.9% y/y

rape and turnip rape +26.5% y/y

livestock:

cattle -9.9% y/y

pigs -12.2% y/y

The production of rape and turnip rape was higher than a year ago. The production of basic cereals (including cereal mixed), potatoes and sugar beet was lower. The number of sheep increased and the population of cattle, pigs and poultry decreased compared to the previous year. There was an increase in the purchase of grains of rye, potatoes, animals for slaughter (in live weight) and milk in relation to the previous year. The procurement of wheat was lower than in 2017. In 2018, the purchase prices of cereals, potatoes, beef and pork livestock increased. Prices at marketplaces increased.

Industry

sold production of industry +9.8% y/y

The sold production of industry was higher than in 2017. In terms of growth dynamics the voivodship reached the highest level among all voivodships in the country. The increase in sold production of industry was the result of a high increase in production in the section of manufacturing, which constituted almost 96% of the total value of sales.

Construction

sold production of construction	+24.8% y/y
construction and assembly production	+29.4% y/y

In 2018 both the sold production of construction and the sales of construction and assembly production increased significantly. Production increased in all construction sectors, most in entities specializing in civil engineering.

Residential construction

dwellings completed	-4.4% y/y
construction permits issued or registrations with a construction project	-2.3% y/y

In comparison to the previous year, there was a decrease in the number of dwellings completed, the number of dwellings which received construction permits or were registered with a construction project as well as in the number of constructions started. The average useful floor area of 1 dwelling completed was higher than last year.

Internal market

retail sales	+8.2% y/y
wholesale sales in commercial units	+8.8% y/y
wholesale in wholesale units	+7.4% y/y

After decline in the previous year, retail sales increased compared to the last year. Wholesale sales also increased, both in commercial and wholesale units.

Financial results

net financial result	-23,2% y/y
return on turnover	
gross	-1.0 pp. y/y
net	-1.1 pp. y/y

The financial results of non-financial enterprises were less favourable than those obtained a year earlier. The result on sales of products, goods and materials increased. Slower dynamics of revenues from the whole activity, with slightly higher increase of costs of obtaining them resulted in the worsening of the cost level index.

Both gross and net return of turnover and liquidity ratios were lower. The return on sales of products, goods and materials was higher than in the previous year.

Investment outlays

investment outlays for new property objects and improvement of existing ones	+10.8% y/y
--	------------

Investment outlays of the surveyed enterprises located in Podkarpackie Voivodship increased in relation to the previous year (by 10.9%). The cost estimate of investments started was lower than a year ago (by 5.6%), with a smaller number of new investments (higher by 358 units).

Województwo na tle kraju

Voivodship compared to the country

Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2018 r.
Table 1. Selected national and voivodship data in 2018

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Polska <i>Poland</i>	Woj. podkarpackie <i>Podkarpackie Voivodship</i>
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) <i>Population per 1 km² of the total area (as of 31 XII)</i>	123	119
Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	-0,7	0,9
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	0,1	-1,3
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w % <i>Activity rate according to LFS^a in %</i>	56,3	54,9
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w %: <i>Employment rate according to LFS^a in %</i>	54,2	51,4
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w % <i>Unemployment rate according to LFS^a in %</i>	3,8	6,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł <i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in zł</i>	4852,29	4025,33
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension paid by ZUS in zł</i>	2161,65	1899,49
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł</i>	1226,85	1203,35
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (2017 = 100) w % <i>Price index of consumer goods and services (2017 = 100) in %</i>	101,6	101,6
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w 2016 r. ^b w ha <i>Average area of agricultural land in a farm in 2016^b in ha</i>	10,31	4,43
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. <i>Cattle^c per 100 ha of agricultural land in heads</i>	42,3	14,6
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. <i>Pigs^c per 100 ha of agricultural land in heads</i>	80,6	27,4

a Przeciętne w roku. b Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata.
 c Stan w czerwcu.

a Average in a year. b Data based on the sample survey of farm structure carried out every 3 years. c As of June.

Tabl. 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2018 r. (dok.)
 Table 1. Selected national and voivodship data in 2018 (cont.)

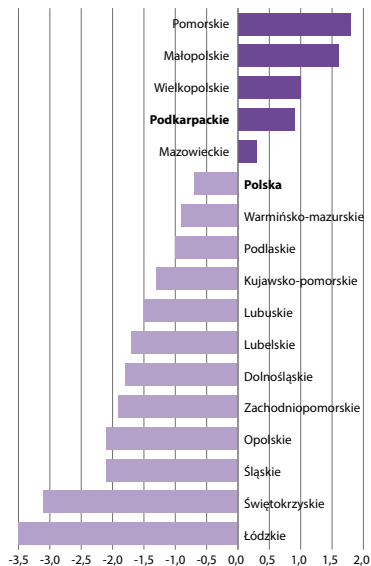
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Polska <i>Poland</i>	Woj. podkarpackie <i>Podkarpackie Voivodship</i>
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł <i>Sold production of industry (current prices) per 1 average employed person in industry in zł</i>	536772	373569
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł <i>Sold production of industry (current prices) per 1 average employed person in construction in zł</i>	587695	435804
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	4,8	3,7
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Entities of the national economy in the REGON register per 10 thous. population (as of 31 December)</i>	1136	821
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. (stan w dniu 31 XII) <i>Commercial companies with foreign capital participation per 10 thous. (as of 31 December)</i>	19	10
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w % <i>Share of profitable enterprises in the total number of surveyed entities in %</i>	80,8	84,5
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % <i>Cost level indicator in non-financial enterprises in %</i>	95,5	96,2
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (2017 = 100, ceny bieżące) w % <i>Indices of investment outlays in enterprises (2017 = 100, current prices) in %</i>	112,5	110,8
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2016 r. w zł <i>Gross domestic product (current prices) per capita in 2016 in zł</i>	48432	34120

Województwo na tle pozostałych województw

Voivodship compared to other voivodships

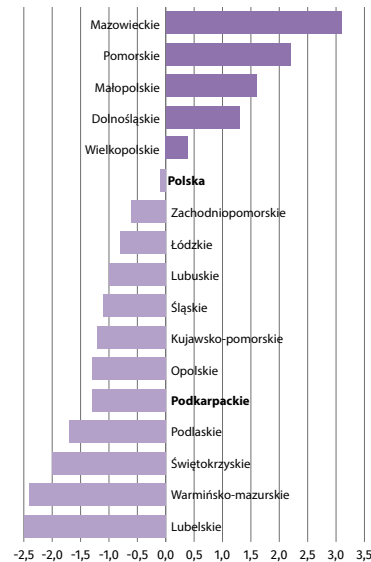
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2018 r.

Chart 1. Natural increase per 1000 population in 2018

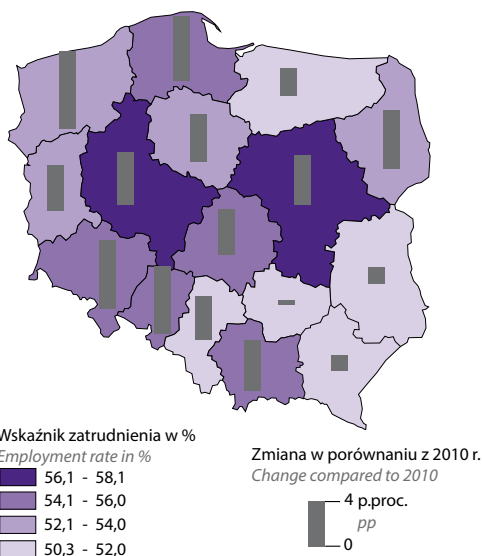
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2018 r.

Chart 2. Internal and external net migration for permanent residence per 1000 population in 2018

Mapa 1. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2018 r.

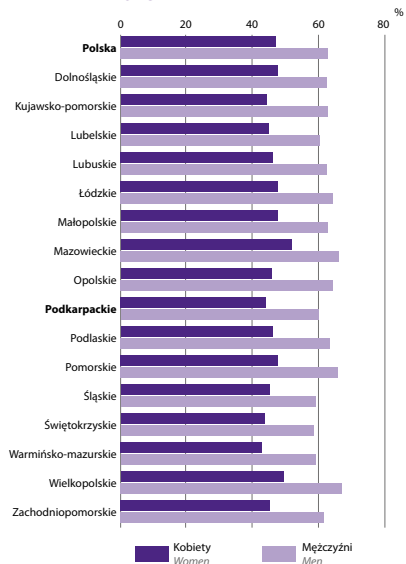
Map 1. Employment rate by LFS^a in 2018

a Przeciętne w roku.
a Annual averages.

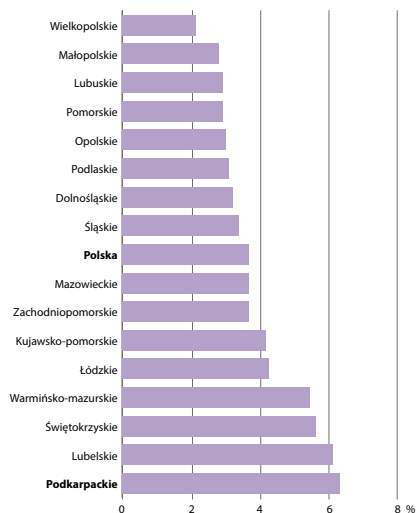
Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według płci na podstawie BAEL^a w 2018 r.

Chart 3. Employment rate by sex based on LFS in 2018

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2018 r.

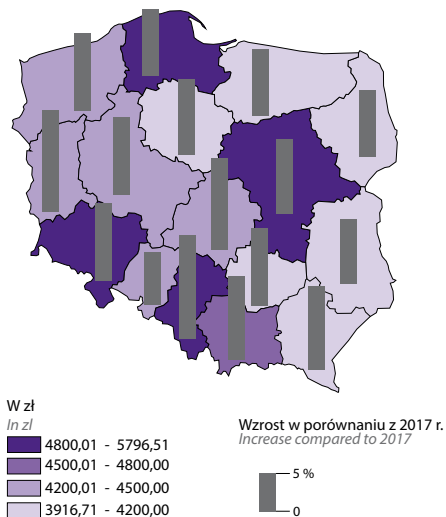
Chart 4. Unemployment rate by LFS^a in 2018

a Przeciętne w roku.
a Annual averages.

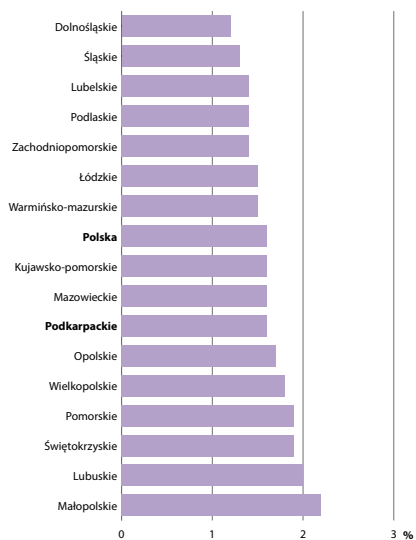
Mapa 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r.

Map 2. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2018

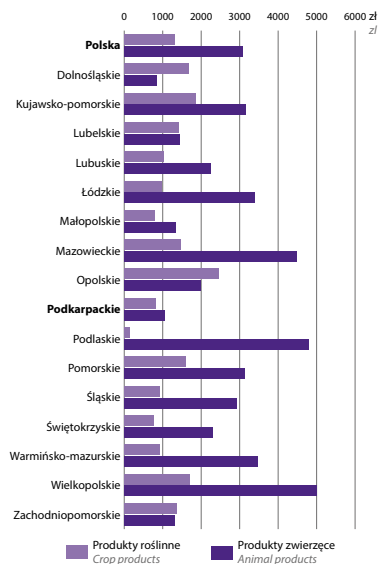
Wykres 5. Zmiana cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2018 r. (wzrost w skali roku)

Chart 5. Change of prices of consumer goods and services in 2018 (annual increase)

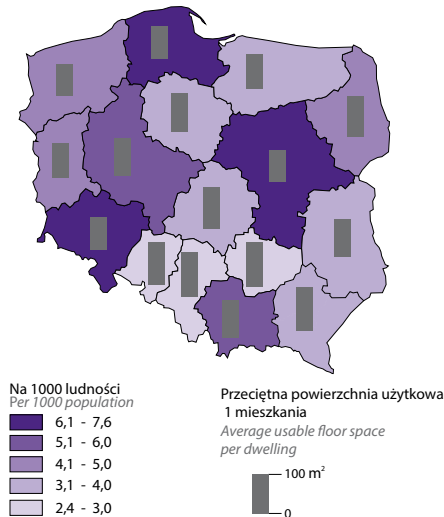
Wykres 6. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2018 r.

Chart 6. Value of procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land in 2018

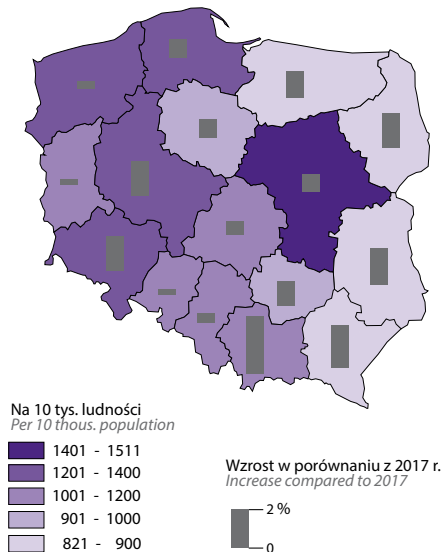
Mapa 3. Mieszkania oddane do użytkowania w 2018 r.

Map 3. Dwellings completed in 2018

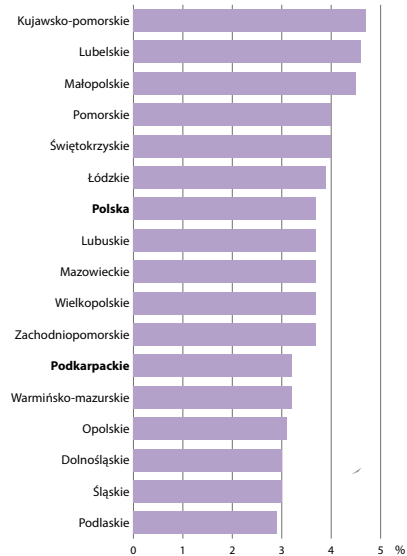
Mapa 4. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^{ab} w 2018 r.

Map 4. Entities of the national economy in the REGON^{ab} register in 2018

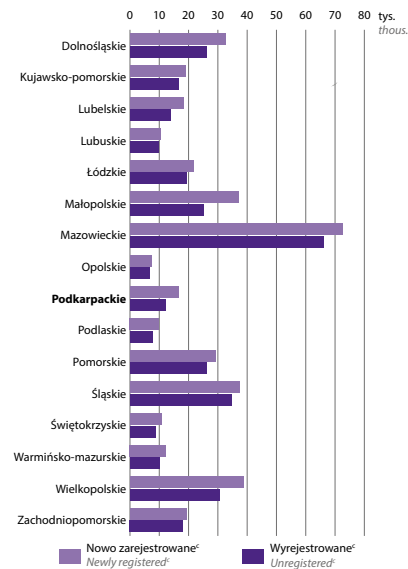
Wykres 7. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2018 r.

Chart 7. Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises in 2018

Wykres 8. Podmioty nowo zarejestrowane i wyrejestrowane w rejestrze REGON^{ab} w 2018 r.

Chart 8. Newly registered and deregistered entities in the REGON^{ab} register in 2018

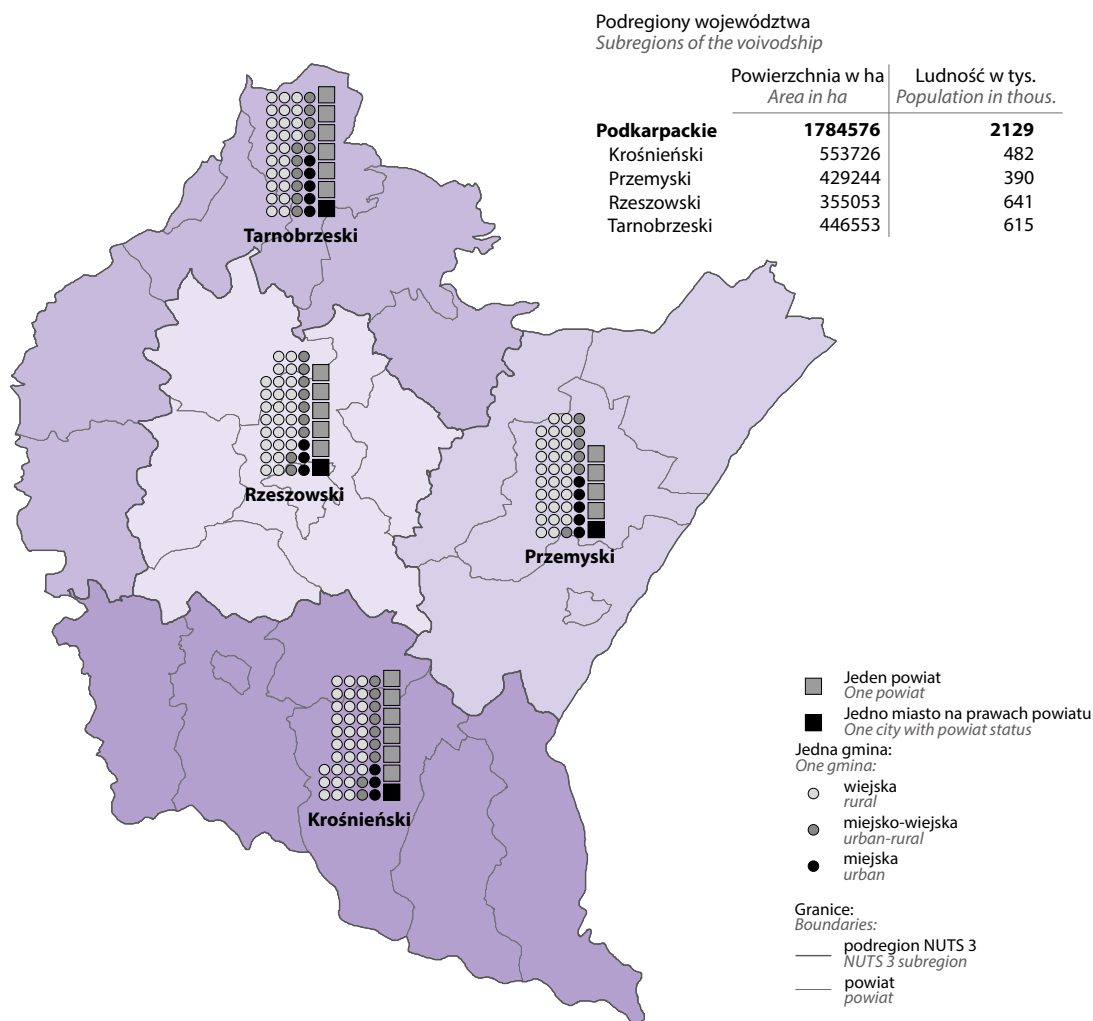
a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W ciągu roku; w podziale według województw - bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsca zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. c W ciągu roku.
a Excluding persons tending private farms in agriculture. b During the year; according to the voivodships - excluding entities for which the information on address of the seat/place of residence does not occur in the REGON register. c During the year.

Podział i powierzchnia województwa

Division and area of the voivodship

Mapa 5. Podział województwa podkarpackiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2018 r. stan w dniu 31 XII

Map 5. Division of Podkarpackie Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2018 as of 31 XII

Według stanu w dniu 1 I 2018 r. województwo podkarpackie zajmowało powierzchnię 17846 km², co stanowiło 5,7% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 XII 2018 r.) mieszkało ok. 2129 tys. ludności, tj. 5,5% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 119 osób (szósta lokata w kraju). W miastach mieszkało 41,1% ludności województwa.

Ludność Population

W województwie podkarpackim w 2018 r. liczba ludności w stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się. Współczynnik urodzeń żywych był wyższy od współczynnika zgonów, co przełożyło się na utrzymanie dodatniego przyrostu naturalnego. W porównaniu z rokiem 2017 zmniejszył się współczynnik zawieranych w województwie małżeństw. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały w 2018 r. było ujemne.

W województwie podkarpackim w końcu 2018 r. liczba ludności wyniosła 2129,0 tys. osób i w stosunku do 2017 r. zmniejszyła się o 123 osoby, natomiast w porównaniu z 2010 r. zwiększyła się o 1067 osób. Ludność wiejska w 2018 r. stanowiła 58,9%, a miejska 41,1% ogółu. Nie zmieniły się proporcje ludności według płci; w dalszym ciągu mężczyźni stanowią 49,0% ogółu ludności województwa podkarpackiego (kobiety 51,0%).

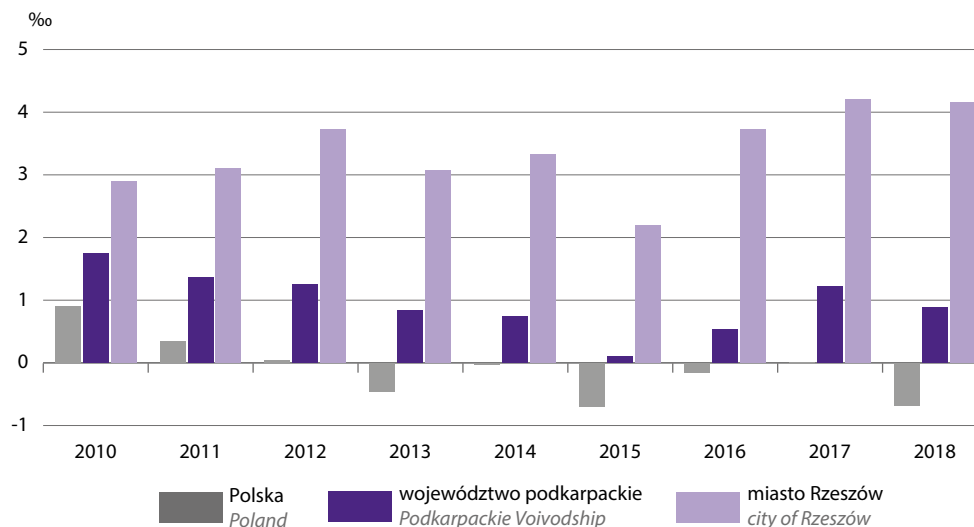
Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisywanych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie.

Prezentowane dane dotyczą ludności **faktycznie zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące.

Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. - według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

W 2018 r. zanotowano 21533 urodzenia żywe, tj. o 394 mniej niż przed rokiem i o 457 mniej niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 10,1‰ i był niższy w stosunku do notowanego w 2017 r. jak i w stosunku do 2010 r. (po 10,3‰). Wśród podkarpackich powiatów najwyższą wartość współczynnika urodzeń żywych odnotowano w powiecie ropczycko-sędziszowskim (12,3‰), najmniejszą natomiast w Tarnobrzegu (8,3‰).

Wykres 9. Przyrost naturalny na 1000 ludności
Chart 9. Natural increase per 1000 population

W 2018 r. w województwie podkarpackim zmarło 19636 osób, tj. o 309 osób więcej niż przed rokiem, i o 1348 więcej niż w 2010 r. Ogólny współczynnik zgonów wyniósł 9,2‰, co oznacza, że na 1000 ludności przypadało 9,2 zgonów (w Polsce 10,8). Wskaźnik ten był wyższy o 0,1 punktu promilowego od notowanego w 2017 r. Liczba zgonów przypadająca na 1000 mieszkańców w miastach wyniosła 8,7, a na wsi – 9,6. Wśród zmarłych osób przeważali mężczyźni, którzy w 2018 r. stanowili 52,3%.

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów

Table 2. Population based on balances

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
POLSKA <i>POLAND</i>				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	38517	38455	38422	38413
w tym kobiety <i>of which females</i>	19869	19847	19834	19830
Miasta <i>Urban areas</i>	23448	23203	23126	23095
Wieś <i>Rural areas</i>	15068	15252	15297	15318
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII</i>				
w tysiącach <i>in thousand</i>	38530	38437	38434	38411
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	123	123	123	123
w tym kobiety <i>of which females</i>				
w tysiącach <i>in thousand</i>	19877	19839	19840	19829
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousand</i>	23429	23166	23109	23067
w % <i>in %</i>	60,8	60,3	60,1	60,1
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousand</i>	15101	15271	15324	15344
w % <i>in %</i>	39,2	39,7	39,9	39,9

Tabl. 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)
 Table 2. Population based on balances (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	2127	2127	2128	2129
w tym kobiety <i>of which females</i>	1086	1085	1086	1086
Miasta <i>Urban areas</i>	883	879	877	876
Wieś <i>Rural areas</i>	1244	1248	1251	1253
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII</i>				
w tysiącach <i>in thousand</i>	2128	2128	2129	2129
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	119	119	119	119
w tym kobiety <i>of which females</i>				
w tysiącach <i>in thousand</i>	1086	1086	1086	1086
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	104	104	104	104
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousand</i>	882	878	876	875
w % <i>in %</i>	41,5	41,3	41,2	41,1
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousand</i>	1246	1250	1253	1254
w % <i>in %</i>	58,5	58,7	58,8	58,9

W 2018 r. zarejestrowano 90 zgonów niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia) tj. o 18 więcej niż w roku poprzednim i o 25 mniej niż w 2010 r.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Współczynnik zgonów niemowląt (liczony jako liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych) w 2018 r. przyjął wartość 4,2‰. W analogicznym okresie 2017 r. ukształtował się na poziomie 3,3‰, natomiast w 2010 r. – 5,2‰.

Ludność województwa podkarpackiego cechuje dodatni poziom przyrostu naturalnego, tj. różnicy między liczbą urodzeń żywych i zgonów. W 2018 r. ukształtował się on na poziomie 1897, podczas gdy rok wcześniej wyniósł 2600, a w 2010 r. – 3702.

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 30 VI.

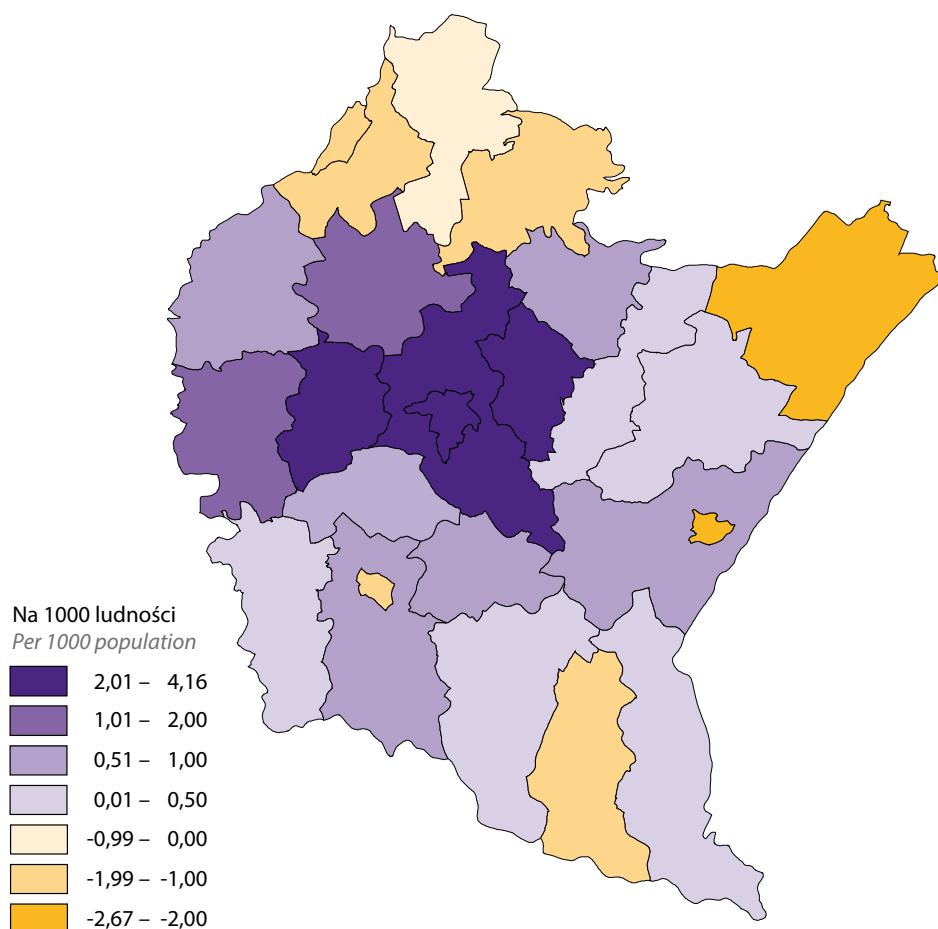
Współczynnik przyrostu naturalnego w 2018 r. osiągnął wartość 0,9‰ i był niższy niż w roku 2017 (1,2‰), i w 2010 (1,7‰). W 2018 r. województwo podkarpackie uplasowało się na 4. miejscu w kraju pod względem przyrostu naturalnego na 1000 ludności. Omawiany wskaźnik dla Polski osiągał znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych okresach.

W 2018 r. w 17 powiatach województwa podkarpackiego przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przyjmował wartości dodatnie, przy czym najwyższe w Rzeszowie (4,2‰), powiatach ropczycko-sędziszowskim i rzeszowskim (po 2,9‰). Najniższą wartość współczynnika przyrostu naturalnego odnotowano w Przemyślu (-2,7‰).

Mapa 6. Przyrost naturalny w województwie podkarpackim według powiatów w 2018 r.

Map 6.

Natural increase in Podkarpackie Voivodship by powiats in 2018

W podkarpackich urzędach stanu cywilnego od stycznia do grudnia 2018 r. zarejestrowano 10874 nowo zawarte małżeństwa, tj. o 114 mniej niż przed rokiem i o 2339 mniej niż w 2010 r. Współczynnik małżeństw wyniósł 5,1‰ wobec 5,2‰ w 2017 i 6,2‰ w 2010 r. Na wsi wskaźnik ten wyniósł 5,2‰ i był wyższy niż w mieście (4,9‰). We wszystkich analizowanych okresach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w województwie podkarpackim, niż średnio w Polsce.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
 Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
POLSKA <i>POLAND</i>				
Małżeństwa <i>Marriages</i>	5,93	4,91	5,01	5,01
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	10,73	9,60	10,46	10,11
Zgony <i>Deaths</i>	9,83	10,27	10,48	10,78
w tym niemowląt ^a <i>of which infants^a</i>	4,98	4,00	3,99	3,85
Przyrost naturalny ^b <i>Natural increase^b</i>	0,90	-0,67	-0,02	-0,68
Saldo migracji wewnętrznych <i>Internal net migration</i>	x	x	x	x
Saldo migracji zagranicznych <i>International net migration</i>	-0,05	.	0,04	0,09
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>				
Małżeństwa <i>Marriages</i>	6,21	5,10	5,16	5,11
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	10,34	9,20	10,31	10,12
Zgony <i>Deaths</i>	8,60	9,13	9,08	9,22
w tym niemowląt ^a <i>of which infants^a</i>	5,23	4,09	3,28	4,18
Przyrost naturalny ^b <i>Natural increase^b</i>	1,74	0,07	1,22	0,89
Saldo migracji wewnętrznych <i>Internal net migration</i>	-0,93	-1,13	-1,01	-1,47
Saldo migracji zagranicznych <i>International net migration</i>	0,02	.	0,17	0,18

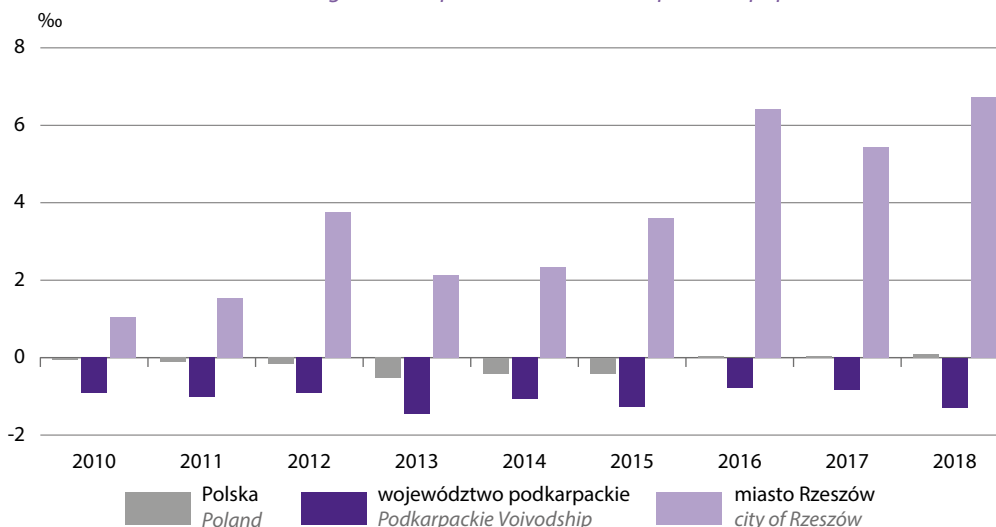
a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie.
 a Children under the age of 1. Per 1000 live births. b Difference between the number of live births and deaths in a given period.

Tabl. 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności (dok.)
 Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
MIASTO RZESZÓW CITY OF RZESZÓW				
Małżeństwa Marriages	6,45	5,10	4,74	4,86
Urodzenia żywe Live births	10,32	10,20	11,90	11,98
Zgony Deaths	7,41	8,02	7,69	7,83
w tym niemowląt ^a of which infants ^a	6,50	3,70	3,11	5,68
Przyrost naturalny ^b Natural increase ^b	2,90	2,18	4,21	4,16
Saldo migracji wewnętrznych Internal net migration	1,10	3,84	4,98	6,25
Saldo migracji zagranicznych External net migration	-0,06	.	0,47	0,47

a Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów w danym okresie.
 a Children under the age of 1. Per 1000 live births. b Difference between the number of live births and deaths in a given period.

Wykres 10. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności
 Chart 10. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

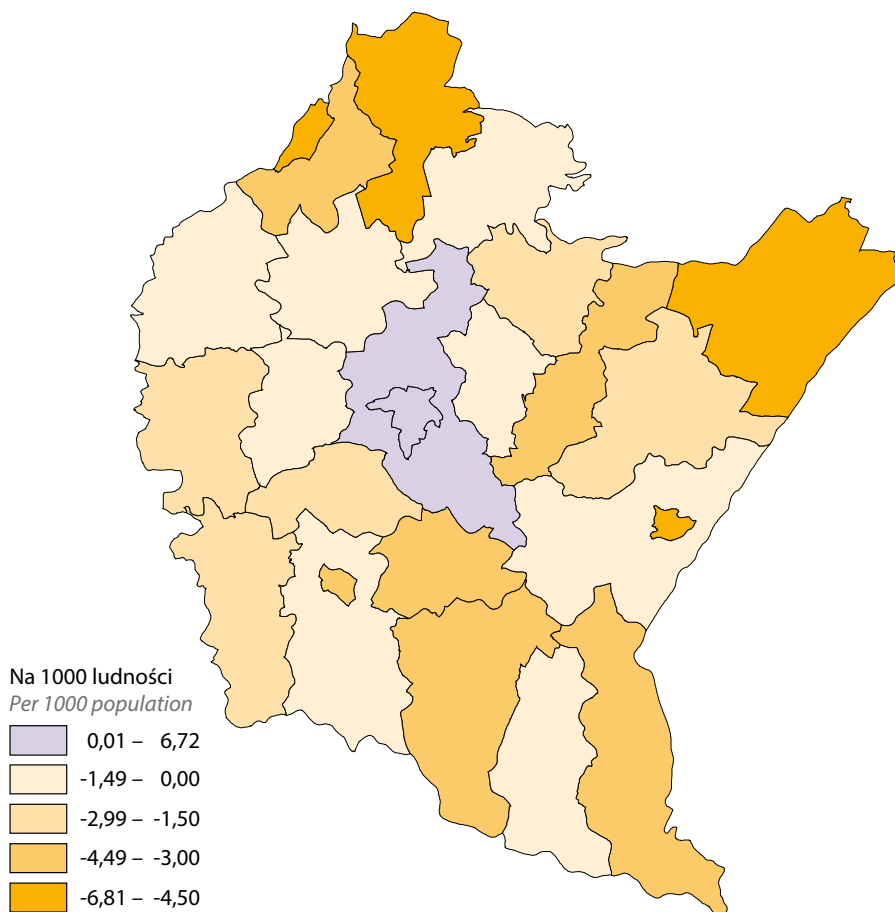

W 2018 r. w województwie podkarpackim saldo migracji stałej ludności było ujemne (taką sytuację notuje się w województwie już od wielu lat). W wyniku migracji liczba ludności Podkarpacia zmniejszyła się w 2018 r. o 2741 osób, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wynosi minus 1,3 (w kraju 0,1). Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie.

W województwie podkarpackim z pobytu stałego za granicę w 2018 r. wymeldowało się 512 osób (w Polsce – 11849 osób), a zameldowało się 890 osób (w Polsce 15461 osoby).

Mapa 7. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w województwie podkarpackim według powiatów w 2018 r.

Map 7. Internal and international net migration for permanent residence in Podkarpackie Voivodship by powiats in 2018

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie podkarpackim według powiatów w okresie styczeń-grudzień 2018 r. przyjęło wartości dodatnie jedynie w Rzeszowie i powiecie rzeszowskim.

Dane prezentujące informacje o stanie i strukturze ludności oraz ruchu naturalnym ludności w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

„Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,

„Stan i ruch naturalny ludności w województwie podkarpackim” – opracowanie sygnałowe dostępne co rok,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek pracy

Labour market

Przeciętne zatrudnienie

Average paid employment

W województwie podkarpackim w 2018 r. sytuacja na rynku pracy polepszyła się w stosunku do poprzedniego roku, ale tempo wzrostu przeciętnego zatrudnienia było niższe niż przed rokiem. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wszystkich kwartalnych okresach narastających wzrosło w stosunku do analogicznych okresów 2017 roku.

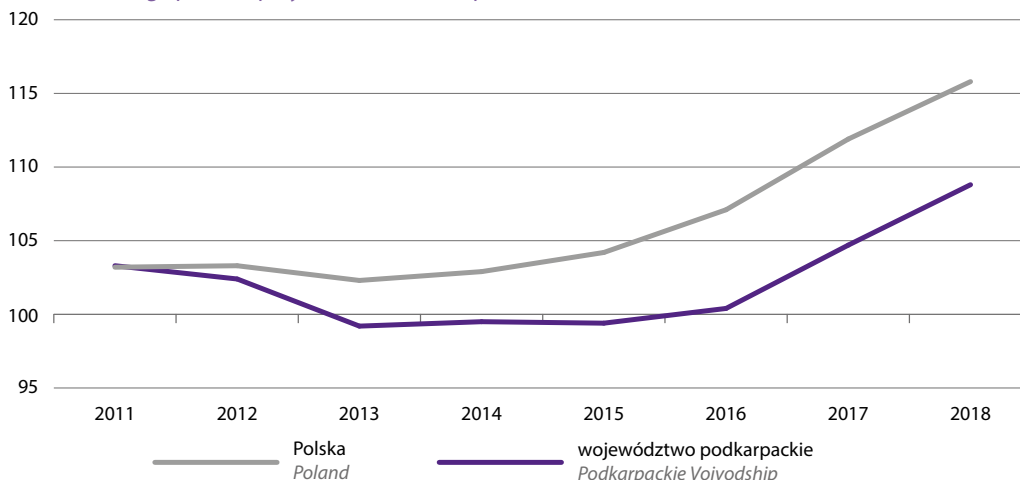
W 2018 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim ukształtowało się na poziomie 245,0 tys. osób i było wyższe w odniesieniu do 2017 r. o 3,9%, podczas gdy przed rokiem wzrosło o 4,3%. W kraju przeciętne zatrudnienie wyniosło 6229,6 tys. osób i zwiększyło się w skali roku o 3,5% (wobec wzrostu o 4,5% przed rokiem).

Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

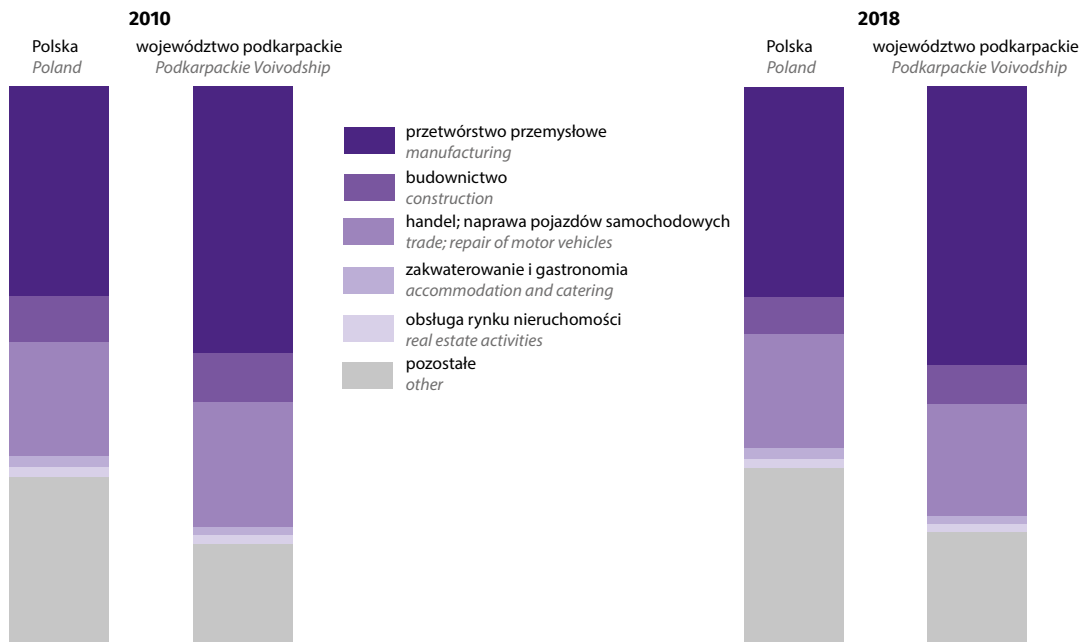
Tabl. 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**
Table 4. *Average paid employment in the enterprise sector*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018		
				w tysiącach <i>in thousand</i>		2010=100
Polska <i>Poland</i>	5372,6	5601,6	6017,1	6229,6	115,8	103,5
Województwo podkarpackie <i>Podkarpackie Voivodship</i>	225,2	223,9	235,8	245,0	108,8	103,9
miasto Rzeszów <i>city of Rzeszów</i>	.	42,0*	41,5*	42,6	x	102,7

W 2018 r. pod względem liczby osób zatrudnionych województwo podkarpackie zajęło 9. miejsce w kraju, (podobnie jak przed rokiem), natomiast wskaźnik dynamiki do poprzedniego roku uplasował województwo na siódmym miejscu. Udział przeciętnego zatrudnienia w województwie podkarpackim wyniósł 3,9% zatrudnienia Polski i pozostał na poziomie ubiegłego roku.

Wykres 11. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw 2010 = 100Chart 11. *Indices of average paid employment in the enterprise sector 2010 = 100*

W województwie podkarpackim największe zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw od wielu lat występuje w przetwórstwie przemysłowym oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych. W 2018 r. przeciętne zatrudnienie w przetwórstwie przemysłowym wyniosło 122,2 tys. osób, co stanowiło 49,9% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, a jego udział pozostał na poziomie poprzedniego roku. W sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych zatrudnienie wyniosło 48,8 tys. osób, a udział tej sekcji stanowił 19,9% ogółu zatrudnionych i również ukształtował się na poziomie 2017 roku.

Wykres 12. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007Chart 12. *Structure of average paid employment by sections of PKD 2007*

Tabl. 5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim
Table 5. Average paid employment in the enterprise sector in Podkarpackie Voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018				w tys. <i>in thous.</i>
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>								
Ogółem <i>Total</i>	103,6	103,3	103,9	104,3	103,9	104,6	104,4	103,9	245,0
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Industry</i>	103,5	102,4	102,8	103,1	104,0	104,6	104,8	103,9	132,3
w tym: <i>of which:</i>									
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	103,5	102,5	102,9	103,2	103,9	104,6	104,8	103,9	122,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities^Δ</i>	101,9	101,0	101,2	98,1	108,0	106,5	106,4	105,9	5,6
Budownictwo <i>Construction</i>	97,2	96,6	99,8	101,8	107,0	108,3	106,3	103,0	17,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	103,8	105,0	104,9	105,6	103,0	103,3	103,7	103,9	48,8
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	109,9	110,2	111,8	112,3	108,3	108,1	106,0	105,8	11,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	119,9	117,8	121,6	120,4	99,9	101,8	100,0	99,3	3,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>	101,5	103,2	103,7	104,0	98,3	98,5	96,9	97,5	3,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^Δ <i>Professional, scientific and technical activities^Δ</i>	106,1	104,8	106,2	107,1	112,3	114,8	111,7	114,6	4,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>	118,1	118,7	119,1	118,1	104,1	107,2	106,2	108,5	13,2

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Excluding divisions: Scientific research and development as well as Veterinary activities.

W 2018 r. największy wzrost zatrudnienia odnotowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – o 14,6% (przed rokiem wzrosło o 7,1%). W administrowaniu i działalności wspierającej zatrudnienie w skali roku wzrosło o 8,5%, a wzrosty w tej sekcji notowane były przez trzy kolejne lata. W dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (po spadku w 2017 r. o 1,9%) zatrudnienie zwiększyło się o 5,9%. W mniejszym stopniu zatrudnienie wzrosło w transporcie i gospodarce maga-

zynowej (o 5,8%). W dwóch sekcjach o największym udziale w zatrudnieniu, tj. w przetwórstwie przemysłowym oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych przeciętne zatrudnienie wzrosło po 3,9%. Wyższą dynamikę niż w ub. roku odnotowano w budownictwie (wzrost o 3,0%, podczas gdy przed rokiem o 1,8%). Natomiast spadek zatrudnienia wystąpił m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 2,5%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,7%).

Bezrobocie rejestrowane

Registered unemployment

W końcu 2018 r. w województwie podkarpackim polepszyła się sytuacja na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych i zmniejszenie stopy bezrobocia.

W końcu 2018 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa podkarpackiego wyniosła 82,9 tys. osób i była mniejsza od zanotowanej przed rokiem (o 8,0 tys. osób, tj. o 8,8%). W kraju na koniec 2018 r. liczba bezrobotnych była niższa w stosunku do roku poprzedniego o 10,4%.

Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późniejszymi zmianami).

**Tabl. 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia
Stan w dniu 31 XII**

Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate
As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	1954,7	1563,3	1081,7	968,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thous.	3042,0	2368,8	1914,8	1662,1
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Unemployed persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	2979,8	2630,6	2168,3	1774,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Unemployed persons per job offer	83	31	16	15
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	12,4	9,7	6,6	5,8

a W ciągu roku.
a During the year.

**Tabl. 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia (dok.)
Stan w dniu 31 XII**

Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate (cont.)
As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	142,3	123,5	91,0	82,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered persons ^a in thous.	174,5	158,0	133,2	117,4
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	174,2	172,4	149,8	125,4
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Unemployed persons per job offer	148	84	50	49
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Unemployment rate in %	15,4	13,2	9,6*	8,8
MIASTO RZESZÓW CITY OF RZESZÓW				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	8,2	8,5	6,8	6,6
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered persons ^a in thous.	11,5	9,9	7,6	7,3
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	10,7	10,1	8,7	7,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Unemployed persons per job offer	26	38	17	18
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Unemployment rate in %	7,6	7,3	5,4*	5,2

a W ciągu roku.
a During the year.

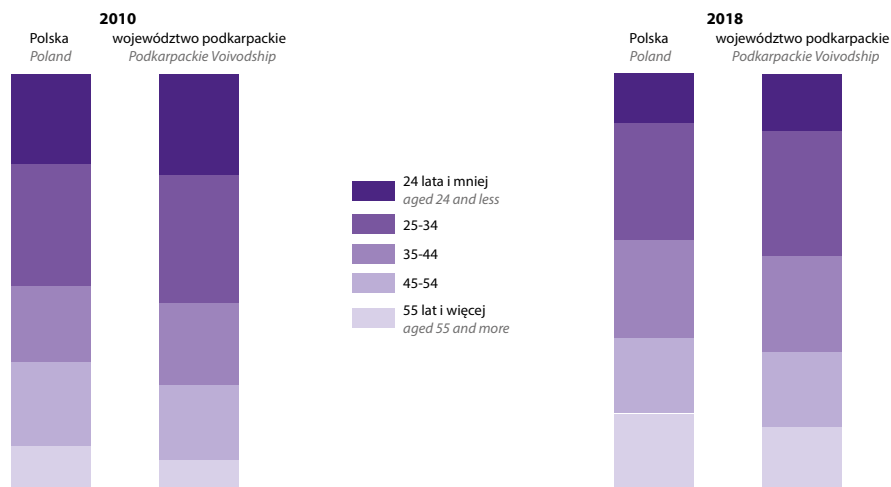
W województwie podkarpackim w końcu 2018 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, zanotowano spadek liczby bezrobotnych we wszystkich dwudziestu pięciu powiatach, w tym największy w Krośnie (o 21,3%), a najmniejszy w powiecie łańcuckim (o 2,7%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

Bez prawa do zasiłku pozostawało w końcu 2018 r. 70,5 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 85,0% (przed rokiem – 86,5%). Mieszkańcy wsi stanowili 63,1% ogólnej liczby bezrobotnych (przed rokiem – 62,9%). W końcu 2018 r. w województwie podkarpackim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety, które stanowiły 54,3% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 45,0 tys. i w porównaniu z końcem 2017 r. zmniejszyła się o 7,4%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,9 p. proc. Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu 2018 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat oraz od 35 do 44 lat. Ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu 2018 r. wyniósł odpowiednio 30,2% i 23,2%. Osoby w wieku od 18 do 24 lat stanowiły 13,8% bezrobotnych, od 45 do 54 lat – 17,9%, a powyżej 54 lat – 14,9%

Wykres 13. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku Stan w dniu 31 XII

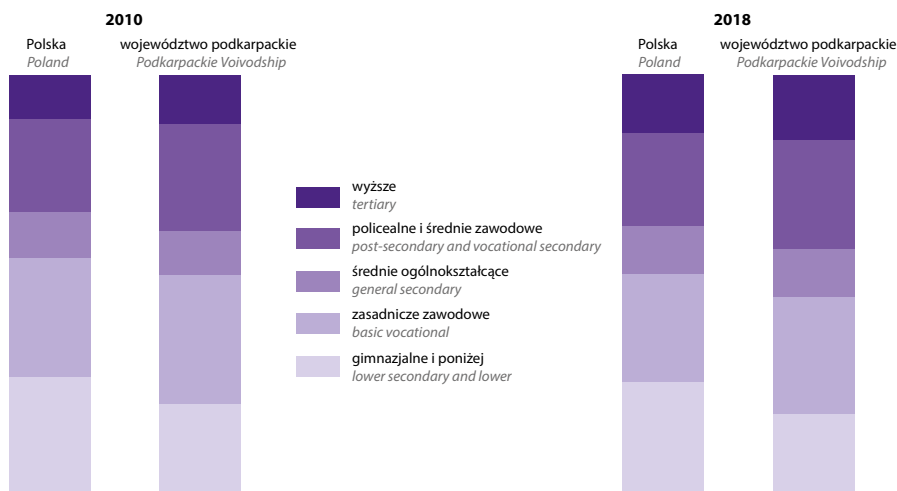
Chart 13. Structure of registered unemployed persons by age
As of 31 XII

Znaczna część bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy stanowiły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe (27,8%) oraz średnie zawodowe i policealne (26,1%). Wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadało 19,5%, szkoły wyższe ukończyło 15,5% bezrobotnych, a licea ogólnokształcące – 11,1%.

Wykres 14. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia Stan w dniu 31 XII

Chart 14. Structure of registered unemployed persons by educational level
As of 31 XII

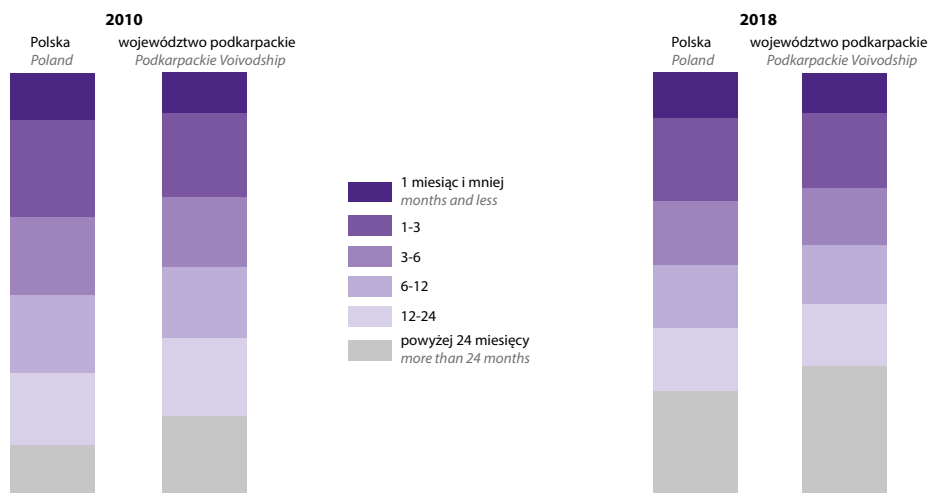

W końcu 2018 r. bezrobotni poszukujący pracy ponad rok stanowili 45,4%, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych, w odniesieniu do analogicznego okresu 2017 r., zmniejszył się o 0,7 p. proc. Osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca w końcu 2018 r. stanowiły 9,4% bezrobotnych (rok wcześniej 8,8%), od 1 do 3 miesięcy – 17,9% (18,0%), od 3 do 6 miesięcy – 13,4% (13,7%), natomiast od 6 do 12 miesięcy – 13,9% (w końcu 2017 r. – 13,3%).

W ogólnej liczbie bezrobotnych 15,8% (rok wcześniej 16,6%) stanowiły osoby dotychczas niepracujące. Wśród bezrobotnych posiadających staż pracy, największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy 1-5 lat – 29,1% (28,3%) i ze stażem pracy do 1 roku – 24,1% (w końcu 2017 r. – 24,4%).

**Wykres 15. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a
Stan w dniu 31 XII**

Chart 15. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a
As of 31 XII

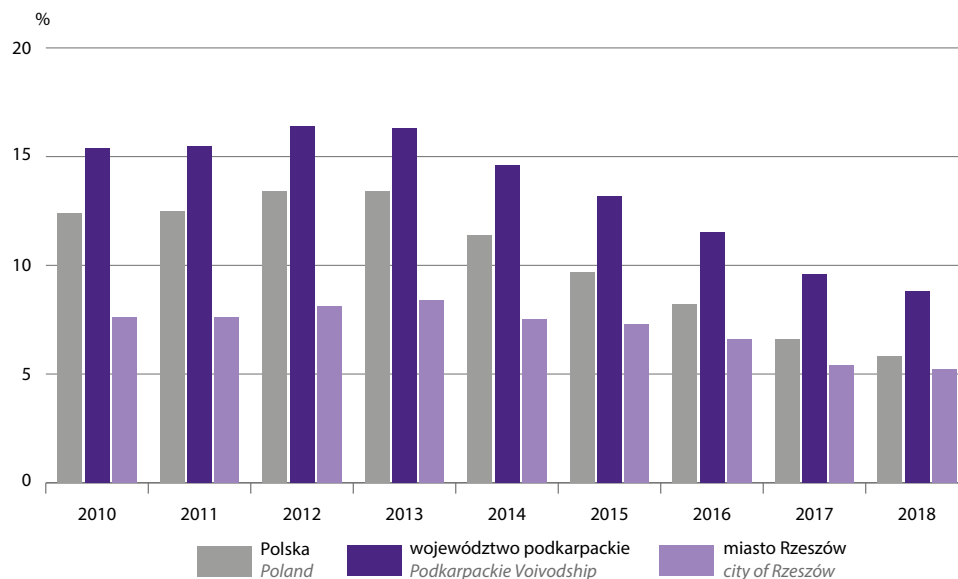

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
a Intervals were shifted upward.

Do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należą m.in. długotrwale bezrobotni (tzn. pozostający bez pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy), których udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2018 r. wyniósł 56,9% i w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku zmniejszył się o 3,1 p.proc.

**Wykres 16. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w dniu 31 XII**

Chart 16. Registered unemployment rate
As of 31 XII

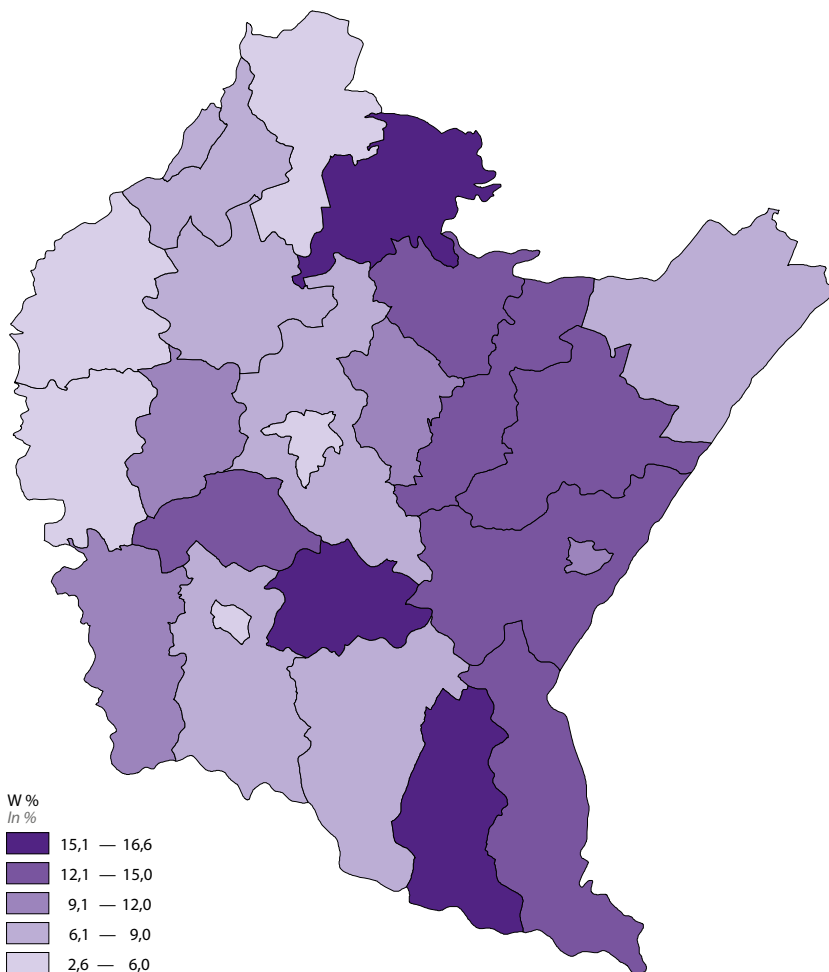

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Bezrobotni zarejestrowani w urzędach pracy województwa podkarpackiego w końcu 2018 r. stanowili 8,8% (rok wcześniej – 9,6%) cywilnej ludności aktywnej zawodowo. W kraju stopa bezrobocia wyniosła 5,8%, wobec 6,6% przed rokiem. W Rzeszowie omawiany wskaźnik wyniósł 5,2% i był o 0,2 p.proc. niższy niż rok wcześniej.

Mapa 8. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie podkarpackim według powiatów w 2018 r. Stan w dniu 31 XII

Mapa 8. Registered unemployment rate in Podkarpackie Voivodship by powiats in 2018 As of 31 XII

Spadek stopy bezrobocia rejestrowanego w skali roku odnotowano we wszystkich dwudziestu pięciu powiatach województwa podkarpackiego, w tym największy w powiecie przeworskim (o 1,7 p.proc.). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością tego wskaźnika w powiatach wyniosła 14,0 p.proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiecie nizańskim (16,6%), natomiast najniższą w Krośnie (2,6%).

Tabl. 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie podkarpackim
Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate in Podkarpackie Voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): <i>Registered unemployed persons (end of period):</i>								
w tys. osób <i>in thous. persons</i>	105,9	92,0	90,3	91,0	91,3	81,6	79,6	82,9
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	84,7	85,2	85,6	84,6	86,2	88,7	88,1	91,2
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): <i>Newly registered unemployed persons (inflow):</i>								
w tys. osób <i>in thous. persons</i>	34,7	28,2	35,3	35,0	30,8	25,7	30,2	30,8
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	86,5	90,2	91,9	88,4	88,6	90,9	85,5	88,0
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): <i>Unemployed persons removed from unemployment rolls (outflow):</i>								
w tys. osób <i>in thous. persons</i>	36,4	42,2	37,0	34,3	30,4	35,4	32,2	27,4
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	94,1	87,3	90,4	91,6	83,7	83,9	87,0	80,0
Płynność bezrobocia (napływ – odpływ) w tys. osób <i>Unemployment flow (inflow – outflow) in thous. persons</i>	-1,6	-13,9	-1,7	0,7	0,4	-9,7	-2,0	3,4
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w % <i>Unemployment rate (end of period) in %</i>	11,2	9,9	9,7	9,6*	9,6	8,7	8,5	8,8

W 2018 r. w województwie podkarpackim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 117,4 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem o 15,9 tys., tj. o 11,9%.

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych wyniósł 83,0% i zwiększył się w stosunku do 2017 r. o 0,1 p.proc.

Jednocześnie z ewidencji bezrobotnych w ciągu 2018 r. skreślono 125,4 tys. osób, tj. o 16,3% mniej niż przed rokiem. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, a udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 2,4 p.proc. (do 55,8%).

Powiatowe urzędy pracy w województwie podkarpackim w ciągu całego 2018 r. miały do dyspozycji 61,4 tys. ofert pracy, tj. o 19,0% mniej niż rok wcześniej. W końcu roku na 1 ofertę pracy przypadało 49 bezrobotnych (wobec 50 osób przed rokiem).

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności

Labour Force Survey

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2018 roku w województwie podkarpackim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- zanotowano spadek aktywności zawodowej (bez względu na płeć oraz miejsce zamieszkania),
- zmniejszył się udział osób pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej; spadek odnotowano w populacji kobiet oraz wśród mieszkańców wsi,
- nastąpił spadek bezrobocia; zmniejszyła się liczba bezrobotnych, jak również obniżyła się stopa bezrobocia (niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania),
- zwiększyła się liczba biernych zawodowo; zarówno w populacji mężczyzn oraz kobiet, jak również wśród mieszkańców miast i wsi,
- zwiększyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi; znacząco w populacji kobiet oraz wśród mieszkańców wsi.

Populacja aktywnych zawodowo, którą tworzą pracujący oraz bezrobotni w województwie podkarpackim (na podstawie BAEL) w IV kwartale 2018 roku liczyła 903 tys. osób i stanowiła 55,4% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej oraz 5,3% ogółu aktywnych zawodowo w kraju. Zmniejszyła się ona zarówno w odniesieniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku (o 2,9%), jak i w stosunku do IV kwartału 2010 roku (o 3,7%). Znaczący wpływ na spadek liczby aktywnych zawodowo w skali roku miała przede wszystkim niższa liczba bezrobotnych – 52 tys. osób wobec 68 tys. osób (tj. o 23,5% mniej niż przed rokiem).

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach z wyjątkiem osób przebywających poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania 12 miesięcy i więcej.

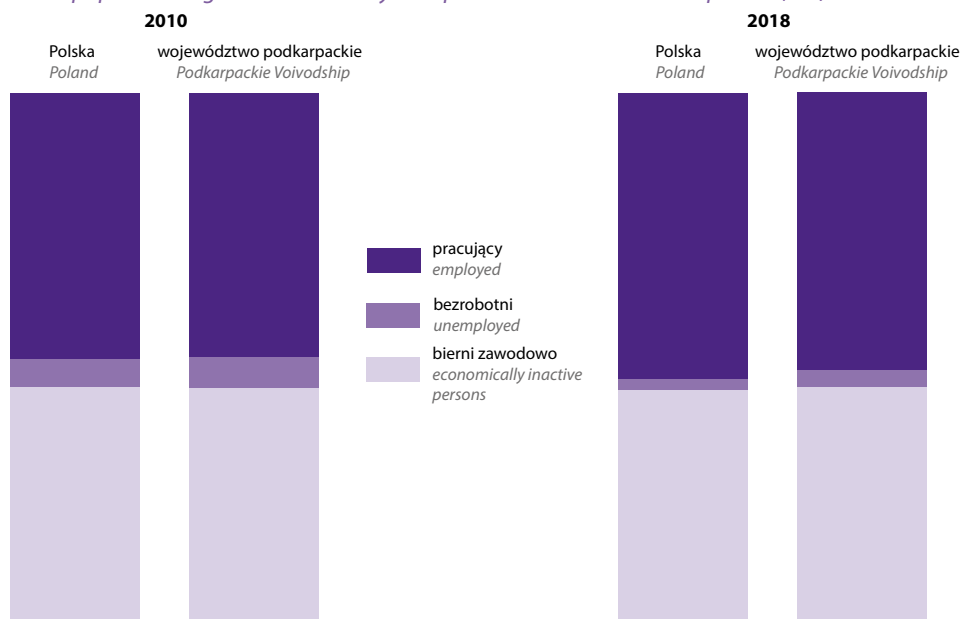
W analizowanym okresie wśród osób aktywnych zawodowo większość stanowili mieszkańcy wsi (59,7%) oraz mężczyźni (56,1%).

W strukturze ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale 2018 roku w porównaniu z sytuacją sprzed ośmiu lat, w województwie podkarpackim odnotowano wzrost udziału liczby pracujących o 2,4 p.proc. (wobec 3,8 p.proc. w kraju) oraz spadek udziału liczby bezrobotnych o 2,7 p.proc. (wobec 3,1 p.proc. w kraju). Udział osób biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności zwiększył się o 0,4 p.proc. – z 44,2% w IV kwartale 2010 roku do 44,6% w IV kwartale 2018 roku (w kraju odnotowano spadek o 0,7 p.proc. – z 44,6% do 43,9%).

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011.

¹ The presented LFS results were generalized on the basis of population balances compiled on the basis of NSP 2011.

Wykres 17. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale (BAEL)
 Chart 17. Structure of population aged 15 and over by occupational status in the 4th quarter (LFS)

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności^a w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
 Table 8. Economic activity of the population^a aged 15 and over in the 4th quarter

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thous.	17153	17489	17173	17058
pracujący employed persons	15557	16280	16404	16409
bezrobotni unemployed persons	1597	1210	769	649
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thous.	13826	13473	13402	13353
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	55,4	56,5	56,2	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	50,2	52,6	53,7	54,0
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	9,3	6,9	4,5	3,8

a Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

a Due to the rounding made while generalizing the results of the sample survey of Labour Force Survey (LFS), sums of components may differ from the amount given in the item "total".

Tabl. 8. Aktywność ekonomiczna ludności^a w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale (dok.)
 Table 8. Economic activity of the population^a aged 15 and over in the 4th quarter (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP				
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thous.	938	898	930	903
pracujący employed persons	837	793	862	851
bezrobotni unemployed persons	100	105	68	52
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thous.	744	754	708	726
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	55,8	54,4	56,8	55,4
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	49,8	48,0	52,6	52,2
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	10,7	11,7	7,3	5,8

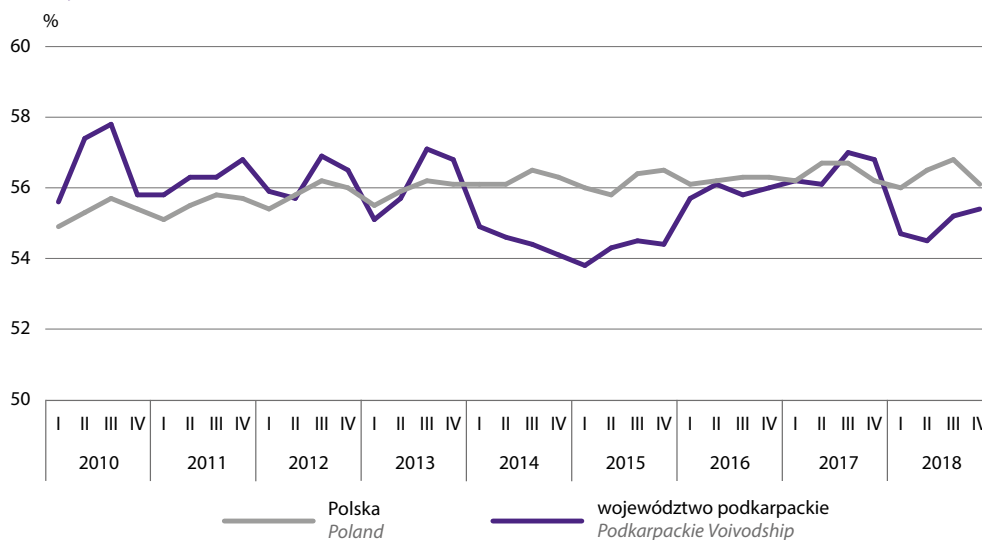
a Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.
 a Due to the rounding made while generalizing the results of the sample survey of Labour Force Survey (LFS), sums of components may differ from the amount given in the item "total".

W omawianym okresie współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 55,4% (wobec 56,1% w kraju). Oznacza to, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, 55 osób było aktywnych zawodowo, czyli miało pracę lub jej poszukiwało. Województwo podkarpackie w IV kwartale 2018 roku zajmowało 7. pozycję wśród województw pod względem wartości tego miernika (przed rokiem 5. pozycja).

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wykres 18. Współczynnik aktywności zawodowej

Chart 18. Activity rate

Współczynnik ten zmniejszył się o 1,4 p.proc. w porównaniu z IV kwartałem 2017 roku, a w odniesieniu do IV kwartału 2010 roku zmniejszył się o 0,4 p.proc. W analizowanym okresie wartość tego współczynnika była wyższa dla mężczyzn (64,2%) niż dla kobiet (47,2%). Na wsi współczynnik osiągnął nieco wyższą wartość niż w mieście (55,6% wobec 55,2%).

W IV kwartale 2018 roku najwyższym poziomem aktywności zawodowej w województwie charakteryzowały się osoby w wieku 35-44 lata, dla których współczynnik wyniósł 84,5% (wobec 87,2% w kraju). Najniższą aktywnością zawodową cechowała się grupa osób w wieku 55 lat i więcej, dla której współczynnik kształtował się na poziomie 25,7% (wobec 25,0% w kraju).

Uwzględniając poziom wykształcenia, najwyższą aktywnością zawodową charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym. Na każde 100 osób mających wyższe wykształcenie, 79 osób (w kraju 81 osób) było aktywnych zawodowo. Najniższym współczynnikiem aktywności zawodowej odznaczały się osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego. Na każde 100 osób z takim wykształceniem 14 osób (w kraju 16 osób) było aktywnych zawodowo.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

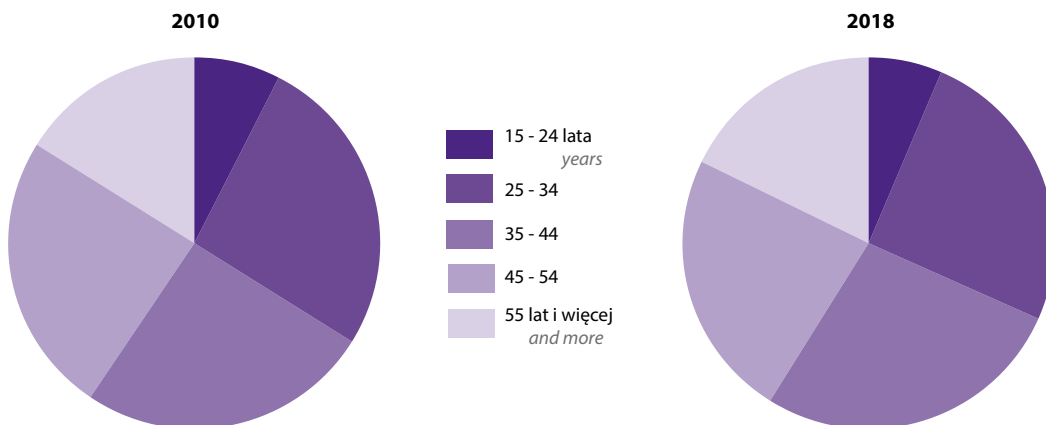
- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego, rodzicielskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - * do 3 miesięcy,
 - * powyżej 3 miesięcy i dotyczyła osób, które były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

W IV kwartale 2018 roku populacja pracujących w województwie podkarpackim (według danych BAEL) wyniosła 851 tys. osób i stanowiła 94,2% aktywnych zawodowo oraz 5,2% ogółu pracujących w kraju. Wśród pracujących większość stanowili mieszkańcy wsi (59,1%) oraz mężczyźni (56,5%). Populacja pracujących zmniejszyła się w skali roku o 1,3%, natomiast w odniesieniu do IV kwartału 2010 roku zwiększyła się o 1,7%.

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, największy udział w omawianej populacji miały osoby w wieku 35-44 lata (27,0%), najmniejszy zaś osoby w wieku 15-24 lata (6,3%).

Wykres 19. Struktura pracujących według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL
 Chart 19. Structure of employed persons by age in Podkarpackie Voivodship in the 4th quarter by LFS

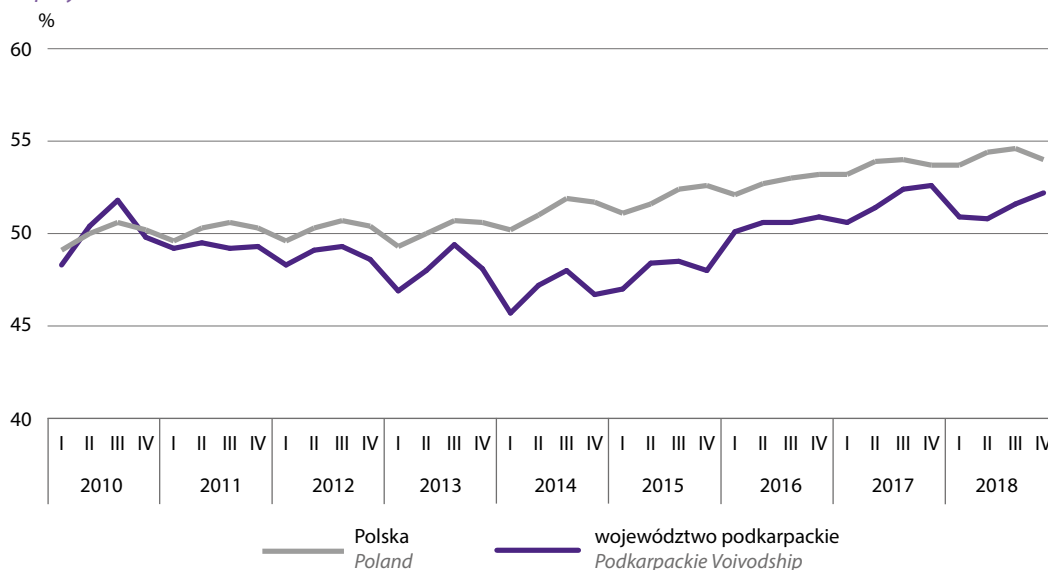
Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie podkarpackim w IV kwartale 2018 roku wyniósł 52,2%. Oznacza to, że na każde 100 osób, które ukończyły 15 lat, przypadało 52 osoby pracujące. Wśród 16 województw, podkarpackie zajmowało 11. pozycję (przed rokiem 9. pozycja – 52,6%) pod względem wartości omawianego wskaźnika, a w relacji do Polski miernik ten był niższy o 1,8 p.proc.

W odniesieniu do IV kwartału 2017 roku nastąpił spadek wskaźnika zatrudnienia o 0,4 p.proc. a w skali ostatnich ośmiu lat nastąpił wzrost o 2,4 p.proc.

Wykres 20. Wskaźnik zatrudnienia

Chart 20. Employment rate

Ze względu na poziom wykształcenia, w IV kwartale 2018 roku najwyższym wskaźnikiem zatrudnienia charakteryzowały się osoby z wykształceniem wyższym, zarówno w województwie podkarpackim (77,1%), jak i w kraju (79,4%), najniższym zaś osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego (odpowiednio 12,4% w województwie i 14,5% w kraju).

Stosunkowo niski wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (47,2% w województwie oraz 48,9% w kraju).

Bezrobotni na podstawie BAEL są to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni - tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

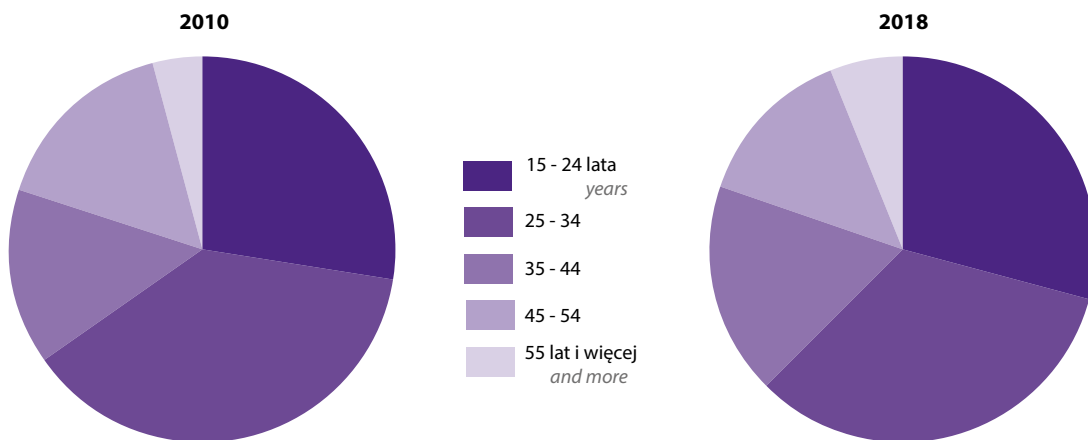
Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2018 roku w województwie podkarpackim wyniosła 52 tys. osób i stanowiła 5,8% ludności aktywnej zawodowo oraz 8,0% ogółu bezrobotnych w kraju. Populacja bezrobotnych zmniejszyła się zarówno w ujęciu rocznym (o 23,5%), jak również w stosunku do IV kwartału 2010 roku (o 48,0%).

W analizowanym okresie w województwie podkarpackim wśród bezrobotnych większość stanowiły osoby mieszkające na wsi – 67,3%.

W podziale według wieku najbardziej zagrożoną bezrobociem grupą, w IV kwartale 2018 roku były osoby w wieku 25-34 lata (32,7%), natomiast najmniej zagrożoną grupą były osoby w wieku 55 lat i więcej (5,8%).

Wykres 21. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie podkarpackim w IV kwartale według BAEL

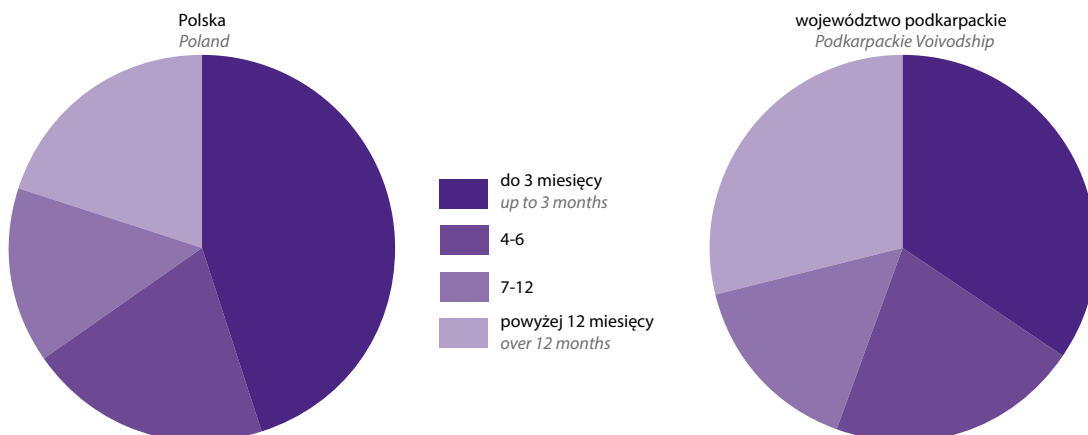
Chart 21. Structure of unemployed persons by age in Podkarpackie Voivodship in the 4th quarter by LFS

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w omawianym okresie wyniósł 11,5 miesiąca (wobec 9,5 miesiąca w kraju).

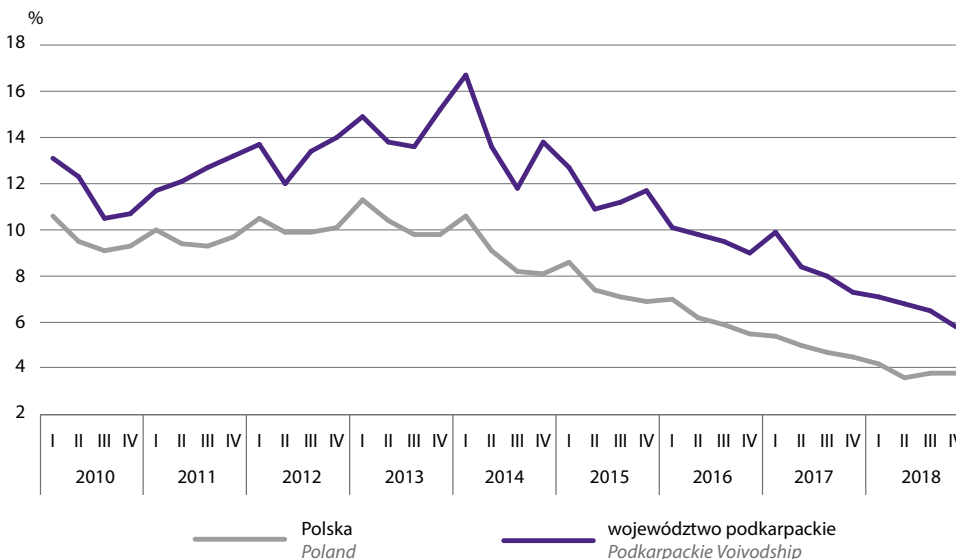
W IV kwartale 2018 roku liczba osób, które poszukiwały pracy dłużej niż rok wyniosła 15 tys. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 28,8% (przed rokiem 23,5%). W kraju w omawianym kwartale bezrobotni długotrwale szukający pracy stanowili 20,0% ogólnej liczby bezrobotnych (25,2% rok wcześniej).

Wykres 22. Struktura bezrobotnych według czasu poszukiwania pracy w IV kwartale 2018 r. według BAEL
 Chart 22. Structure of unemployed persons by duration of job search in the 4th quarter 2018 by LFS

Stopa bezrobocia służąca do oceny natężenia bezrobocia w województwie podkarpackim w IV kwartale 2018 roku wyniosła 5,8% i należała do najniższych od analizowanych ośmiu lat tj. od 2010 roku. Oznacza to, że wśród aktywnych zawodowo, co siedemnaście osób była bez pracy. Wskaźnik ten dla województwa podkarpackiego był wyższy o 2,0 p.proc. od wskaźnika ogólnokrajowego, a pod względem wartości tego miernika, województwo podkarpackie znalazło się na 16. miejscu w kraju (rok wcześniej 14. pozycja).

Wykres 23. Stopa bezrobocia
 Chart 23. Unemployment rate

W województwie podkarpackim stopa bezrobocia zmniejszyła się w skali roku o 1,5 p.proc., spadek odnotowano także w porównaniu z sytuacją sprzed ośmiu lat (o 4,9 p.proc.). W omawianym okresie w populacji mężczyzn wskaźnik ten wyniósł – 5,1%, a w populacji kobiet – 6,3%.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Najwyższą stopą bezrobocia odznaczała się grupa osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 8,9%, a najniższą z wykształceniem wyższym – 2,6%.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały już pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

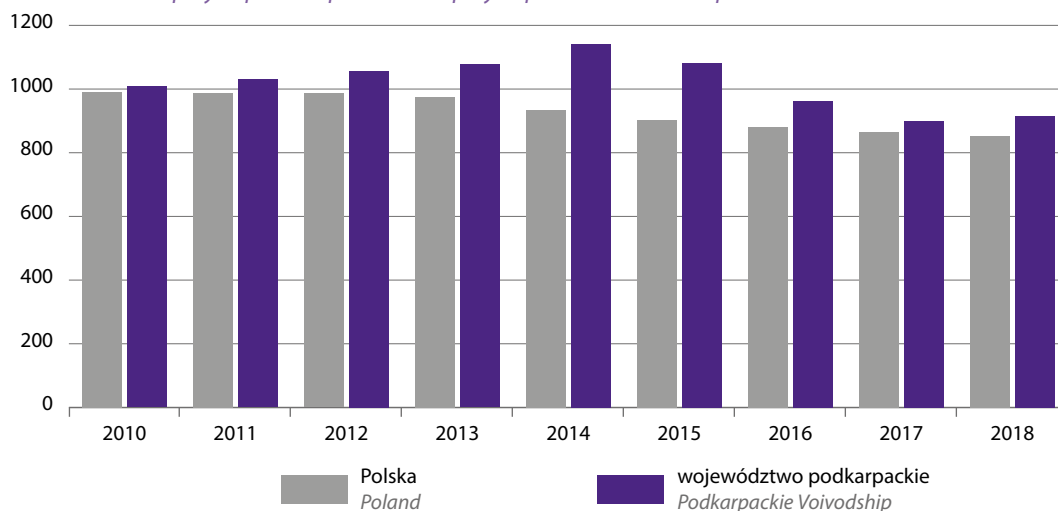
W analizowanym okresie zbiorowość biernych zawodowo w województwie podkarpackim liczyła 726 tys. osób i stanowiła 44,6% (w kraju 43,9%) ogółu ludności w wieku powyżej 15 lat. Liczba biernych zawodowo uległa zmniejszeniu w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 roku o 2,4%, a w porównaniu z IV kwartałem 2017 roku wzrosła o 2,5%. Wśród biernych zawodowo w województwie podkarpackim przeważały kobiety (61,0%) oraz mieszkańcy wsi (59,4%).

Przyczyny nieposzukiwania pracy wśród biernych zawodowo w województwie podkarpackim w IV kwartale 2018 roku to między innymi:

- posiadanie uprawnień emerytalnych (51,1% wobec 50,4% przed rokiem),
- nauka i uzupełnianie kwalifikacji (19,1% wobec 19,9%),
- choroba lub niesprawność (11,4% wobec 11,2%),
- inne powody osobiste lub rodzinne (9,6% wobec 7,8%),
- zniechęcenie bezskutecznością poszukiwań pracy (2,2% wobec 3,0%).

Wykres 24. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale

Chart 24. Number of unemployed persons per 1000 employed persons in the 4th quarter

W omawianym okresie w województwie podkarpackim w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku zwiększyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi, natomiast zmniejszyło się w stosunku do analogicznego okresu 2010 roku. W IV kwartale 2018 roku na 1000 osób pracujących przypadało 914 osób niepracujących, podczas gdy rok wcześniej – 900 osób, a w IV kwartale 2010 roku – 1008 osób. W skali kraju w analizowanym okresie oraz w IV kwartale 2017 i 2010 roku na 1000 osób pracujących przypadało mniej osób niepracujących niż w województwie podkarpackim (odpowiednio: 853 osoby, 864 osoby i 991 osób).

Dane prezentujące informacje o rynku pracy w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,

„Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,

„Aktywność ekonomiczna ludności w województwie podkarpackim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim w 2018 r. było wyższe niż przed rokiem. Był to najwyższy wzrost płac od 2010 roku. W kolejnych okresach narastających 2018 r. odnotowano większe wzrosty płac niż przed rokiem. W porównaniu z 2017 r. zwiększył się czas przepracowany i przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tabl. 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 9. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018		
	w złotych <i>in zlotys</i>				2010=100	2017=100
Polska <i>Poland</i>	3434,62	4121,41	4530,47	4852,29	141,2	107,1
Województwo podkarpackie <i>Podkarpackie Voivodship</i>	2777,74	3399,62	3750,01	4025,33	145,0	107,3
miasto Rzeszów <i>city of Rzeszów</i>	.	4189,20*	4484,30*	4793,73	x	106,9

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r. ukształtowało się na poziomie 4025,33 zł i było o 7,3% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 5,5% w 2017 r.). W Polsce wyniosło 4852,29 zł i wzrosło o 7,1% w porównaniu z poprzednim rokiem (w 2017 r. wzrosło o 5,9%). Pod względem wysokości płac nasze województwo plasowało się na dalekim piętnastym miejscu w kraju z przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem brutto niższym o 1771 zł od województwa mazowieckiego, które zajmuje pierwsze miejsce w tym rankingu, i o 827 zł niższym od średniej krajowej. Natomiast biorąc pod uwagę dynamikę wzrostu płac w stosunku do poprzedniego roku, podkarpackie zajęło wysokie czwarte miejsce spośród wszystkich województw.

Przeciętne wynagrodzenie brutto (z wypłatami z zysku) to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wzrost wynagrodzeń, w porównaniu z 2017 r., wystąpił niemal we wszystkich badanych sekcjach, m. in. w budownictwie (o 9,7%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 9,5%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,4%), przetwórstwie przemysłowym (o 8,2%), obsłudze rynku nieruchomości (o 6,2%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,9%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,6%). Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna była jedyną sekcją, w której płace obniżyły się (o 2,3%).

W 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyższe od średniej wojewódzkiej wystąpiło w siedmiu sekcjach na 15 badanych. W pozostałych sekcjach płace były niższe, z tego najniższe odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (2639,53 zł). W sekcji przetwórstwo przemysłowe, które jest najliczniejszą sekcją pod względem liczby osób zatrudnionych, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4230,79 zł i było o 205 zł wyższe od średniej dla województwa.

Tabl. 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie podkarpackim

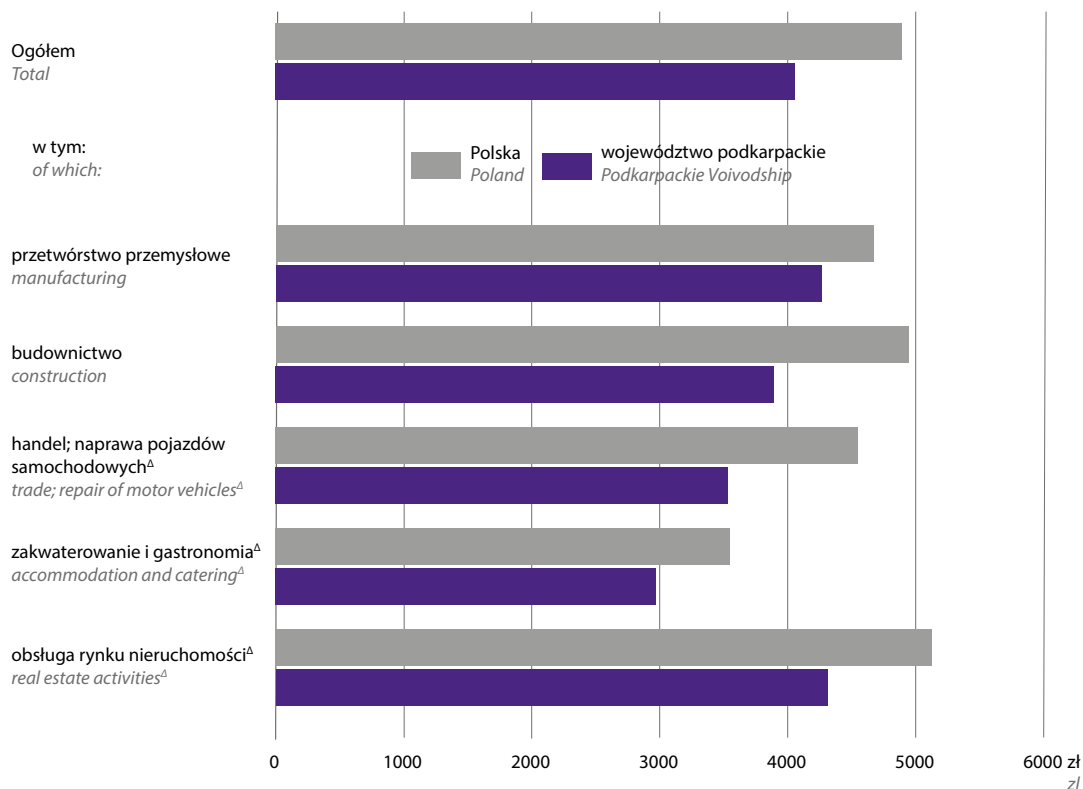
Table 10. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in Podkarpackie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018				w zł in zł
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100								
Ogółem <i>Total</i>	105,2	104,9	105,3	105,5	107,0	107,1	107,1	107,3	4025,33
w tym: of which:									
Przemysł <i>Industry</i>	105,7	105,6	105,7	105,9	107,4	107,8	107,8	107,9	4265,10
w tym: of which:									
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	105,5	105,5	105,7	106,0	108,0	108,3	108,2	108,2	4230,79
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities^Δ</i>	103,7	104,3	103,9	104,0	101,9	102,0	102,7	103,4	3903,84
Budownictwo <i>Construction</i>	100,9	103,0	103,5	103,7	110,0	110,4	110,8	109,7	3865,03
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	105,9	105,8	107,4	107,4	108,7	108,2	107,7	109,5	3504,79
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	106,1	105,3	104,7	105,6	104,2	104,8	106,0	105,9	3415,45
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	108,7	99,0	102,4	102,8	113,8	113,5	112,7	109,4	2947,41
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>	106,6	103,9	104,0	103,9	105,5	105,0	105,5	106,2	4277,99
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^Δ <i>Professional, scientific and technical activities^Δ</i>	101,1	103,4	103,1	103,9	104,9	97,7	99,8	97,7	4702,79
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>	113,0	112,4	112,4	112,6	105,3	106,2	105,9	105,6	2639,53

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Excluding divisions: Scientific research and development as well as Veterinary activities.

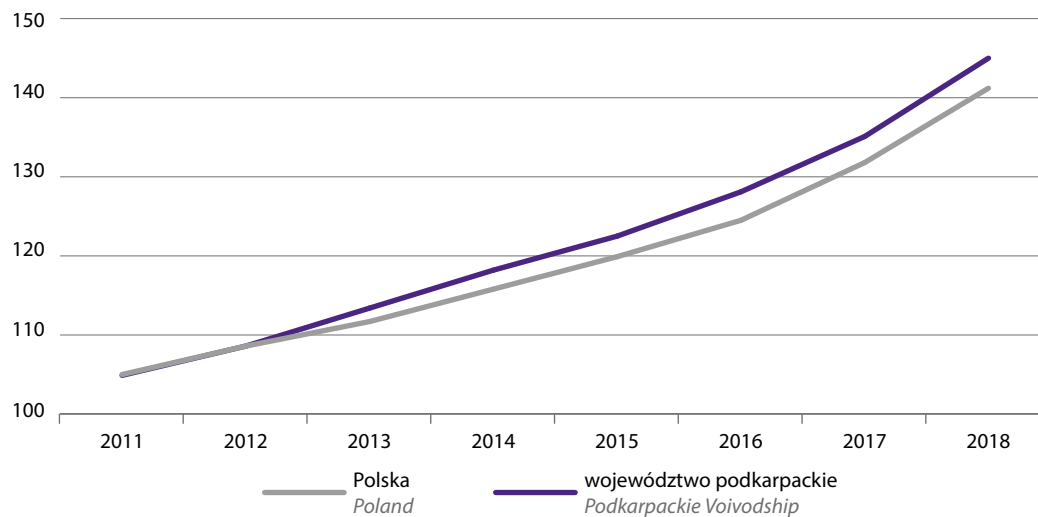
Wykres 25. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2018 r.

Chart 25. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in selected sections in 2018

Wykres 26. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw 2010 = 100

Chart 26. Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector 2010 = 100

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie podkarpackim przepracowali ogółem 429,7 mln godzin, tj. o 5,1% więcej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 214,1 mln godzin (49,8% ogółu), handel; naprawa pojazdów samochodowych – 86,0 mln godzin (20,0%) oraz budownictwo – 30,6 mln godzin (7,1%), natomiast najmniej w pozostałej działalności usługowej – 0,9 mln godzin (0,2% ogólnej ilości godzin przepracowanych).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r. wyniósł 146 godzin i w odniesieniu do ubiegłego roku zwiększył się o 1 godzinę.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie ukształtowało się na poziomie 27,54 zł i w porównaniu z 2017 r. odnotowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 1,59 zł (o 6,1%). W województwie w dwóch znaczących sekcjach, tj. w przetwórstwie przemysłowym oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych wynagrodzenie godzinowe ukształtowało się odpowiednio na poziomie 28,97 zł i 23,87 zł.

Dane prezentujące informacje o wynagrodzeniach w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,

„Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
jak również w Banku Danych Lokalnych.

Świadczenia społeczne

Social benefits

W województwie podkarpackim w 2018 r. zanotowano wzrost w skali roku przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów, przy czym osób pobierających świadczenia z ZUS było więcej, natomiast świadczeniobiorców KRUS – nieco mniej niż w 2017 r. W ujęciu rocznym zwiększyła się przeciętna miesięczna emerytura i renta zarówno z ZUS, jak i z KRUS.

W 2018 r. na Podkarpaciu przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 462,8 tys. osób i była o 2,5% wyższa niż w ubiegłym roku, natomiast w stosunku do 2010 r. była o 2,0% niższa. Zmiany w tym zakresie nastąpiły także w skali kraju – w omawianym roku świadczenia otrzymało 8799 tys. osób, tj. o 3,1% więcej niż w roku ubiegłym, a o 0,8% mniej niż w 2010 r.

Tabl. 11. Świadczenia społeczne
Table 11. Social benefits

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				2010= =100	2017= =100
POLSKA <i>POLAND</i>						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.: <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.:</i>	8866,0	8476,9	8533,5	8799,0	99,2	103,1
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a <i>receiving benefits paid by ZUS^a</i>	7491,4	7273,8	7358,2	7641,6	102,0	103,9
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	1374,7	1203,2	1175,3	1157,4	84,2	98,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension paid by ZUS^a in zł</i>	1588,95	1980,96	2072,44	2161,65	136,0	104,3
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1698,35	2096,55	2182,45	2257,66	132,9	103,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement and pension of farmers in zł</i>	954,68	1179,63	1200,00	1226,85	128,5	102,2
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	996,18	1209,81	1221,69	1242,37	124,7	101,7

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS (nieuwzględnionymi w województwie).

a Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ as well as to payments of agricultural benefits from the MND, the MIA, and the MJ (not included in voivodship).

Tabl. 11. Świadczenia społeczne (dok.)
 Table 11. Social benefits (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>			2010= =100	2017= =100	2018= =100
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.: <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.:</i>	472,2	451,7	451,3	462,8	98,0	102,5
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a <i>receiving benefits paid by ZUS^a</i>	380,8	376,4	380,4	393,9	103,4	103,6
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	91,4	75,3	70,9	68,9	75,4	97,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension paid by ZUS^a in zł</i>	1351,01	1720,93	1811,81	1899,49	140,6	104,8
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1472,22	1843,37	1927,28	2007,56	136,4	104,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement and pension of farmers in zł</i>	925,13	1150,49	1177,41	1203,35	130,1	102,2
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	958,17	1180,38	1202,10	1223,70	127,7	101,8

a łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS (nieuwzględnionymi w województwie).

a Including accident pensions financed from the SIF, paid from the MND, the MIA, and the MJ simultaneously to retirement pensions from the MND, the MIA, and the MJ as well as to payments of agricultural benefits from the MND, the MIA, and the MJ (not included in voivodship).

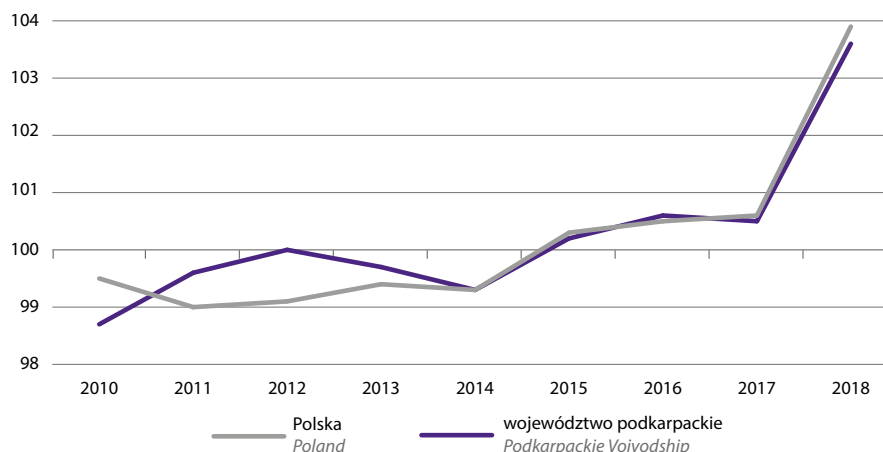
W 2018 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe na Podkarpaciu w ogólnej ich zbiorowości w Polsce wyniósł 5,3% i pozostał na poziomie roku poprzedniego. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa podkarpackiego stanowili 5,2%, natomiast KRUS – 6,0% pobierających świadczenia.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi)** dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) i od 2009 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych – OFE.

W 2018 r. emerytury i renty z ZUS otrzymywało 393,9 tys. osób, tj. o 3,6% więcej niż przed rokiem i o 3,4% więcej niż w 2010 r. W skali roku wśród świadczeniobiorców ZUS zmniejszyła się przeciętna liczba osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy (o 10,3%) oraz liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,8%). Zwiększyła się natomiast przeciętna liczba osób pobierających emeryturę – o 7,2%. W 2018 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (72,4% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (11,4%).

Wykres 27. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia - wypłacane przez ZUS - rok poprzedni = 100

Chart 27. Indices of average monthly number of retirees and pensioners receiving benefits - paid by ZUS previous year = 100

Tabl. 12. Świadczenia społeczne w województwie podkarpackim
Table 12. Social benefits in Podkarpackie Voivodship

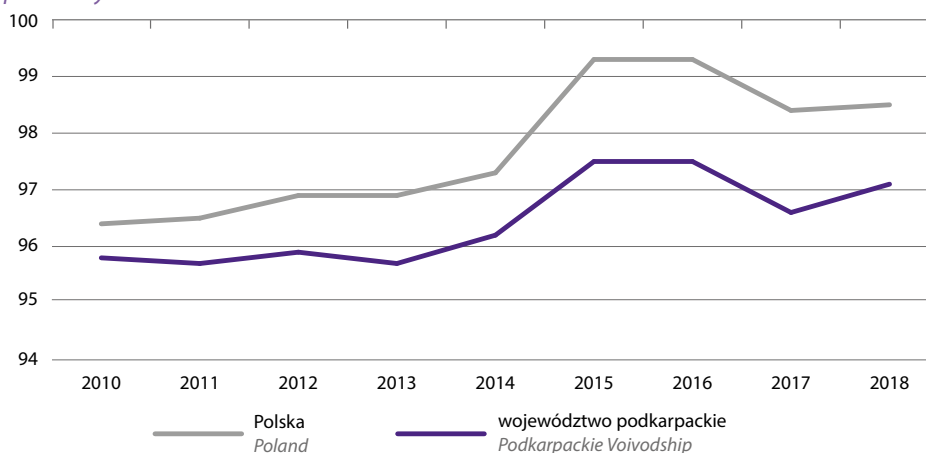
Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. Average monthly number of retirees and pensioners in thous.	451,3	450,8	450,3	451,3	461,5	462,0	462,2	462,8
analogiczny okres po przedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	99,8	99,7	99,6	99,8	102,3	102,5	102,6	102,5
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS receiving benefits paid by ZUS	379,5	379,3	379,1	380,4	391,5	392,3	392,9	393,9
analogiczny okres po przedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	100,4	100,3	100,2	100,5	103,2	103,4	103,6	103,6
rolników indywidualnych farmers	71,9	71,5	71,2	70,9	70,0	69,7	69,3	68,9
analogiczny okres po przedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	96,6	96,6	96,5	96,6	97,4	97,4	97,3	97,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: Average monthly gross retirement and other pension in zł:								
wypłacana przez ZUS paid by ZUS	1778,74	1789,33	1796,73	1811,81	1866,68	1882,51	1892,80	1899,49
analogiczny okres po przedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	101,9	102,3	102,5	103,2	104,9	105,2	105,3	104,8
rolników indywidualnych farmers	1164,89	1173,07	1175,47	1177,41	1191,65	1198,68	1201,99	1203,35
analogiczny okres po przedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	100,9	101,5	101,7	101,8	102,3	102,2	102,3	102,2

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. Emerytury i renty rolnicze w 2018 r. pobierało 68,9 tys. osób (o 2,9% mniej niż przed rokiem i o 24,6% mniej w stosunku do 2010 r.). W ciągu ostatniego roku zaobserwowano spadek w przypadku osób otrzymujących: renty z tytułu niezdolności do pracy – o 4,8%, emerytury – o 2,5% oraz z renty rodzinnej – o 1,5%. Wśród świadczeniobiorców KRUS, podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych przez ZUS, dominowali emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 77,2%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,4% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Wykres 28. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia - rolników indywidualnych rok poprzedni = 100

Chart 28. *Indices of average monthly number of retirees and pensioners receiving benefits - farmers previous year = 100*

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych), uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

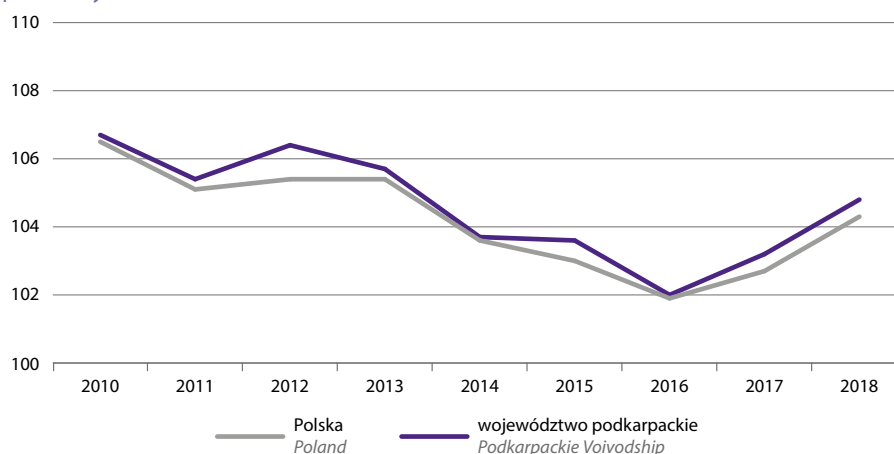
W województwie podkarpackim w 2018 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1899,49 zł i była wyższa o 4,8% niż przed rokiem (w kraju wzrosła o 4,3%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1203,35 zł i zwiększyło się o 2,2% w ciągu roku (w kraju także wzrosło o 2,2%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Na Podkarpaciu więcej wzrosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż to samo świadczenie z KRUS. W ostatnim roku różnica wynosiła 2,6 p.proc. Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń w największym stopniu zwiększyła się renta z tytułu niezdolności do pracy wypłacana przez ZUS zarówno w województwie (o 5,1%), jak i w kraju (o 5,8%). W świadczeniach wypłacanych przez KRUS największy wzrost odnotowano w przypadku renty rodzinnej w województwie oraz w kraju (po 6,7%).

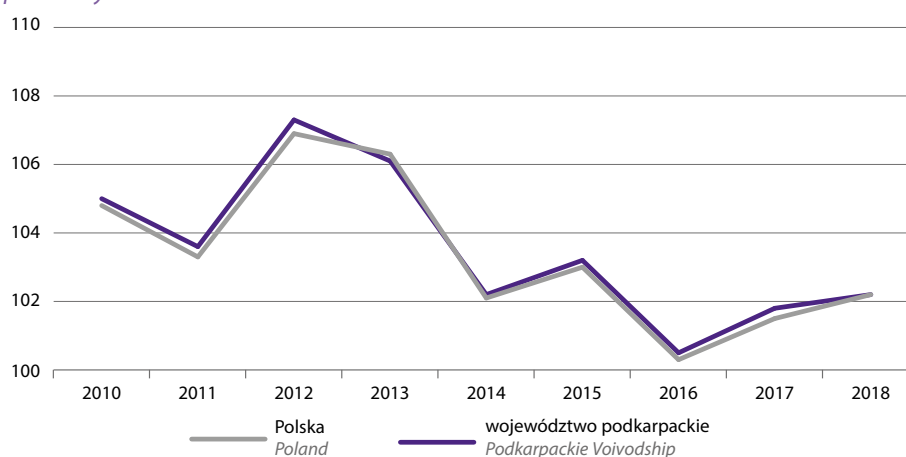
Wykres 29. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto - wypłacanej przez ZUS rok poprzedni = 100

Chart 29. Indices of average monthly gross retirement and other pensions - paid by ZUS previous year = 100

Wykres 30. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto - rolników indywidualnych rok poprzedni = 100

Chart 30. Indices of average monthly gross retirement and other pensions - farmers previous year = 100

W 2018 r. wysokość świadczeń w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej. Pod względem przeciętnej emerytury i renty z ZUS, województwo zajmowało ostatnie miejsce w kraju, natomiast pod względem świadczeń pobieranych przez rolników indywidualnych uplasowało się na czternastym miejscu. W przypadku wypłat realizowanych przez KRUS odnotowano jednak mniejsze odchylenia od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (o 2,1% przy rentach z tytułu niezdolności do pracy oraz o 1,6% przy rentach rodzinnych i o 1,5% przy emeryturach). Natomiast porównując wypłaty z ZUS niższa od średniej krajowej była: renta z tytułu niezdolności do pracy o 15,1%, renta rodzinna o 14,0% i emerytura – o 11,1%.

Dane prezentujące informacje o świadczeniach społecznych w województwie podkarpackim znajdują się w publikacji udostępnionej co kwartał na stronie internetowej Urzędu pt. „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego”, jak również w Banku Danych Lokalnych.

W województwie podkarpackim w 2018 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe niż przed rokiem. Najwyższy wzrost cen odnotowano w zakresie transportu, żywności i napojów bezalkoholowych oraz edukacji. Spadek cen wystąpił jedynie w grupie odzież i obuwie.

Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

W 2018 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 1,6% (o tyle samo co w kraju). Najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 5,4%), żywność i napoje bezalkoholowe oraz towary i usługi w zakresie edukacji (po 2,4%). Mniej niż przed rokiem płacono za odzież i obuwie (o 2,8%). Podobne tendencje obserwowano również w kraju, gdzie zanotowano jednak nieco większy spadek cen odzieży i obuwia oraz mniejszy wzrost cen związanych z transportem.

Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych rok poprzedni = 100

Table 13. Price indices of consumer goods and services previous year = 100

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
POLSKA POLAND				
Ogółem Total	102,6	99,1	102,0	101,6
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	102,7	98,3	104,2	102,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	105,3	101,2	101,0	101,5
Odzież i obuwie Clothing and footwear	96,2	95,2	94,8	96,4
Mieszkanie Dwelling	103,3	100,5	101,6	101,8
Zdrowie Health	102,9	101,9	101,2	102,0
Transport Transport	106,2	91,1	103,8	104,2
Rekreacja i kultura Recreation and culture	99,7	100,7	101,4	101,3
Edukacja Education	102,7	101,1	101,2	102,4

**Tabl. 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)
rok poprzedni = 100**

Table 13. Price indices of consumer goods and services (cont.)
previous year = 100

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>			
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP				
Ogółem <i>Total</i>	103,2	98,9	102,1	101,6
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	102,8	98,6	104,7	102,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	105,2	101,5	101,0	101,5
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	100,7	96,7	95,5	97,2
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	103,6	100,0	101,0	101,8
Zdrowie <i>Health</i>	101,9	101,6	100,6	102,3
Transport <i>Transport</i>	107,5	90,5	105,0	105,4
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	101,6	100,1	101,3	101,0
Edukacja <i>Education</i>	102,5	100,7	101,6	102,4

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

Wykres 31. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych rok poprzedni = 100

Chart 31. Price indices of consumer goods and services previous year = 100

W 2018 r., we wszystkich kwartałach obserwowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wyjątkiem była grupa artykułów związana z odzieżą i obuwie, która odnotowywała spadki cen (największy w I kwartale – o 3,2%). Jednorazowo w I kwartale spadły ceny towarów i usług związanych z transportem (o 1,7%). Największy wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wystąpił w III kwartale (o 1,9%), w tym najbardziej zdrożały towary i usługi związane z transportem (o 10,9%).

Tabl. 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim analogiczny okres roku poprzedniego = 100

Table 14. Price indices of consumer goods and services in Podkarpackie Voivodship corresponding period of the previous year=100

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	102,1	101,9	101,9	102,4	101,5	101,8	101,9	101,1
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	103,4	104,1	104,9	106,2	104,5	103,1	101,9	100,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	101,1	100,5	101,5	101,1	101,1	101,4	101,4	101,9
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	95,3	95,4	95,5	95,9	96,8	97,3	97,5	97,3
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	100,4	100,8	101,0	102,0	101,6	102,0	102,1	101,5
Zdrowie <i>Health</i>	100,7	100,0	100,3	101,3	101,7	102,4	102,2	102,9
Transport <i>Transport</i>	112,6	105,3	101,6	101,2	98,3	105,6	110,9	107,3
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	99,4	102,2	101,9	101,7	101,1	100,5	101,2	101,3
Edukacja <i>Education</i>	101,7	101,8	101,7	101,4	101,8	102,1	102,5	103,2

W grudniu 2018 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie podkarpackim najbardziej podrożała marchew (o 66,9%), cebula (o 66,7%), ziemniaki (o 33,9%), pomarańcze (o 14,1%). Wzrost cen artykułów żywnościowych dotyczył m. in. bułki pszennej (o 12,8%), chleba pszenno-żytniego (o 9,4%), mąki pszennej (o 7,1%). Mniej niż przed rokiem płacono m. in. za jabłka (o 48,2%), cukier (o 23,4%), jaja kurze świeże (o 21,1%) oraz kiełbasę suszoną (o 11,3%).

W grupie artykułów nieżywnościowych więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za pastę do zębów (o 20,8%), baterię zlewozmywakową (o 14,6%), olej napędowy (o 11,2%), ręcznik frotte (o 7,1%). Obniżyła się natomiast cena koszuli męskiej z elanobawełny, długi rękaw (o 11,3%), gazety regionalnej (o 2,8%), węgla kamiennego (o 2,0%). Podrożały usługi, w tym opłata wizyty u lekarza specjalisty (o 8,5%), wywóz śmieci segregowanych i niesegregowanych (odpowiednio o 6,3%, i o 5,0%), pobranie zimnej wody (o 3,4%). Obniżyła się natomiast cena ciepłej wody (o 1,8%) i podzelowanie obuwia męskiego (o 0,4%).

Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu
 Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018	
	w złotych in zlotys				XII 2017= =100
POLSKA POLAND					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread – per 0.5 kg	2,08	2,21	2,31	2,56	110,8
Kurczęta patroszone – za 1 kg Disembowelled chicken – per kg	5,96	6,60	7,11	6,92	97,3
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg Pork, boneless (centre loin) – per kg	13,68 ^a	13,79 ^a	17,30	17,16	99,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg Pork ham, boiled – per kg	21,65	24,01	26,26	26,91	102,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l Cows' milk, fat content 3-3.5%, sterilized – per l	2,67	2,80	2,78	2,71	97,5
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g	4,27	3,98	6,75	6,54	96,9
Cebula – za 1 kg Onions – per kg	2,25	2,20	2,01	2,96	147,3
Ziemniaki – za 1 kg Potatoes – per kg	1,43	1,19	1,13	1,59	140,7
Cukier biały kryształ – za 1 kg White sugar, crystallized – per kg	2,94	2,44	2,62	2,13	81,3
Sok jabłkowy – za 1 l Apple juice – per l	3,64	3,63	3,60	3,81	105,8
Garnitur męski 2 - częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl. (w 2010 r. z elanowełny – za 1 kpl.) Men's suit, fabric of wool - per set (in 2010 of polyester staple fibres and cotton – per set)	467,17	662,30	665,00	606,31	x ^b
Półbuty skórzane męskie na podszewie nieskórzanej – za 1 parę Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair	164,09	197,64	202,07	206,43	102,2
Proszek do prania – za 300 g (w 2010 r. za 400 g, w 2015 r. za 280 g) Washing powder – per 300 g (in 2010 per 400 g, in 2015 per 280 g)	4,43	5,33	5,48	5,52	100,7
Ciepła woda – za 1 m ³ Hot water – per m ³	17,89	21,68	21,69	22,09	101,8
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim Single ticket for intra-urban bus	2,23	2,71	2,71	2,74	101,1
Bilet do kina Cinema ticket	15,23	18,39	19,58	19,90	101,6
Wizyta u lekarza specjalisty Consultation of a specialist doctor	69,63	90,26	100,85	106,31	105,4

a Mięso wieprzowe z kością. b Z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen dane nie w pełni porównywalne z danymi z roku poprzedniego.

a Pork, bone-in. b Due to the changes of representative item covered by the price survey data not fully comparable to those published in the previous year.

Tabl. 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)
 Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

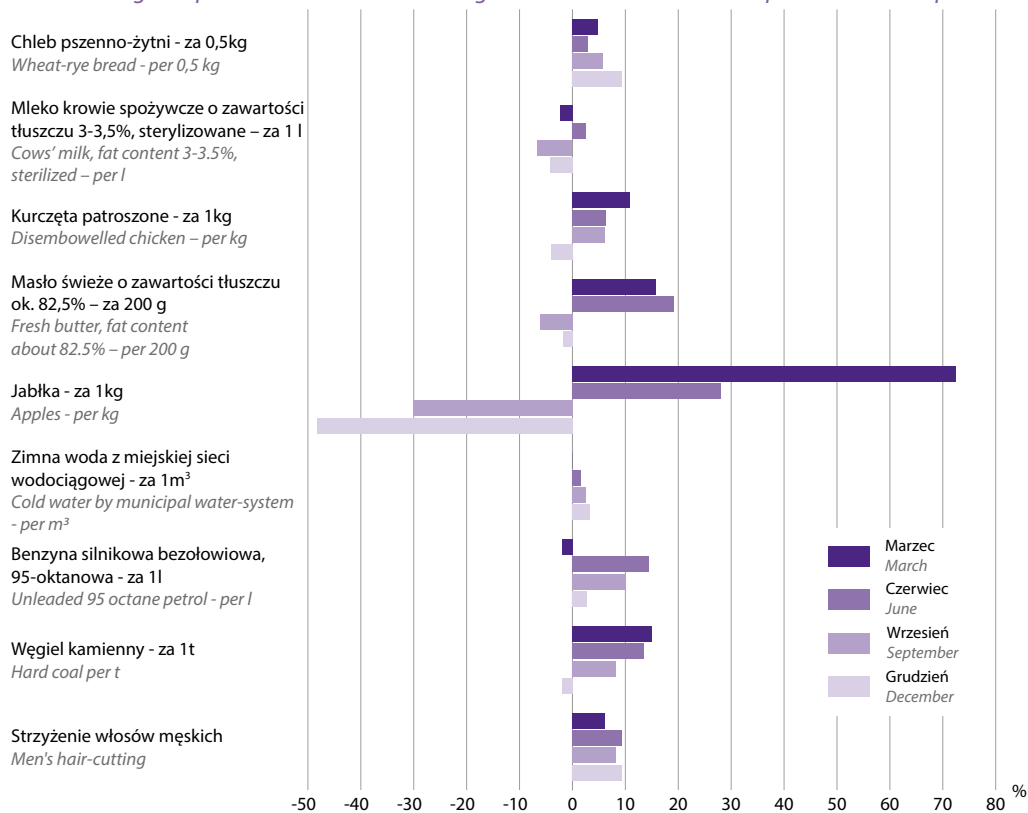
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018	
	w złotych <i>in zlotys</i>				XII 2017= =100
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg <i>Wheat-rye bread – per 0.5 kg</i>	2,01	2,04	2,12	2,32	109,4
Kurczęta patroszone – za 1 kg <i>Disembowelled chicken – per kg</i>	6,02	6,53	7,13	6,84	95,9
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg <i>Pork, boneless (centre loin) – per kg</i>	14,29 ^a	14,23 ^a	17,22	16,92	98,3
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg <i>Pork ham, boiled – per kg</i>	19,01	22,01	24,06	23,51	97,7
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l <i>Cows' milk, fat content 3-3.5%, sterilized – per l</i>	2,56	2,99	2,89	2,77	95,8
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82.5% – per 200 g</i>	4,06	3,88	6,80	6,68	98,2
Cebula – za 1 kg <i>Onions – per kg</i>	2,15	1,91	1,77	2,95	166,7
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes – per kg</i>	1,52	1,03	1,09	1,46	133,9
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized – per kg</i>	2,84	2,47	2,65	2,03	76,6
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice – per l</i>	3,54	3,60	3,95	4,06	102,8
Garnitur męski 2 - częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl. (w 2010 r. z elanowej – za 1 kpl.) <i>Men's suit, fabric of wool - per set (in 2010 of polyester staple fibres and cotton – per set)</i>	543,30	838,50	848,25	649,75	x ^b
Półbuty skórzane męskie na podszewie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair</i>	162,74	182,16	179,24	181,82	101,4
Proszek do prania – za 300 g (w 2010 r. za 400 g, w 2015 r. za 280 g) <i>Washing powder – per 300 g (in 2010 per 400 g, in 2015 per 280 g)</i>	4,25	5,39	5,50	5,70	103,6
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water – per m³</i>	18,02	22,12	22,23	21,83	98,2
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim <i>Single ticket for intra-urban bus</i>	2,02	2,41	2,36	2,41	102,1
Bilet do kina <i>Cinema ticket</i>	13,18	15,13	15,17	15,30	100,9
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation of a specialist doctor</i>	58,33	79,17	89,58	97,17	108,5

a Mięso wieprzowe z kością. b Z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen dane nie w pełni porównywalne z danymi z roku poprzedniego.

a Pork, bone-in. b Due to the changes of representative item covered by the price survey data not fully comparable to those published in the previous year.

Wykres 32. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie podkarpackim w 2018 r.

Chart 32. Annual changes in prices of selected consumer goods and services in Podkarpackie Voivodship in 2018

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

„Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,

„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Warunki agrometeorologiczne
Agrometeorological conditions

Wrzesień 2017 r. był na ogół chłodny i deszczowy. Ze względu na opady deszczu utrudniony był siew zbóż ozimych. Dobra wilgotność gleby sprzyjała wegetacji rzepaku ozimego, kiełkowaniu i wschodom zasianych zbóż ozimych. Pogoda w październiku sprzyjała wegetacji ozimin, lecz nadmierne uwilgotnienie gleby i opady deszczu utrudniały wykonywanie prac polowych. Stan wschodów upraw ozimych w październiku 2017 r. oceniono na poziomie wyższym od ubiegłorocznego. Przebieg pogody w listopadzie był na ogół korzystny dla ozimin. Dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu roślin. W grudniu 2017 r. nie odnotowano znacznych spadków temperatur powietrza.

W styczniu 2018 r. panowały zróżnicowane warunki agrometeorologiczne. Notowane w pierwszej połowie miesiąca dość wysokie, jak na tę porę roku, temperatury powietrza powodowały zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. Jedynie w drugiej dekadzie miesiąca notowano kilka dni ze spadkiem temperatury lokalnie poniżej -10°C w nocy. W trzeciej dekadzie lutego było mroźnie, gdzie odnotowano spadki temperatury przy gruncie lokalnie nawet poniżej -20°C . Występująca w tym okresie pokrywa śnieżna chroniła rośliny przed uszkodzeniami mrozowymi.

Kilka pierwszych dni marca było mroźne, odnotowano spadki temperatury przy gruncie lokalnie nawet poniżej -20°C . Kolejne dni były ciepłe i słoneczne. W drugiej połowie marca wystąpiły opady śniegu i spadki temperatury miejscami nawet do -15°C . Po kilku mroźnych dniach stopniowo się ocieplało. Minusowe temperatury w nocy sprzyjały powolnemu topnieniu pokrywy śnieżnej bez wystąpienia zastoisk wody i podtopień. Ciepła i słoneczna pogoda w kwietniu sprzyjała obsychaniu pól oraz szybkiemu wzrostowi i rozwojowi roślin. W drugiej połowie miesiąca zauważalny był niedobór wilgoci w warstwie ornej gleby. Przesuszenie gleby miało niekorzystny wpływ na wegetację zbóż jarych.

W maju odnotowano znaczne zmniejszenie zasobów wody w glebie zwłaszcza na glebach lekkich. Stan rzepaku i zbóż, zwłaszcza jarych, był gorszy niż przed rokiem ze względu na suszę. Drzewa owocowe kwitły obficie w okresie ciepłej, słonecznej pogody. Bardzo dobrze zawiązały owoce. Pierwsza połowa czerwca była ciepła i słoneczna. W drugiej połowie miesiąca ochłodziło się i wystąpiły opady deszczu, lokalnie intensywne, które poprawiły stan uwilgotnienia gleby. Niedobory wilgoci w glebie i duże nasłonecznienie przyspieszyło kwitnienie rzepaku ozimego. Rośliny były niższe i słabiej rozgałęzione. Stan roślin okopowych, po opadach deszczu w drugiej połowie czerwca, znacznie się polepszył.

Warunki pogodowe w lipcu były zróżnicowane. Opady deszczu, również o charakterze burzowym, powodowały wyleganie łanów zbóż i rzepaku, pogorszenie jakości ziarna oraz utrudniały przeprowadzenie prac żniwnych. Korzystnie wpłynęły natomiast na stan uwilgotnienia wierzchniej warstwy gleby. Ciepła, słoneczna i przeważnie bezdeszczowa pogoda w sierpniu sprzyjała przeprowadzaniu prac polowych, głównie żniw i sianokosów. Przyczyniała się jednak do deficytu wody w glebie.

Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki dla przeprowadzania zbioru upraw, ale niekorzystnie wpłynęła na stan uwilgotnienia gleby. Niedobór opadów deszczu, powodował utrudnienia w wykonywaniu prac polowych, a przede wszystkim orkę przedzimowych i siewów ozimin, a także kiełkowania ziarna i wschodów roślin ozimych. Październik był na ogół ciepły, słoneczny i suchy. Pogoda w październiku pozwoliła na dokończenie siewów zbóż ozimych. Sprzyjała zbiorom kukurydzy, buraków cukrowych i przeprowadzeniu orki przedzimowych.

Utrzymująca się w listopadzie dodatnia temperatura powietrza podtrzymywała wegetację i stwarzała dobre warunki dla wzrostu i rozwoju ozimin. Umożliwiała także wykonywanie jesiennych prac polowych oraz zbiorów roślin okopowych i pastewnych. Oziminy wysiane w optymalnych terminach agrotechnicznych w listopadzie krzewiły się. Dobowe wahania temperatury powietrza pod koniec miesiąca sprzyjały hartowaniu roślin.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa
Table 16. Selected data on agriculture

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
POLSKA <i>POLAND</i>				
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt:</i>				
zboża podstawowe z mieszkami zbożowymi <i>basic cereals with cereal mixed</i>	35,1	36,7	40,0	32,3
rzepak i rzepik <i>rape and agrimony</i>	23,6	28,5	29,5	25,8
ziemniaki ^a <i>potatoes^a</i>	219	210	279	251
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	484	520	679	584
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. ^b (stan w czerwcu): <i>Livestock per 100 ha of agricultural land in heads^b (as of June):</i>				
bydło <i>cattle</i>	38,6	41,0	42,0	42,3
trzoda chlewna <i>pigs</i>	102,6	80,0	77,7	80,6
owce <i>sheep</i>	1,8	1,6	1,8	1,9
drób kurzy <i>poultry</i>	1031,5	1004,6	1215,0	1242,1
Przeciętne ceny skupu w zł: <i>Average procurement prices in zł:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per dt</i>	59,84	66,83	66,44	72,62
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per dt</i>	42,12	51,42	54,67	59,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kind) per dt</i>	50,86	51,15	52,46	58,01
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg <i>cattle (excluding calves) for slaughter per kg</i>	4,56	6,02	6,35	6,58
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg <i>pigs for slaughter per kg</i>	3,89	4,30	5,05	4,48
mleko krowie za 1 l <i>cows' milk per l</i>	1,07	1,13	1,39	1,35
Ceny na targowiskach w zł: <i>Marketplace prices in zł:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per dt</i>	64,91	75,59	78,86	83,63
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per dt</i>	48,58	58,67	63,23	67,10
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kind) per dt</i>	98,51	82,04	87,43	96,95
prosię na chów za 1 szt. <i>piglet per head</i>	130,20	154,03	183,96	182,01

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Including growing in kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens. b In 2010 data of the Agricultural Census.

Tabl. 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)
 Table 16. Selected data on agriculture (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP				
Plony z 1 ha w dt: Yields per 1 ha in dt:				
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi basic cereals with cereal mixed	31,9	32,3	34,9	32,7
rzepak i rzepik rape and agrimony	22,0	24,0	24,2	26,0
ziemniaki ^a potatoes ^a	217	225	265	243
buraki cukrowe sugar beets	385	529	677	642
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. ^b (stan w czerwcu): Livestock per 100 ha of agricultural land in heads ^b (as of June):				
bydło cattle	18,7	16,6	15,7	14,6
trzoda chlewna pigs	48,6	29,1	30,1	27,4
owce sheep	3,1	3,0	3,3	3,4
drób kurzy poultry	974,0	813,5	974,9	954,9
Przeciętne ceny skupu w zł: Average procurement prices in zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per dt	54,07	60,37	62,89	68,44
ziarno żyta za 1 dt rye grain per dt	35,23	46,11	52,59	56,88
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kind) per dt	43,48	43,13	42,15	47,92
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg cattle (excluding calves) for slaughter per kg	4,55	5,87	6,37	7,05
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg pigs for slaughter per kg	3,86	4,23	5,08	4,47
mleko krowie za 1 l cows' milk per l	0,90	1,08	1,34	1,33
Ceny na targowiskach w zł: Marketplace prices in zł:				
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per dt	71,27	76,95	82,22	86,20
ziarno żyta za 1 dt rye grain per dt	52,12	59,63	69,04	73,31
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kind) per dt	108,76	81,49	91,13	96,44
prosię na chów za 1 szt. piglet per head	129,65	165,81	156,67	.

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.
 a Including growing in kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens. b In 2010 data of the Agricultural Census.

Produkcja roślinna

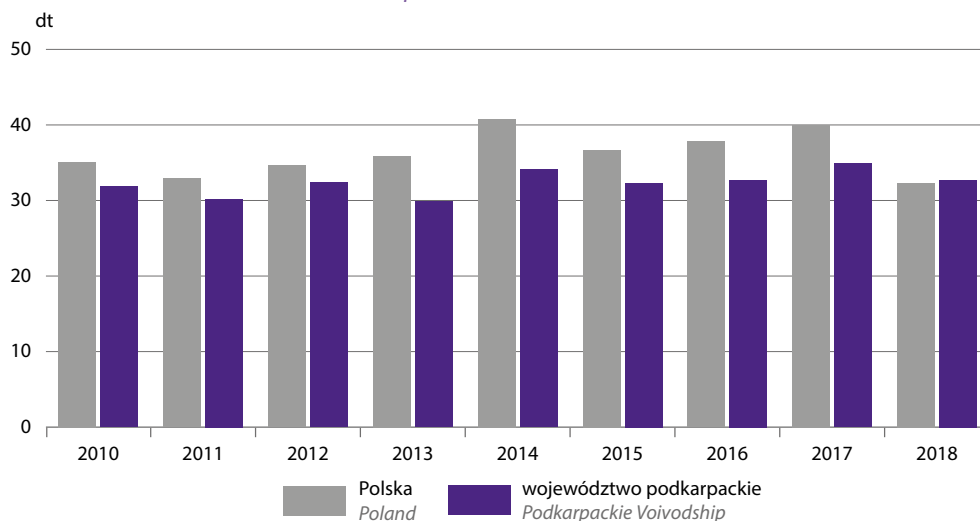
Crop output

W województwie podkarpackim w 2018 r. uzyskano wyższą niż przed rokiem produkcję rzepaku i rzepiku, natomiast produkcja zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, ziemniaków oraz buraków cukrowych była niższa. O wyższym poziomie produkcji rzepaku i rzepiku zadecydowały wyższe wydajności z jednostki powierzchni oraz większa powierzchnia uprawy. W przypadku zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, ziemniaków oraz buraków cukrowych na zmniejszenie produkcji miała wpływ mniejsza powierzchnia uprawy i niższe plonowanie.

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r. wyniosła 194,3 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 2,6%, natomiast w porównaniu z powierzchnią z 2010 r. zmniejszyła się o 4,0%. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r. osiągnęły poziom 32,7 dt z 1 ha i były niższe o 6,3% w porównaniu z plonami uzyskanymi w 2017 r., a wyższe o 2,5% w porównaniu z plonami uzyskanymi w 2010 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były wyższe o 1,2%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi kształtowały się na poziomie 635,0 tys. ton i były niższe o 8,9% niż przed rokiem, i niższe (o 1,8%) niż w 2010 r. Zmniejszenie produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w odniesieniu do roku poprzedniego było wynikiem niższego plonowania wszystkich gatunków zbóż o czym zadecydowały gorsze niż przed rokiem warunki wilgotnościowe w okresie wegetacji.

Wykres 33. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

Chart 33. Yields of basic cereals with cereal mixed per 1 ha

W 2018 r. powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w województwie wynosiła 26,6 tys. ha i zwiększyła się zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim (o 18,0%), jak i w stosunku do 2010 r. (o 65,0%). Uzyskane z 1 ha powierzchni plony – 26,0 dt były wyższe (o 7,4%) od uzyskanych w roku poprzednim i wyższe w odniesieniu do 2010 r. (o 18,2%). Zbiory rzepaku i rzepiku przy zwiększonym areale uprawy i wyższej wydajności z 1 ha były wyższe od notowanych przed rokiem (o 26,5%) i wyniosły 69,0 tys. ton. W porównaniu z 2010 r. zbiory rzepaku i rzepiku były o 95,4% wyższe.

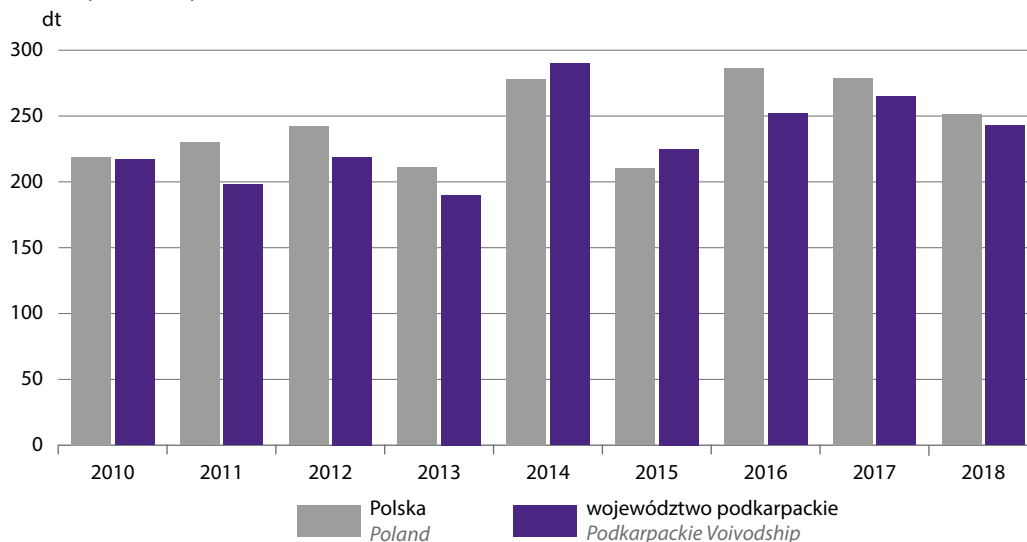
W województwie podkarpackim powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2018 r. wyniosła 4,0 tys. ha i była mniejsza niż rok wcześniej (o 12,2%), również w relacji do 2010 r. zmniejszyła się o 12,4%. Omawiany rok był mniej korzystny pod względem warunków agrometeorologicznych dla wzrostu korzeni w okresie wegetacji buraków cukrowych, plony tej uprawy osiągnęły poziom 642 dt/ha i były niższe (o 5,2%) od uzyskanych w 2017 r., a w odniesieniu do 2010 r. były o 66,8% wyższe. Ocenia się, że zbiory buraków

cukrowych wyniosły 254,9 tys. ton i były niższe w porównaniu z rokiem poprzednim o 16,7%, a wyższe w relacji z 2010 r. o 46,3%.

Szacuje się, że powierzchnia uprawy ziemniaków (łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych) w 2018 r. wyniosła 27,6 tys. ha i była nieznacznie mniejsza (o 0,3%) niż przed rokiem. W omawianym roku średni plon ziemniaków z 1 ha wyniósł 243 dt i był niższy od uzyskanego w roku ubiegłym o 8,3%. Plony ziemniaków uzyskane w województwie podkarpackim w odniesieniu do średnich w kraju były niższe o 3,2%. Produkcja ziemniaków w województwie w 2018 r. wyniosła 670,1 tys. ton i była o 8,6% niższa niż w 2017 r.

Wykres 34. Plony ziemniaków^a z 1 ha

Chart 34. Yields of potatoes^a per 1 ha

a łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych.
a Including growing in kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

Livestock

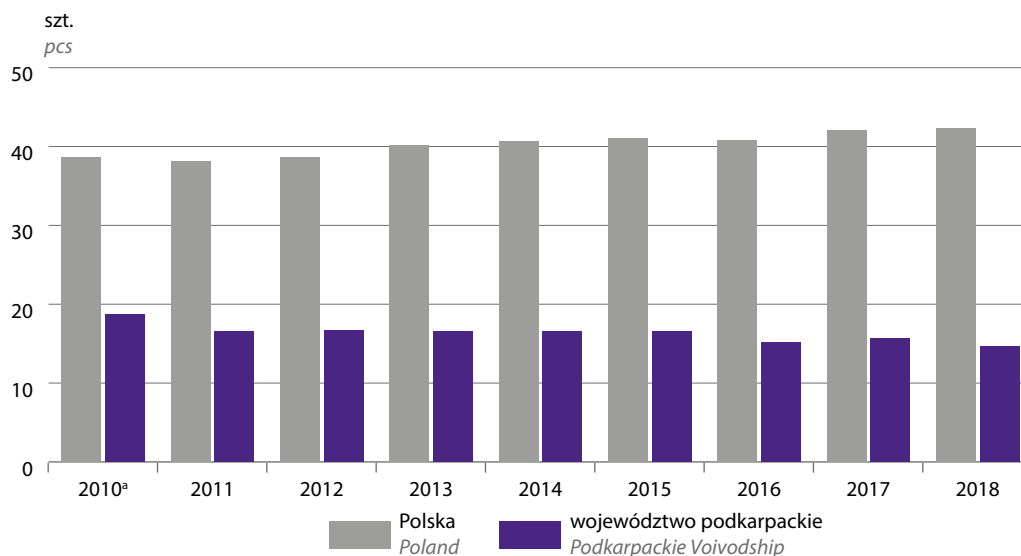
W odniesieniu do roku poprzedniego w województwie podkarpackim zwiększyło się pogłowie owiec, zmniejszyło się natomiast pogłowie bydła, trzody chlewnej i drobiu.

Pogłowie bydła w 2018 r. (stan w czerwcu) w województwie liczyło 80,4 tys. szt., co stanowiło 1,3% pogłowia bydła w kraju. W porównaniu z 2017 r. liczebność stada zmniejszyła się o 9,9% (w Polsce było większe o 0,9%), w odniesieniu do 2010 r. zmniejszyła się o 29,4% (w kraju odnotowano wzrost o 8,0%). W ogólnym pogłowie bydła 55,4% stanowiły krowy (dla Polski odsetek ten wyniósł 39,2%).

Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku, w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

**Wykres 35. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych
Stan w czerwcu**

Chart 35. Cattle per 100 ha of agricultural land
As of June

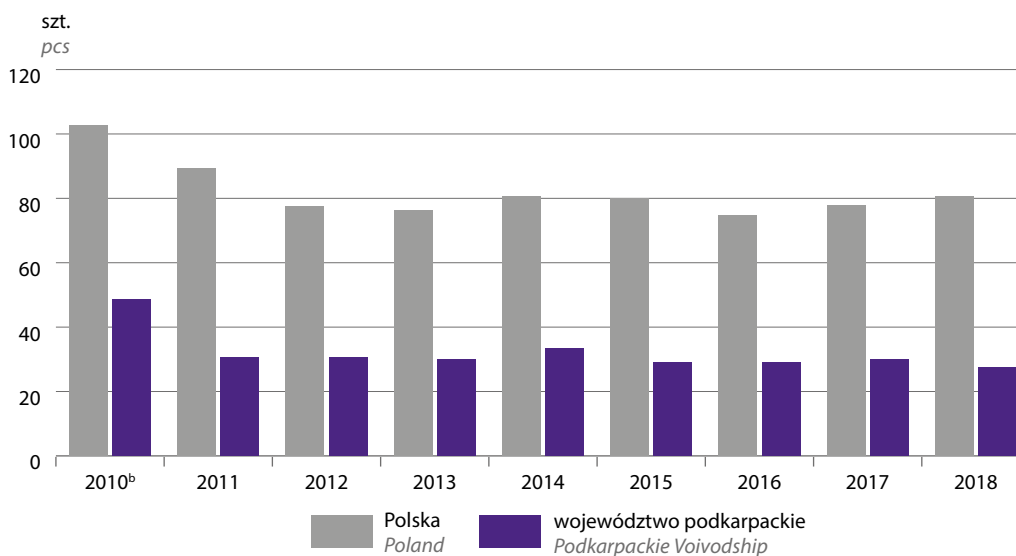

a Powszechny Spis Rolny 2010 według stanu w dniu 30 VI.
a The Agricultural Census 2010 as of 30 VI.

Pogłowie trzody chlewnej w 2018 r. według stanu w czerwcu ukształtowało się na poziomie 150,1 tys. szt. (w tym 15,0 tys. szt. tj. 10,0% stanowiły lochy). W porównaniu z 2017 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 12,2% (w Polsce odnotowano wzrost o 4,2%). W porównaniu z 2010 r. pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 49,3% (w kraju zmniejszyło się o 22,4%). Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowym pogłowie trzody wyniósł 1,3%.

**Wykres 36. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych
Stan w czerwcu^a**

Chart 36. Pigs per 100 ha agricultural land
As of June^a

a W latach 2011-2013 – stan w końcu lipca. b Powszechny Spis Rolny 2010 według stanu w dniu 30 VI.
a In 2011-2013 – as of the end of July. b The Agricultural Census 2010 as of 30 VI.

W 2018 r. stado owiec (według stanu w czerwcu) liczyło 18,8 tys. szt., co stanowiło 6,8% pogłowia krajowego. W porównaniu z 2017 r. pogłowie owiec zwiększyło się o 0,2% (w Polsce odnotowano wzrost o 5,9%). Porównując stan stada owiec z 2010 r., odnotowano jego spadek w województwie o 0,8%, w kraju było wyższe o 6,0%.

Pogłowie drobiu ogółem w czerwcu 2018 r. liczyło 5585,7 tys. sztuk, a jego udział stanowił 2,7% pogłowia w Polsce. W porównaniu z 2017 r. jego liczebność w województwie zmniejszyła się o 5,2% (w kraju wzrosło o 4,4%). W odniesieniu do stanu notowanego w 2010 r. pogłowie drobiu w województwie, było mniejsze o 16,1%, a w kraju wzrosło o 18,3%.

W województwie podkarpackim drób kurzy stanowił 93,8% drobiu ogółem, a jego pogłowie w 2018 r. wyniosło 5238,1 tys. sztuk. Było ono mniejsze w porównaniu z rokiem poprzednim (o 5,5%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 11,8%).

Skup produktów rolnych

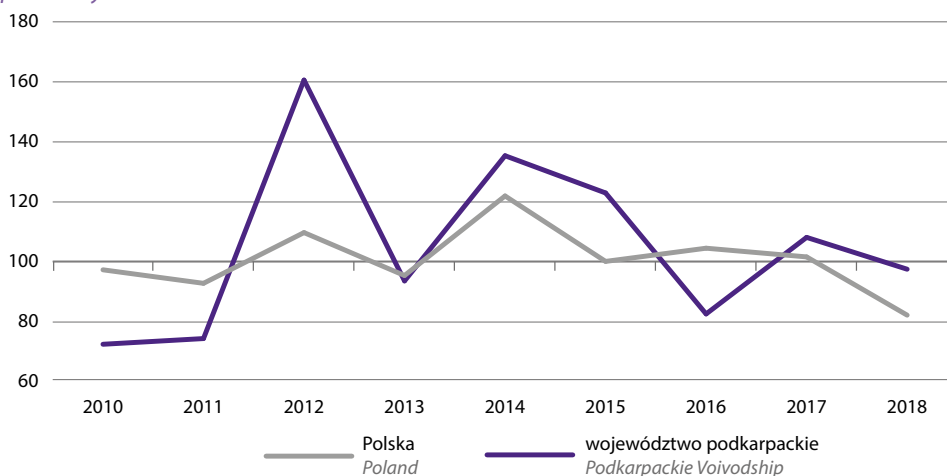
Procurement of agricultural products

W 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim w województwie podkarpackim odnotowano wzrost skupu ziarna żyta, ziemniaków, żywca wieprzowego i mleka. Mniej niż przed rokiem skupiono pszenicy, żywca wołowego i drobiowego.

W 2018 r. skupiono 154,2 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego). Skup był mniejszy w odniesieniu do roku poprzedniego (o 2,4%), a większy w porównaniu z 2010 r. (o 62,9%). W kraju skup był mniejszy od uzyskanego w roku poprzednim (o 17,7%), a większy w porównaniu z 2010 r. (o 4,2%). Skup zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) województwa podkarpackiego stanowił 1,8% skupu ogólnokrajowego. W 2018 r. w województwie skupiono 126,5 tys. ton pszenicy. Skup pszenicy był niższy w porównaniu z rokiem poprzednim (o 7,4%), a większy w odniesieniu do 2010 r. (o 62,5%) i stanowił 2,1% skupu w kraju. Żyta skupiono 4,7 tys. ton, tj. więcej niż rok temu (o 15,8%), a mniej w porównaniu z 2010 r. (o 47,4%).

Wykres 37. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) rok poprzedni = 100

Chart 37. Indices of basic consumption and feed cereals procurement (including cereal mixed, excluding sowing seed) previous year = 100

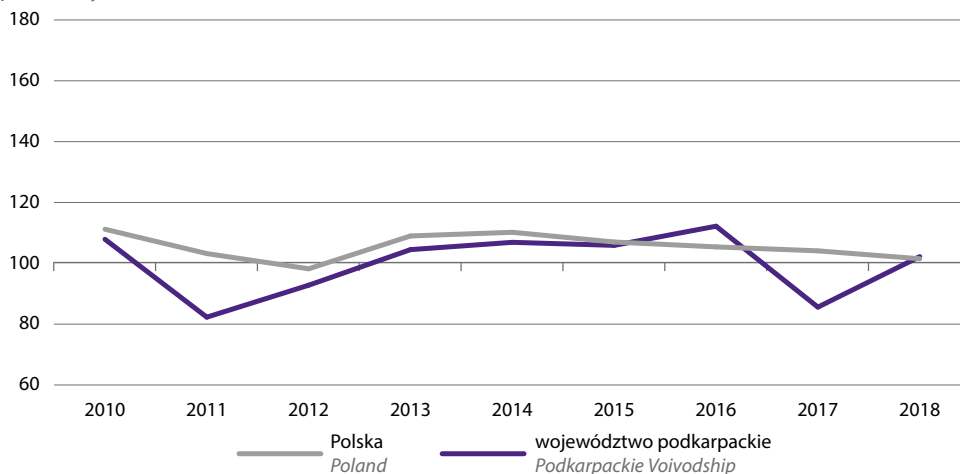

W omawianym roku odnotowano wzrost skupu ziemniaków w porównaniu z 2017 r. (o 19,9%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (ponad 3-krotnie) i w 2018 r. kształtował się na poziomie 46,9 tys. ton. Skup ziemniaków w województwie podkarpackim stanowił 2,7% skupu ogólnokrajowego. W kraju odnotowano spadek skupu ziemniaków (o 5,0%) w porównaniu z poprzednim rokiem, a w odniesieniu do 2010 r. skup ziemniaków był o 51,1% większy.

W 2018 r. skupiono 81,6 tys. ton żywca rzeźnego w wadze żywej (co stanowiło 1,3% skupu ogólnokrajowego), tj. o 2,2% więcej niż przed rokiem, a o 11,2% mniej niż w 2010 r. W kraju odnotowano wzrost skupu o 1,5% w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i w porównaniu z 2010 r. (o 45,1%).

**Wykres 38. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)
rok poprzedni = 100**

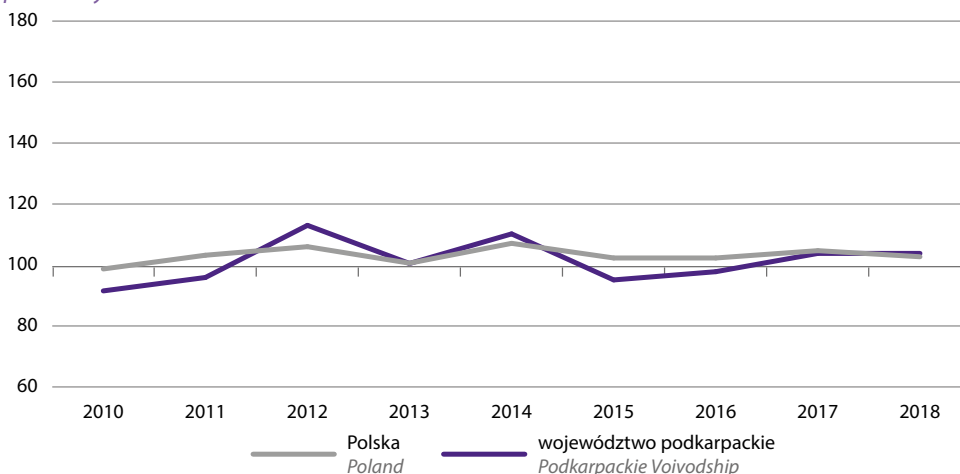
Chart 38. *Indices of total animals for slaughter procurement (in live weight)
previous year = 100*

W ciągu ostatniego roku skupiono 37,2 tys. ton żywca wieprzowego w wadze żywej, tj. więcej o 5,4% niż rok wcześniej, a mniej niż w 2010 r. (o 3,6%). Skup żywca wołowego w 2018 r. ukształtował się na poziomie 8,0 tys. ton i był mniejszy w porównaniu z rokiem poprzednim (o 4,5%), i mniejszy w odniesieniu do 2010 r. (o 35,6%).

**Wykres 39. Dynamika skupu mleka krowiego
rok poprzedni = 100**

Chart 39. *Indices of cows' milk procurement
previous year = 100*

Mniej (o 2,8%) niż przed rokiem skupiono żywca drobiowego. W 2018 r. skupiono 32,6 tys. ton tego surowca. W porównaniu z 2010 r. skup żywca drobiowego był o 14,3% mniejszy.

W województwie podkarpackim w 2018 r. skupiono 121,8 mln litrów mleka (co stanowiło 1,0% ogółu mleka skupionego w kraju). Skup mleka w województwie był większy w porównaniu ze skupem z roku poprzedniego (o 3,8%), i większy niż osiem lat wcześniej (o 20,3%). W kraju skupiono więcej mleka w porównaniu ze skupem sprzed roku, jak i z 2010 r. (odpowiednio o 2,7% i o 32,6%).

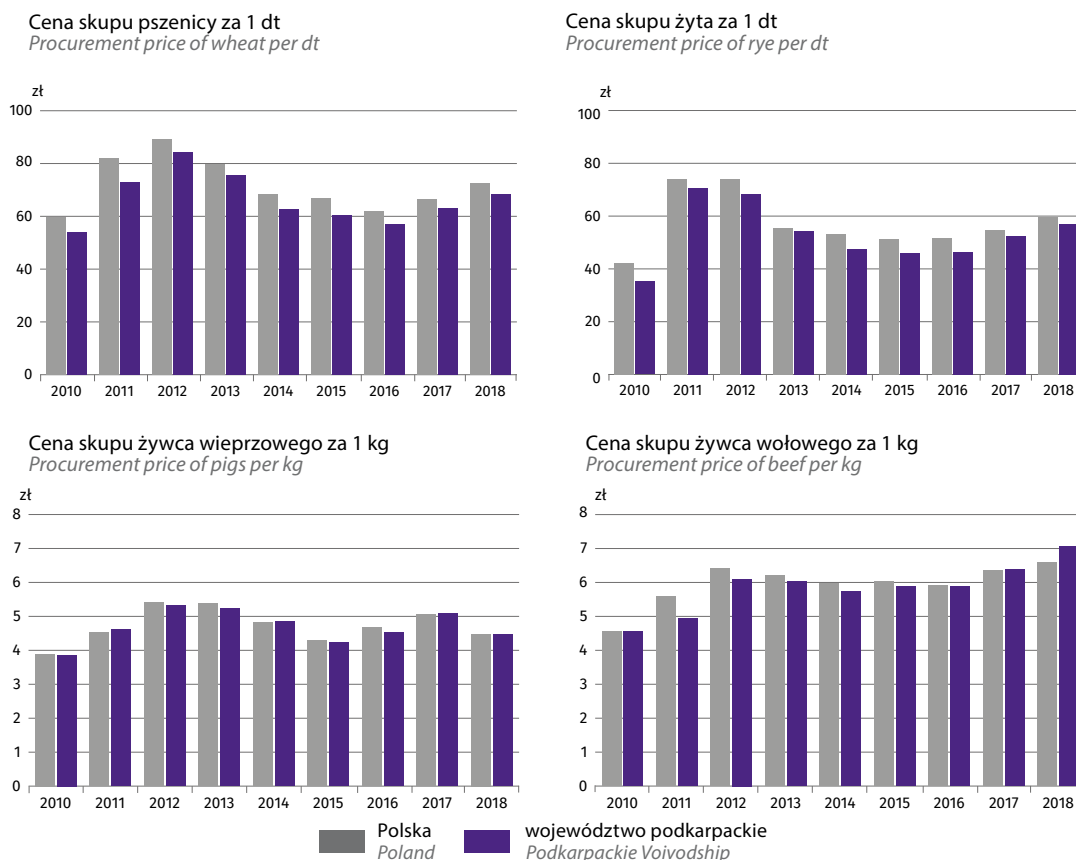
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

Procurement and marketplace prices of agricultural products

W 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost cen skupu zbóż, ziemniaków, żywca wołowego i drobiowego, a niższe były ceny żywca wieprzowego i mleka. Ceny na targowiskach były wyższe niż przed rokiem.

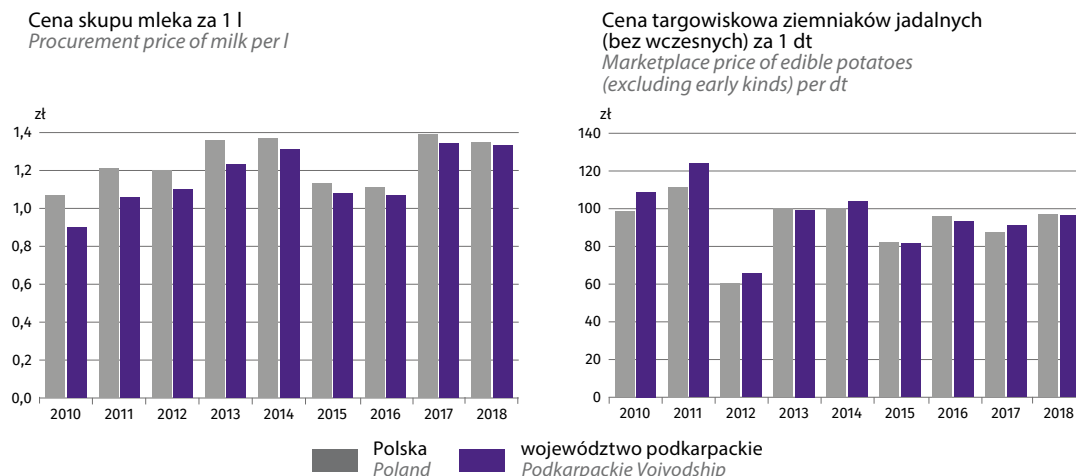
Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2018 r. wyniosła 68,44 zł za 1 dt (w kraju – 72,62 zł) i była o 8,8% wyższa niż przed rokiem, i o 26,6% wyższa w porównaniu z 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 86,20 zł (w kraju – 83,63 zł) i cena ta była wyższa zarówno w porównaniu z ceną z 2017 r. (o 4,8%), jak i w porównaniu z ceną uzyskaną w 2010 r. (o 20,9%).

Wykres 40. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach
 Chart 40. Procurement and marketplace prices of agricultural products

Wykres 42. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach (dok.)

Chart 42. Procurement and marketplace prices of agricultural products (cont.)

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Cena skupu żyta w omawianym roku ukształtowała się na poziomie 56,88 zł za 1 dt (w kraju – 59,67 zł) i była wyższa (o 8,2%) w porównaniu z ceną uzyskaną w 2017 r. i o 61,5% wyższa niż 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta była wyższa niż rok wcześniej (o 6,2%), a w odniesieniu do ceny uzyskanej sprzed ośmiu lat była wyższa o 40,7% osiągając w 2018 r. poziom 73,31 zł (w Polsce – 67,10 zł).

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

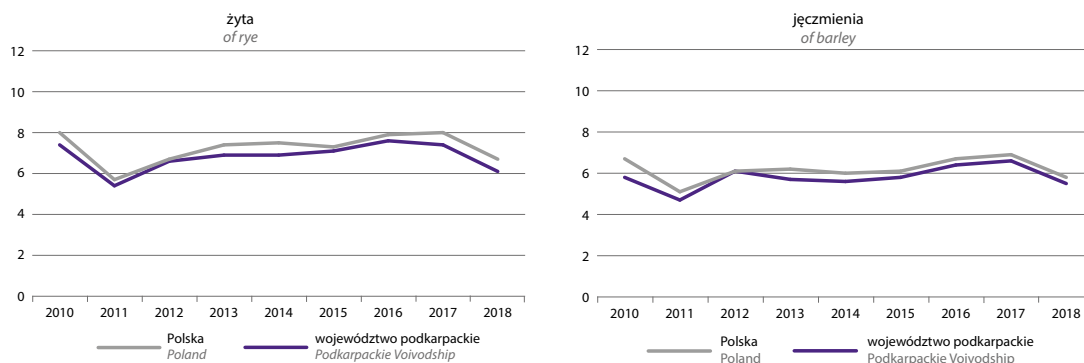
W 2018 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 47,92 zł za 1 dt (w kraju – 58,01 zł), tj. o 13,7% więcej niż przed rokiem i o 10,2% więcej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 96,44 zł za 1 dt, tj. o 5,8% wyższym w stosunku do zanotowanego w 2017 r., a o 11,3% niższym niż w 2010 r. W Polsce cena ziemniaków w 2018 r. wyniosła 96,95 zł za 1 dt.

Cena skupu żywca wołowego w 2018 r. wyniosła 7,05 zł za 1 kg (w kraju – 6,58 zł) i zwiększyła się zarówno w stosunku do ceny uzyskanej w roku poprzednim (o 10,7%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 54,9%).

W omawianym roku za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono średnio 4,47 zł (w kraju 4,48 zł), tj. o 12,0% mniej niż w roku poprzednim, a o 15,8% więcej niż w 2010 r.

W 2018 r. relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta pogorszyła się zarówno w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i w porównaniu z 2010 r. W badanym roku w województwie podkarpackim relacja ta ukształtowała się na poziomie 6,1 (wobec 7,4 przed rokiem i w 2010 r.), a w kraju wyniosła – 6,7 wobec 8,0 w 2017 r. i w 2010 r. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w 2018 r. pogorszyła się zarówno w odniesieniu do 2017 r. jak i do 2010 r. i wyniosła 5,5 (wobec 6,6 w 2017 r. i 5,8 w 2010 r.), a w kraju wyniosła 5,8 (wobec 6,9 w roku poprzednim i 6,7 w 2010 r.).

Wykres 41. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych
 Chart 41. *The relation of procurement prices of pigs for slaughter to market prices*

Cena skupu żywca drobiowego w województwie w 2018 r. osiągnęła poziom 4,01 zł za 1 kg (w kraju – 3,77 zł) i była o 1,3% wyższa w porównaniu z notowaną w roku poprzednim i o 23,0% wyższa niż w 2010 r.

W 2018 r. za 1 litr mleka płacono w skupie 1,33 zł (w kraju – 1,35 zł), tj. o 0,7% mniej niż przed rokiem, a o 47,8% więcej w odniesieniu do 2010 r.

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural production

W 2017 r. w województwie podkarpackim odnotowano zmniejszenie globalnej produkcji rolniczej w odniesieniu do 2016 r. (w cenach stałych) o czym zadecydowała niższa wartość produkcji zwierzęcej, natomiast wyższa była wartość produkcji roślinnej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano również w produkcji końcowej i towarowej.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Globalna produkcja rolnicza w 2017 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyła się o 0,1%, o czym zadecydowała o 5,5% niższa niż rok wcześniej produkcja zwierzęca. W produkcji roślinnej odnotowano wzrost o 3,6%. Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji w 2017 r. wyniósł 2,4% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 2,9%, a zwierzęcej – 1,8%. W 2017 r. produkcja globalna w kraju była wyższa (o 2,5%) w porównaniu z rokiem poprzednim. Odnotowano wzrost w produkcji roślinnej o 0,9% i wzrost w produkcji zwierzęcej o 4,2%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w 2017 r., w województwie podkarpackim 50,1% stanowiła produkcja roślinna, natomiast na produkcję zwierzęcą przypadało 49,9%. Wartość produkcji końcowej w 2017 roku w porównaniu z rokiem poprzednim była o 1,3% niższa, wskutek spadku produkcji zwierzęcej (o 5,2%). Wartość produkcji roślinnej była o 2,9% wyższa niż przed rokiem.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W towarowej produkcji rolniczej w 2017 r. odnotowano zmniejszenie wartości produkcji ogółem (o 3,9%) przy spadku wartości produkcji zwierzęcej (o 7,2%), a wzroście produkcji roślinnej (o 0,3%).

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Udział województwa podkarpackiego w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej wyniósł odpowiednio 2,1% i 1,9%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

„Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,

„Rolnictwo w województwie podkarpackim” – publikacja dostępna co roku w wersji elektronicznej, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Przemysł Industry

W 2018 r. w województwie podkarpackim produkcja sprzedana była wyższa niż przed rokiem, ale tempo wzrostu obniżyło się w stosunku do 2017 r. Przez trzy ostatnie lata, we wszystkich kwartalnych okresach narastających dynamiki były wyższe niż w analogicznych okresach ub. roku. W skali roku wzrosło przeciętne zatrudnienie, a także wydajność pracy w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie podkarpackim w 2018 r. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 49429,2 mln zł i była (w cenach stałych) o 9,8% wyższa od uzyskanej w ubiegłym roku (w 2017 r. wzrosła o 10,3%). We wszystkich kwartałach 2018 r. produkcja wzrosła w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. Najwyższy wzrost osiągnęła w III kwartale (o 14,0%). W kraju produkcja sprzedana w 2018 r. była o 5,8% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 6,6% w 2017 r.).

Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 17. Przemysł
Table 17. Industry

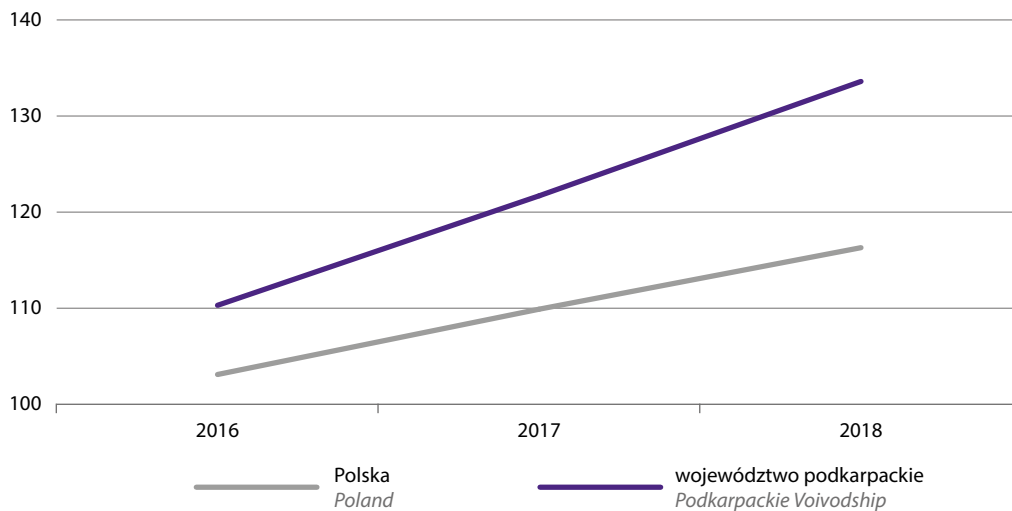
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2015	2017	2018
POLSKA <i>POLAND</i>			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	1197028,5	1352954,7	1459501,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	85,9	87,2	87,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	2510,7	2649,9	2719,0

Tabl. 17. Przemysł (dok.)
Table 17. Industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	37458,3	45194,3	49429,2
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	95,4	95,8	95,6
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	119,5	127,4	132,3
MIASTO RZESZÓW CITY OF RZESZÓW			
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	4294,0*	5273,7*	5423,1
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	92,3*	93,0*	92,7
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	15,2	14,7	15,2

Wykres 42. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)
2015 = 100

Chart 42. Indices of sold production of industry (constant prices)
2015 = 100

Dane o **wartości produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Decydujący wpływ na ogólną dynamikę produkcji sprzedanej przemysłu miała sekcja przetwórstwo przemysłowe, której udział w produkcji całkowitej wyniósł 95,6% (w kraju 87,3%) i utrzymał się na zbliżonym poziomie poprzedniego roku. W sekcji tej produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 47275,3 mln zł i w stosunku do 2017 r. wzrosła o 9,8% (podobnie jak w całym przemyśle). Wzrost produkcji wystąpił również w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 7,2%). W 2018 r. wzrost produkcji sprzedanej wystąpił w 25 działach przemysłu (spośród 31 badanych). Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu najwyższy wzrost wystąpił w produkcji maszyn i urządzeń technicznych (o 85,1%), a wzrosty w tym dziale notowane są od 2014 r. Szybciej niż przed rokiem wzrosła produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 14,9%). Znacząco w skali roku zwiększyła się produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz pozostałego sprzętu transportowego (po 12,9%). Po spadku zanotowanym w roku poprzednim wzrosła produkcja metali (o 12,2%). Utrzymał się natomiast wzrost produkcji wyrobów z metali (o 10,3%). Niższą dynamikę wzrostu niż przeciętna dla województwa odnotowano m. in. w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 8,5%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,6%) oraz mebli (o 2,4%). Po wzrostach notowanych przez trzy kolejne lata obniżyła się produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 2,4%).

Największy udział w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu miała produkcja: wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (11,9% wobec 12,5% przed rokiem), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (11,7% wobec 13,6%), wyrobów z metali (11,0% wobec 10,9%) oraz pozostałego sprzętu transportowego (10,9% wobec 11,1% w 2017 r.). Produkcja sprzedana przemysłu województwa podkarpackiego stanowiła 3,4% przychodów krajowych (przed rokiem, 3,3%). Pod względem wartości produkcji sprzedanej przemysłu podkarpackie uplasowało się, podobnie jak w ubiegłym roku, na 9. miejscu w kraju, przy najwyższej dynamice wzrostu produkcji sprzedanej spośród wszystkich województw (przed rokiem trzecia lokata).

Tabl. 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim (ceny stałe)**
Table 18. *Indices of sold production of industry in Podkarpackie Voivodship (constant prices)*

Sekcje i działy <i>Sections and divisions</i>	2017				2018			
	I–III	I–VI	I–IX	I–XII	I–III	I–VI	I–IX	I–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	110,0	107,5	107,7	110,3	111,6	111,8	112,6	109,8
w tym: <i>of which:</i>								
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	110,6	107,7	107,8	110,5	111,6	112,0	112,8	109,8
w tym: <i>of which:</i>								
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	116,5	113,1	115,0	122,8	106,5	112,8	110,9	104,5
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^A <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^A</i>	107,2	106,6	106,6	108,2	116,1	110,0	111,1	108,5

Tabl. 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie podkarpackim (ceny stałe) (dok.)
 Table 18. Indices of sold production of industry in Podkarpackie Voivodship (constant prices) (cont.)

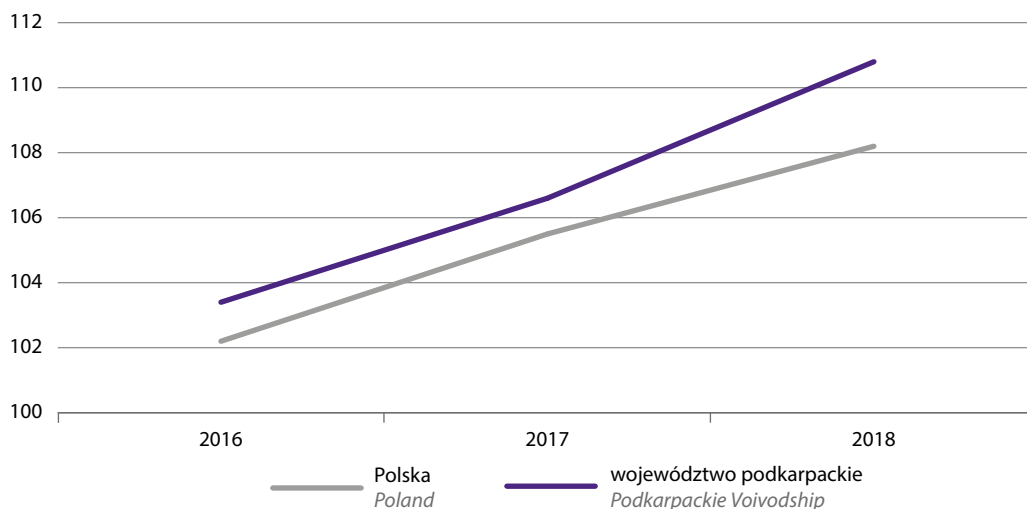
Sekcje i działy Sections and divisions	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100							
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	107,9	87,3	86,1	87,7	84,4	98,6	101,2	100,3
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	113,5	116,5	113,9	119,2	109,4	106,7	108,5	106,6
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	116,3	115,5	121,3	121,4	112,9	114,3	110,4	112,9
Produkcja metali Manufacture of basic metals	92,8	87,3	88,6	88,8	109,7	109,7	118,7	112,2
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	118,7	124,1	117,2	120,3	112,5	117,5	125,0	110,3
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych Manufacture of computer, electronic and optical products	135,5	120,5	110,6	107,6	103,7	105,5	111,4	114,9
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c. ^Δ	126,4	111,2	113,0	114,2	196,7	201,7	191,5	185,1
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers ^Δ	118,5	121,2	124,1	124,1	97,8	97,4	96,0	97,6
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	104,4	102,0	103,7	106,4	122,4	112,8	111,7	112,9
Produkcja mebli Manufacture of furniture	108,5	103,3	103,9	105,2	103,0	104,1	103,5	102,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities ^Δ	110,0	108,2	107,2	105,3	115,4	110,7	109,8	107,2
w tym: of which:								
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^Δ Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery ^Δ	116,4	115,5	115,2	116,6	128,7	117,8	115,4	110,3

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2018 r. wyniosło 132,3 tys. osób i wzrosło o 3,9% w odniesieniu do ubiegłego roku (w 2017 r. wzrosło o 3,1%), w tym w przetwórstwie przemysłowym, podobnie jak w całym przemyśle, o 3,9%. W kraju zatrudnienie ogółem w przemyśle zwiększyło się o 2,6% (po wzroście o 3,2% rok wcześniej).

W 2018 r. wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na jednego zatrudnionego, w cenach bieżących wyniosła 373,6 tys. zł i zwiększyła się (w cenach stałych) w stosunku do poprzedniego roku o 5,7% (w kraju o 3,1%) przy jednoczesnym wzroście wynagrodzeń o 7,9%. W przetwórstwie przemysłowym, podobnie jak w całym przemyśle, wydajność pracy w stosunku rocznym wzrosła o 5,7%.

Wykres 43. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle
2015 = 100

Chart 43. *Indices of average employment in industry*
2015 = 100

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,

„Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,
jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo

Construction

W 2018 r. produkcja sprzedana budownictwa w województwie podkarpackim wzrosła w skali roku w tempie zbliżonym do notowanego przed rokiem. Wyższa była również produkcja budowlano-montażowa. We wszystkich kwartalnych okresach następujących wystąpiły wzrosty produkcji budowlano-montażowej w stosunku do analogicznych okresów ub. roku. W odniesieniu do 2017 r. wzrosła wydajność pracy w budownictwie, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana budownictwa w 2018 r. (w cenach bieżących) osiągnęła wartość 7523,7 mln zł i była o 24,8% wyższa niż w 2017 r., kiedy notowano wzrost o 24,3%. W kraju w stosunku rocznym zwiększyła się o 25,2% (wobec wzrostu o 11,8% w 2017 r.). Udział produkcji sprzedanej budownictwa w województwie podkarpackim wyniósł 3,1% produkcji krajowej i obniżył się w stosunku do ub. roku o 0,1 p.proc. Województwo pod względem wartości produkcji sprzedanej budownictwa uplasowało się na 9. miejscu w kraju (przed rokiem na 10.).

Dane o **produkcji sprzedanej budownictwa** dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabl. 19. Budownictwo
Table 19. Construction

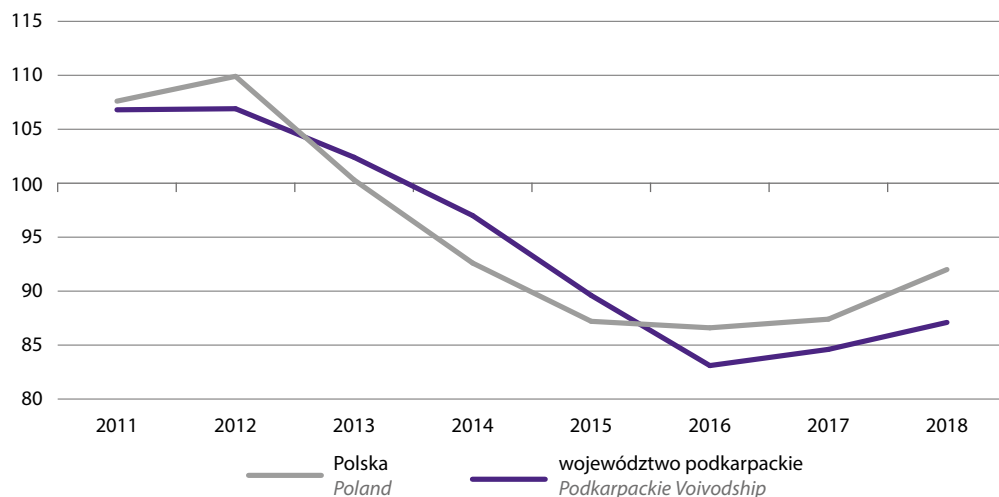
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in mln zł	160403,9	181990,4	191257,1	239462,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	51,5	47,8	44,0	42,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thous.	442,8	386,0	387,0	407,5

Tabl. 19. Budownictwo (dok.)
Table 19. Construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in mln zł	5175,7	6361,8	6028,6	7523,7
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	64,3	52,9	53,1	55,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thous.	19,8	17,7	16,8	17,3
MIASTO RZESZÓW CITY OF RZESZÓW				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in mln zł	.	2198,3*	2099,6*	2670,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	x	49,5*	46,3*	49,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thous.	.	4,8	4,7	4,9

Wykres 44. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie 2010 = 100

Chart 44. Indices of average employment in construction 2010 = 100

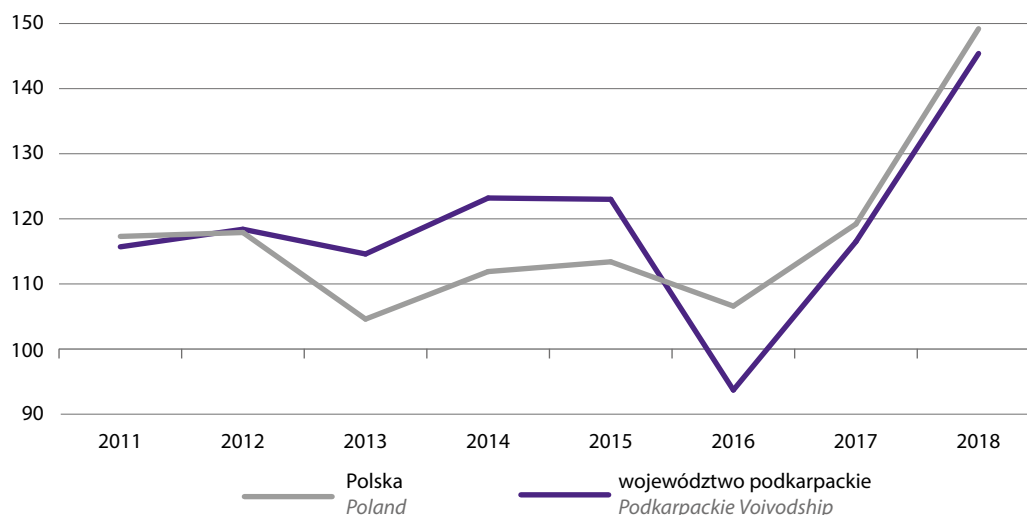

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia, które w 2018 r. wyniosło 17,3 tys. osób i zwiększyło się o 3,0% w stosunku do 2017 r. (w kraju o 5,3%).

W 2018 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w cenach bieżących ukształtowała się na poziomie 435,8 tys. zł i była o 21,1% wyższa w porównaniu z ubiegłym rokiem (wobec wzrostu o 22,1% w 2017 r.), przy wyższym wynagrodzeniu o 9,7%.

Wykres 45. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
2010 = 100

Chart 45. *Indices of sold production of construction (current prices)*
2010 = 100

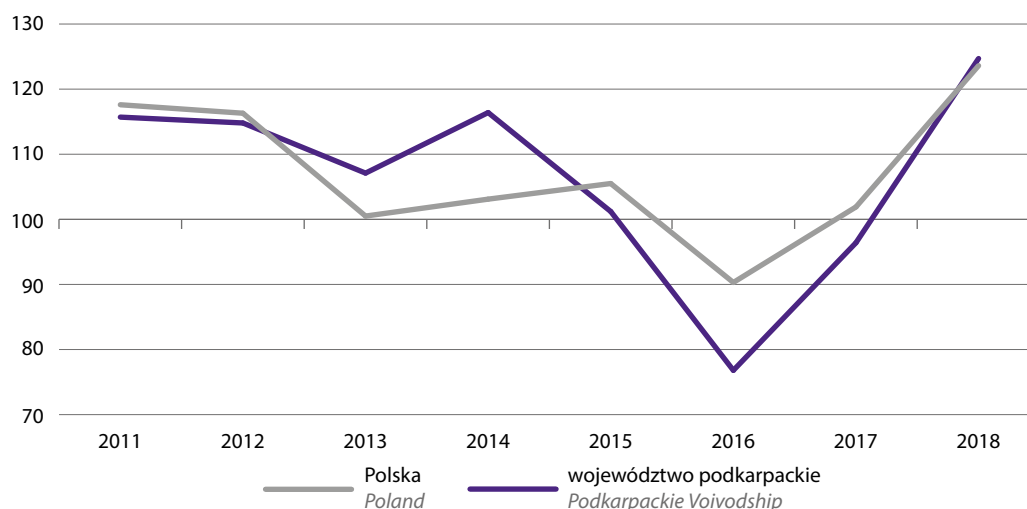

Dane o **sprzedaży produkcji budowlano-montażowej** dotyczą robót zrealizowanych na terenie kraju, wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców) na rzecz zleceniodawców przez podmioty budowlane zaliczane zgodnie z PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”. Obejmują roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów.

Wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej, zrealizowanej przez przedsiębiorstwa zaliczane do sekcji budownictwo, wyniosła 4141,6 mln zł i była (w cenach bieżących) o 29,4% wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem (podczas gdy w 2017 r. wzrosła o 25,5%). W omawianym okresie produkcja budowlano-montażowa Polski zrealizowana na terenie kraju była o 21,3% wyższa (wobec wzrostu o 12,9% przed rokiem). W województwie podkarpackim produkcja budowlano-montażowa stanowiła 55,0% przychodów ogółem osiągniętych przez jednostki w sekcji budownictwo. Wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich trzech działach budownictwa, największy w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 51,2%), a nieco mniejszy w podmiotach, w których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków (o 27,5%) oraz zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 9,9%). Pod względem wartości produkcji budowlano-montażowej województwo zajmowało 9. lokatę w kraju, podobnie jak rok wcześniej, natomiast wskaźnik dynamiki w odniesieniu do ub. roku ukształtował się na wysokim 5. miejscu (przed rokiem na 4.).

Wykres 46. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)
2010 = 100

Chart 46. *Indices of construction and assembly production (current prices)*
 2010 = 100

W strukturze produkcji budowlano-montażowej, w porównaniu z 2017 r., zwiększył się udział podmiotów specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 5,4 p.proc do 37,6%). Zmniejszył się natomiast udział jednostek zajmujących głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 4,9 p.proc. do 28,1%) oraz tych, w których podstawowym rodzajem działalności jest wznoszenie budynków (o 0,5 p.proc. do 34,3%).

Tabl. 20. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie podkarpackim (ceny bieżące)
 Table 20. *Indices of construction and assembly production in Podkarpackie Voivodship (current prices)*

Działy Divisions	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100							
Ogółem <i>Total</i>	128,1	121,1	123,5	125,5	112,1	123,9	132,5	129,4
Budowa budynków ^Δ <i>Construction of buildings^Δ</i>	143,8	126,1	133,7	127,4	107,3	115,3	122,2	127,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ <i>Civil engineering^Δ</i>	185,4	122,2	113,8	125,2	91,3	136,2	157,2	151,2
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	94,1	115,3	122,1	123,7	133,3	125,4	123,0	109,9

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,

„Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

Uzyskane w 2018 r. w województwie podkarpackim efekty budownictwa mieszkaniowego były nieznacznie gorsze niż rok wcześniej. Zmniejszyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania, liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz ilość rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była większa niż przed rokiem.

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych lub mieszkań większych na mniejsze. Dane w zakresie prezentowanych form budownictwa dotyczą:

- budownictwa indywidualnego, tj. mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora,
- budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem, tj. mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku,
- budownictwa spółdzielczego, tj. mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni.

W 2018 r. w województwie podkarpackim oddano do użytkowania 7775 mieszkań, tj. o 4,4% mniej niż rok wcześniej i o 56,6% więcej w porównaniu z liczbą mieszkań oddanych w 2010 r. W kraju oddano o 3,8% więcej mieszkań w porównaniu z rokiem poprzednim i o 36,3% więcej w odniesieniu do 2010 r. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych w województwie podkarpackim wyniosła w 2018 r. 840,6 tys. m² i była o 3,0% mniejsza niż przed rokiem.

Tabl. 21. Budownictwo mieszkaniowe
Table 21. Residential construction

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	3,5	3,8	4,6	4,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area per dwelling completed in m ²	106,1	99,8	92,7	90,2
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Dwellings which received construction permits or which were registered with a construction project per 1000 population	4,5	4,9	6,5	6,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings whose construction started per 1000 population	4,1	4,4	5,4	5,8

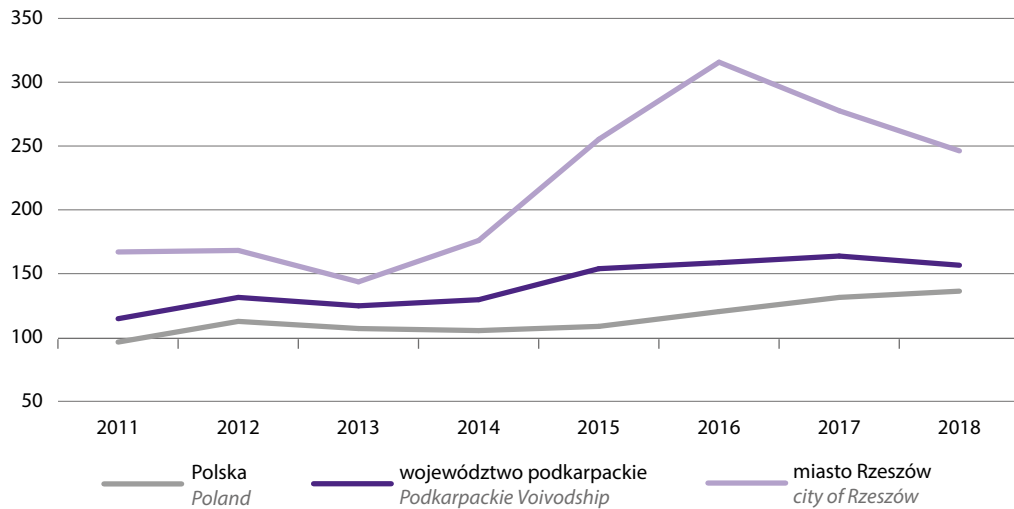
Tabl. 21. Budownictwo mieszkaniowe (dok.)
 Table 21. Residential construction (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	2,3	3,6	3,8	3,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	118,5	108,4	106,5	108,1
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings which received construction permits or which were registered with a construction project per 1000 population</i>	3,9	3,6	5,0	4,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings whose construction started per 1000 population</i>	3,6	3,4	4,4	4,3
MIASTO RZESZÓW <i>CITY OF RZESZÓW</i>				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	5,2	12,9	13,7	12,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling completed in m²</i>	82,0	65,1	65,3	68,3
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings which received construction permits or which were registered with a construction project per 1000 population</i>	7,0	12,9	20,0	16,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings whose construction started per 1000 population</i>	8,4	13,1	18,9	16,4

W 2018 r., podobnie jak w latach poprzednich, w województwie podkarpackim największy udział w strukturze mieszkań oddanych do użytkowania miało budownictwo indywidualne – 60,5% (w kraju 35,8%), pomimo, że w porównaniu z 2017 r. odnotowano w nim spadek liczby oddanych mieszkań o 4,1% (w kraju spadek o 2,0%). W budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, którego udział w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania stanowił w województwie 34,7% (w Polsce 60,7%), zanotowano w odniesieniu do 2017 r. spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania o 2,7% (w Polsce ich liczba wzrosła o 7,0%).

**Wykres 47. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania
2010 = 100**

Chart 47. Indices of the number of dwellings completed
2010 = 100

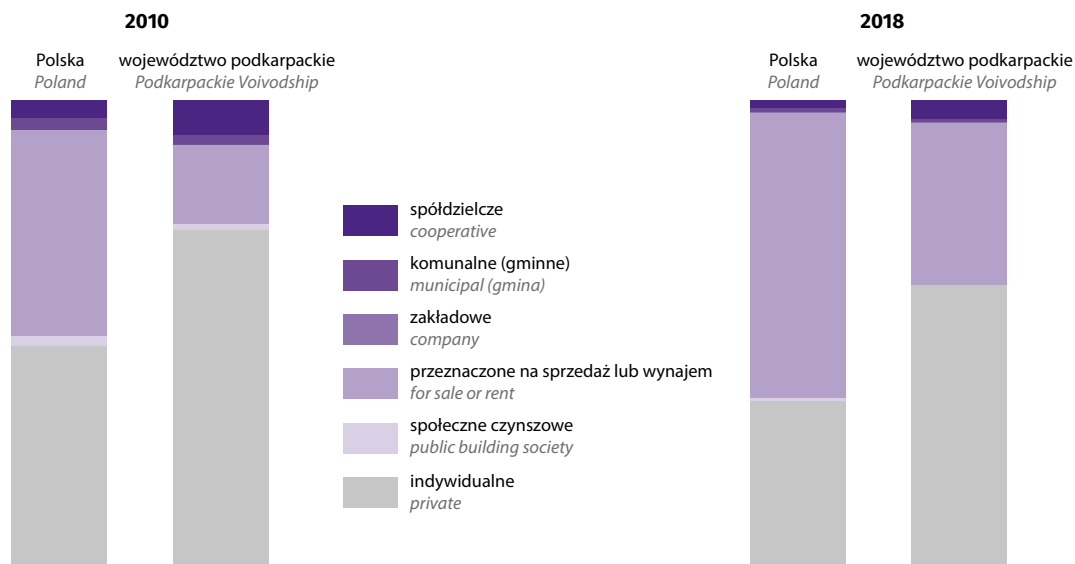

Tabl. 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim
Table 22. Dwellings completed in Podkarpackie Voivodship

Formy budownictwa Construction forms	2017				2018			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percentages	2016 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percentages	2017 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²
Ogółem <i>Total</i>	8131	100,0	103,3	106,5	7775	100,0	95,6	108,1
w tym: <i>of which:</i>								
indywidualne <i>private</i>	4904	60,3	102,4	138,4	4702	60,5	95,9	140,3
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>for sale or rent</i>	2772	34,1	109,1	59,0	2696	34,6	97,3	59,4
spółdzielcze <i>cooperative</i>	356	4,4	67,9	53,8	318	4,1	89,3	56,9
komunalne (gminne) <i>municipal (gmina)</i>	15	0,2	62,5	36,3	55	0,7	366,7	36,7
społeczne czynszowe <i>public building society</i>	84	1,0	x	49,4	-	-	x	-

Wykres 48. Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa

Chart 48. Structure of the number of dwellings completed by construction form

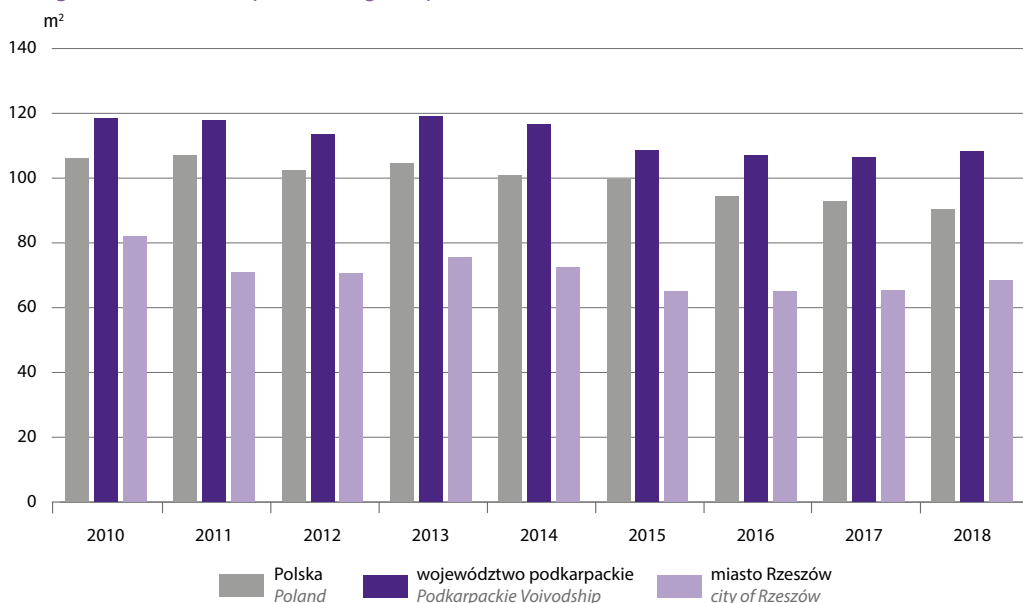

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie podkarpackim w 2018 r. wyniosła 108,1 m² (w kraju – 90,2 m²) i wzrosła o 1,6 m² w porównaniu z powierzchnią z roku poprzedniego (w kraju zmniejszyła się o 2,5 m²). W porównaniu z 2010 r. przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w województwie podkarpackim zmniejszyła się o 10,4 m², a w Polsce o 15,9 m², natomiast w odniesieniu do 2015 r. zmniejszyła się odpowiednio o 0,3 m² i o 9,5 m².

Wykres 49. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania

Chart 49. Average useful floor area per dwelling completed

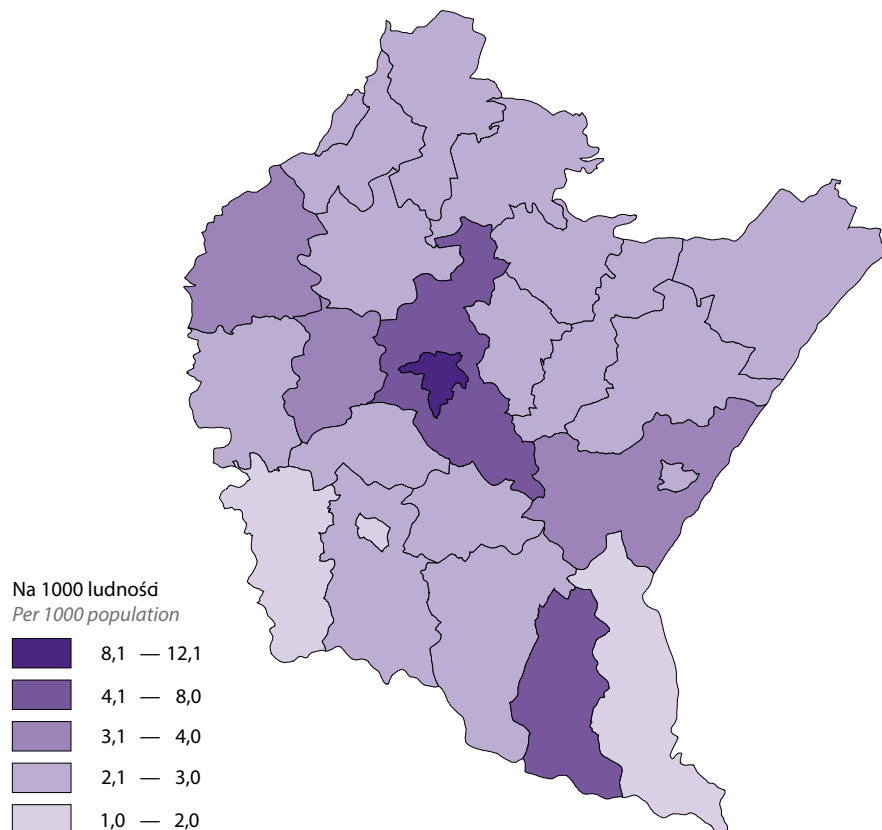

Największą średnią powierzchnią użytkową charakteryzowały się mieszkania w budownictwie indywidualnym – 140,3 m², a najmniejszą mieszkania komunalne – 36,7 m².

W 2018 r. największe mieszkania budowano w Krośnie (przeciętna powierzchnia użytkowa wyniosła 155,5 m²) oraz powiatach sanockim (150,4 m²) i leżajskim (143,4 m²), a najmniejsze w Rzeszowie (68,3 m²) i Przemyślu (77,0 m²).

Mapa 9.
Map 9.

Mieszkania oddane do użytkowania w województwie podkarpackim według powiatów w 2018 r.
Dwellings completed in Podkarpackie Voivodship by powiats in 2018

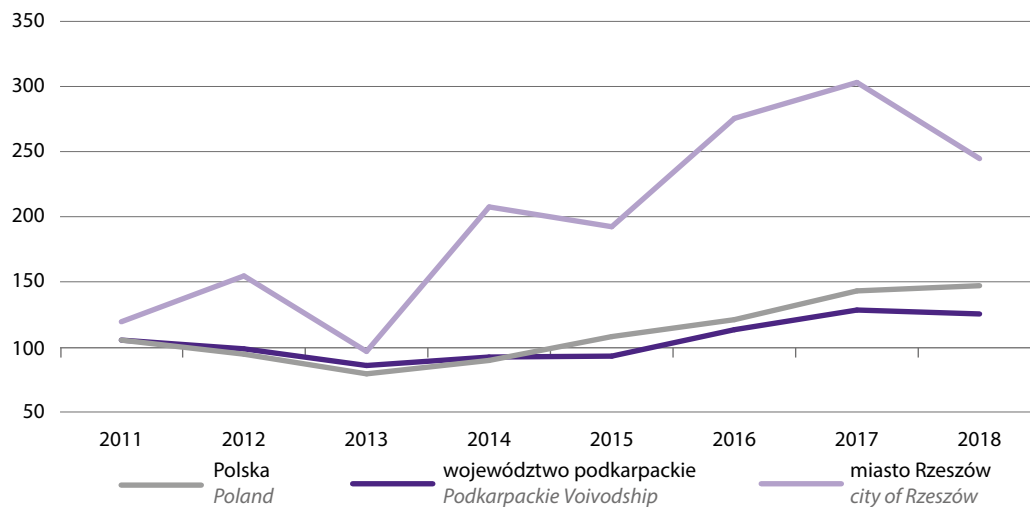

W 2018 r. w województwie podkarpackim wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym 10330 mieszkań, tj. o 2,3% mniej niż przed rokiem i o 25,3% więcej niż w 2010 r. (w kraju wydano o 2,7% więcej pozwoleń niż przed rokiem i o 47,0% więcej w odniesieniu do 2010 r.).

Najwięcej pozwoleń na budowę mieszkań w 2018 r. wydano inwestorom indywidualnym (60,8% ogółu) oraz budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (34,8%).

Wykres 50. Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym
2010 = 100

Chart 50. Indices of the number of dwellings which received construction permits or which were registered with a construction project
2010 = 100

Tabl. 23. Mieszkania^a, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie podkarpackim

Table 23. Dwellings^a which received construction permits or which were registered with a construction project in Podkarpackie Voivodship

Formy budownictwa Construction forms	2017			2018		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percentages	2016 = 100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percentages	2017 = 100
Ogółem Total	10575	100,0	113,3	10330	100,0	97,7
w tym: of which:						
indywidualne private	x	x	x	6280	60,8	x
przeznaczone na sprzedaż lub wynajem for sale or rent	x	x	x	3599	34,8	x
spółdzielcze cooperative	85	0,8	x	343	3,3	403,5
komunalne (gminne) municipal (gmina)	62	0,6	35,6	65	0,6	104,8
społeczne czynszowe public building society	54	0,5	x	-	x	x

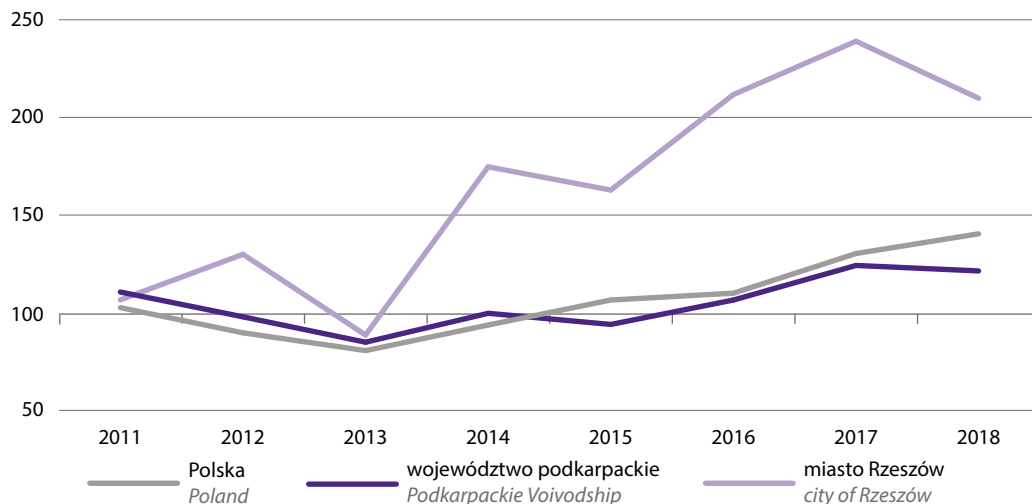
^a Dane meldunkowe.
a Registration data.

Większą niż przed rokiem liczbę pozwoleń na budowę lokali mieszkalnych wydano w 15 powiatach województwa, przy czym najwyższy wzrost odnotowano w Przemyślu (o 41,5%) oraz w powiecie kolbuszowskim (o 40,3%), natomiast największy spadek zaobserwowano w powiecie bieszczadzkim (o 58,6%) i w Krośnie (o 57,7%).

W 2018 r. na terenie województwa podkarpackiego rozpoczęto budowę 9245 mieszkań, tj. o 2,2% mniej niż w 2017 r. (w skali kraju zanotowano wzrost o 7,7%). W porównaniu z 2010 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań zwiększyła się w województwie podkarpackim o 21,4% (w kraju wzrosła o 40,4%).

Wykres 51. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto
2010 = 100

Chart 51. *Indices of the number of dwellings whose construction started*
2010 = 100

Największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto w 2018 r. w województwie podkarpackim, zanotowano w budownictwie indywidualnym – 5696 oraz w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 3065.

W przekroju powiatowym, w porównaniu z 2017 r., największy wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w powiecie sanockim (o 33,0%), Przemyślu (o 31,2%) oraz w powiecie niżańskim (o 27,3%). Spadek liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto wystąpił w 9 powiatach, z czego największy w Krośnie (o 52,9%) oraz Tarnobrzegu (o 40,2%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,

„Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał,

„Budownictwo mieszkaniowe w województwie podkarpackim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek wewnętrzny

Internal market

W 2018 r. w województwie podkarpackim sprzedaż detaliczna towarów w sektorze przedsiębiorstw była wyższa niż rok wcześniej (po spadku zanotowanym w 2017 r.). Jednocześnie wzrosła sprzedaż hurtowa zarówno w jednostkach handlowych, jak i w hurtowych.

Dane o **sprzedaży detalicznej** towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w 2018 r. była (w cenach bieżących) o 8,2% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku o 2,8% w 2017 r.). W kraju sprzedaż detaliczna wzrosła o 7,5% w porównaniu z poprzednim rokiem (w 2017 r. wzrosła o 8,4%). W województwie we wszystkich kwartalnych okresach narastających sprzedaż była wyższa w porównaniu z analogicznymi okresami ub. roku. Najwyższy wzrost odnotowano w I kwartale (o 9,3%).

Tabl. 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące)

Table 24. Indices of retail sales^a (current prices)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>			
POLSKA <i>POLAND</i>				
Ogółem <i>Total</i>	105,5	100,9	108,4	107,5
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Road vehicles, motorcycles, parts</i>	107,9	108,4	105,1	102,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gas fuels</i>	113,1	89,7	112,2	115,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco</i>	101,2	102,3	107,0	103,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized stores</i>	113,6	109,3	105,4	105,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment</i>	117,2	106,3	112,7	112,5

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a The grouping of enterprises was made on the basis of the Polish Classification of Activities 2007 (PKD 2007), classifying the enterprise to a specific category according to the prevailing type of activity, in accordance with the organizational status in the period under consideration. The recorded changes (increase/decrease) in the value of retail sales in particular groups of business types of enterprises may also result from changes in the prevailing type of business activity and organizational changes (e.g. mergers of enterprises). This does not affect the dynamics of retail sales in general.

Tabl. 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące) (dok.)
 Table 24. Indices of retail sales^a (current prices) (cont.)

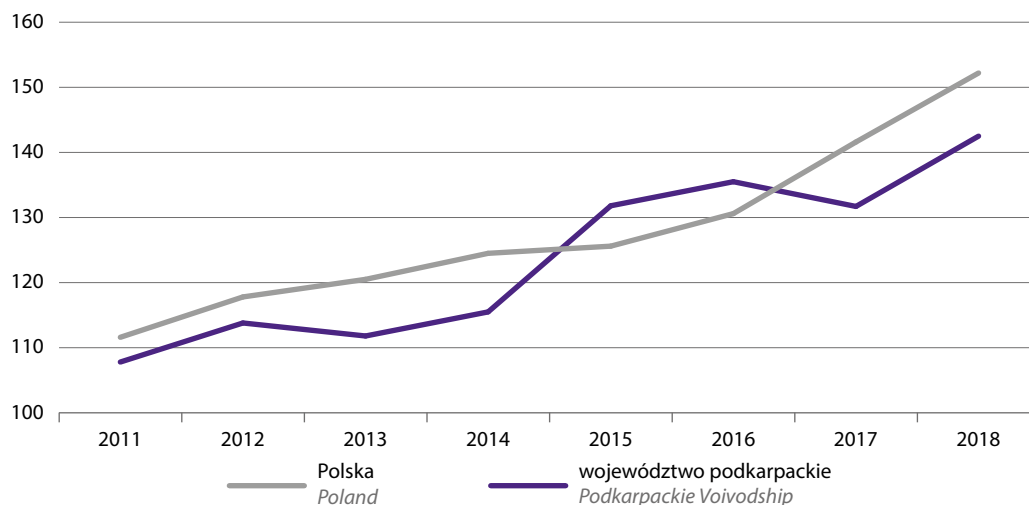
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>			
POLSKA (dok.) <i>POLAND (cont.)</i>				
Tekstylia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	113,1	108,2	112,8	108,3
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, electronics, household appliances</i>	123,0	104,3	109,9	107,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized stores</i>	83,6	115,9	109,4	101,5
Pozostałe <i>Others</i>	95,9	87,7	105,0	111,5
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>				
Ogółem Total	102,6	114,1	97,2	108,2
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Road vehicles, motorcycles, parts</i>	103,3	92,1	88,8	105,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco</i>	106,4	103,4	102,0	108,7
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized stores</i>	105,9	109,1	99,7	113,0
Tekstylia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	117,1	118,4	162,7	93,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized stores</i>	108,4	124,7	104,3	102,0
Pozostałe <i>Others</i>	106,5	92,6	105,8	107,1

^a Patrz notka do tabl. 24 na str. 90.
^a See note to Table 24 on page 90.

W 2018 r. wzrost sprzedaży detalicznej w skali roku odnotowano niemal we wszystkich grupach przedsiębiorstw. Duży wzrost wystąpił w pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 13,0%), po spadkach notowanych przez dwa poprzednie lata. Utrzymał się obserwowany przed rokiem wzrost w jednostkach zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 8,7%) oraz w grupie pozostałe (o 7,1%). Mniejszy wzrost odnotowano w sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 5,7%) oraz prasy, książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych sklepach (o 2,0%). Po wzrostach notowanych od 2014 r. obniżyła się sprzedaż tekstyliów, odzieży, obuwia (o 6,1%).

Wykres 52. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)
2010 = 100

Chart 52. *Indices of retail sales (current prices)*
 2010 = 100

Tabl. 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie podkarpackim (ceny bieżące)
 Table 25. *Indices of retail sales^a in Podkarpackie Voivodship (current prices)*

Działy Divisions	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100							
Ogółem Total	94,6	101,6	98,7	97,2	109,3	107,7	107,0	108,2
w tym: of which:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Road vehicles, motorcycles, parts	94,6	92,4	90,1	88,8	112,3	104,1	104,9	105,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco	84,8	101,8	102,1	102,0	114,8	110,3	108,7	108,7
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewy- specjalizowanych sklepach Other retail sales in non-specialized stores	97,7	99,2	99,0	99,7	111,8	112,2	110,7	113,0
Tekstyliia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	177,4	167,8	159,4	162,7	87,8	93,9	91,7	93,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Press, books, other sales in specialized stores	111,8	109,4	104,6	104,3	112,4	99,4	102,7	102,0
Pozostałe Others	111,3	109,7	107,8	105,8	102,1	105,6	105,4	107,1

a Patrz notka do tabl. 24 na str. 90.
 a See note to Table 24 on page 90.

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2018 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (30,9% wobec 30,7% w 2017 r.), a mniejszy należące do grupy pozostałe (20,9% wobec 21,1%) oraz zajmujące się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (10,3% wobec 10,5% przed rokiem).

W 2018 r. sprzedaż hurtowa w cenach bieżących w przedsiębiorstwach handlowych była o 8,8% wyższa niż przed rokiem (w kraju o 10,9%), w tym w jednostkach hurtowych wzrosła o 7,4% (w Polsce o 8,4%). W województwie podkarpackim największy wzrost wystąpił w sprzedaży hurtowej narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyn, sprzętu i dodatkowego wyposażenia (o 26,9%), ale udział tej grupy w sprzedaży hurtowej ogółem wyniósł zaledwie 1,6%. Mniejszy wzrost odnotowano w sprzedaży hurtowej półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu (o 12,0%), ale udział tej grupy był największy i wyniósł 77,2%. Natomiast spadek w ujęciu rocznym zanotowano m. in. w sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej (o 28,8%) o niewielkim udziale wynoszącym 2,1%, a także w grupie żywność (o 16,5%) stanowiącym 5,2% ogółu sprzedaży.

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie podkarpackim znajdują się w niżej wymienionych publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

„Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,

„Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego” – publikacja dostępna co kwartał.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

W 2018 r. w województwie podkarpackim wyniki finansowe osiągnięte przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe były mniej korzystne niż uzyskane w poprzednim roku. Niższy wzrost przychodów z całokształtu działalności, przy nieco wyższym wzroście kosztów ich uzyskania wpłynął na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Niższe były zarówno wskaźniki rentowności, jak i płynności finansowej. Wzrósł jedynie wskaźnik rentowności sprzedaży brutto.

Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 351).

Przychody z całokształtu działalności osiągnęły w 2018 r. wartość 101761,1 mln zł i były o 3,1% wyższe niż w 2017 r., natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 97918,5 mln zł i zwiększyły się o 4,2%. Niższy wzrost przychodów z całokształtu działalności przy wyższym wzroście kosztów ich uzyskania wpłynął na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów w skali roku o 1,0 p.proc. do poziomu 96,2% (w kraju pogorszył się o 0,7 p.proc. i wyniósł 95,5%).

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

W 2018 r. w województwie podkarpackim przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnęły wartość 100110,0 mln zł i były wyższe niż w ubiegłym roku o 4,0%, a koszty ich uzyskania wyniosły 95470,4 mln zł i zwiększyły się w skali roku o 3,7%.

Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

Wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się na poziomie 4197,0 mln zł i był o 2,1% wyższy niż w poprzednim roku (jest to najwyższy wynik w ujęciu wartościowym od 2010 r.). Spadek wyniku na pozostałej działalności operacyjnej (z 193,7 mln zł w 2017 r. do minus 323,4 mln zł w 2018 r.) oraz spadek wyniku na operacjach finansowych (z 336,4 mln zł do minus 473,5 mln zł) ukształtowało wynik finansowy brutto na poziomie 3842,7 mln zł, tj. o 18,7% mniej niż w 2017 r.

Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego podatkiem dochodowym wzrosły w skali roku o 17,0% do 616,1 mln zł, co skutkowało zamknięciem 2018 r. wynikiem finansowym netto na poziomie 3226,6 mln zł (o 23,2% niższym niż w 2017 r.).

Wykres 53. Wskaźnik poziomu kosztów

Chart 53. Cost level indicator

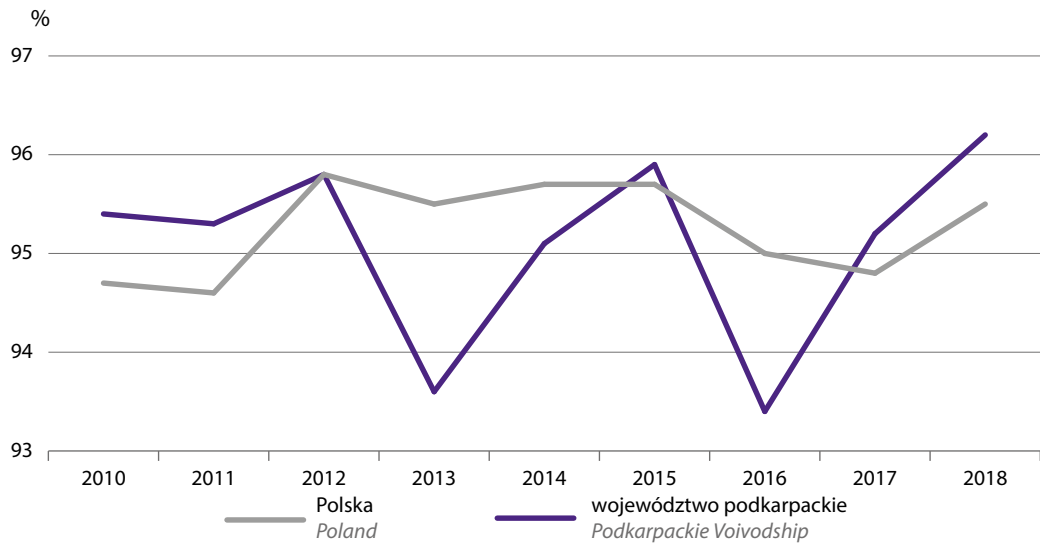
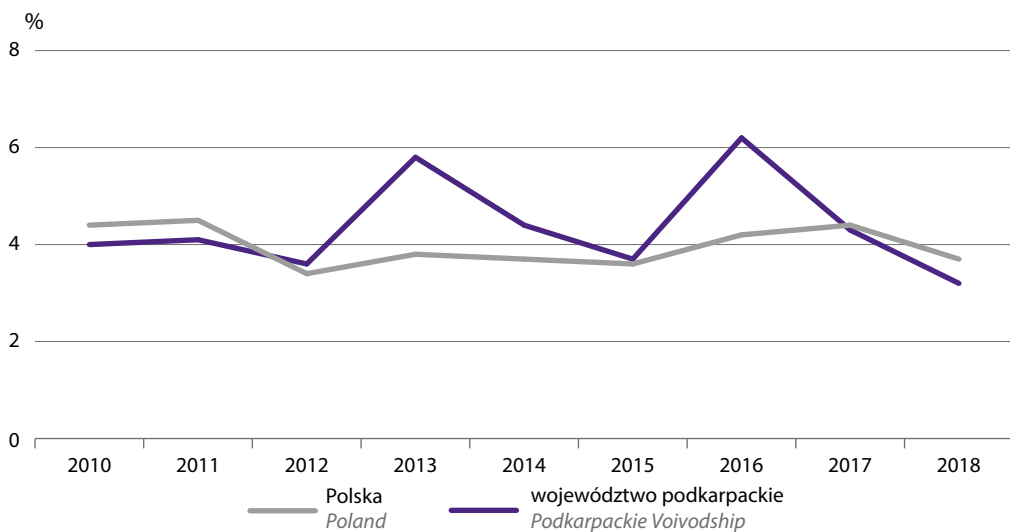
Wykres 54. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Chart 54. Net turnover profitability indicator

W 2018 r. zysk netto wykazało 84,3% badanych przedsiębiorstw (na poziomie poprzedniego roku), a udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności zmniejszył się z 93,9% w 2017 r. do 85,0%.

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

W skali roku odnotowano pogorszenie podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych województwa podkarpackiego. Niższe w stosunku do 2017 r. były zarówno wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio o 0,4 p.proc. i o 2,9 p.proc.), jak i wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto (odpowiednio o 1,0 p.proc. i o 1,1 p.proc.). Wzrósł wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,2 p.proc.). W kraju, w stosunku do 2017 r., odnotowano spadek wskaźników płynności I i II stopnia (odpowiednio o 2,2 p.proc. i o 3,8 p.proc.) oraz wskaźników rentowności: sprzedaży brutto (o 0,1 p.proc.) oraz obrotu brutto i obrotu netto (po 0,7 p.proc.).

Tabl. 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Table 26. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
	w % <i>in %</i>			
POLSKA <i>POLAND</i>				
Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	94,7	95,7	94,8	95,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów <i>Return on sales of products, goods and materials</i>	5,2	4,5	4,9	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto <i>Gross turnover profitability rate</i>	5,3	4,3	5,2	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto <i>Net turnover profitability rate</i>	4,4	3,6	4,4	3,7
Wskaźnik płynności I stopnia <i>Liquidity ratio of the first degree</i>	39,7	38,3	38,4	36,2
Wskaźnik płynności II stopnia <i>Liquidity ratio of the second degree</i>	105,5	101,0	102,2	98,4

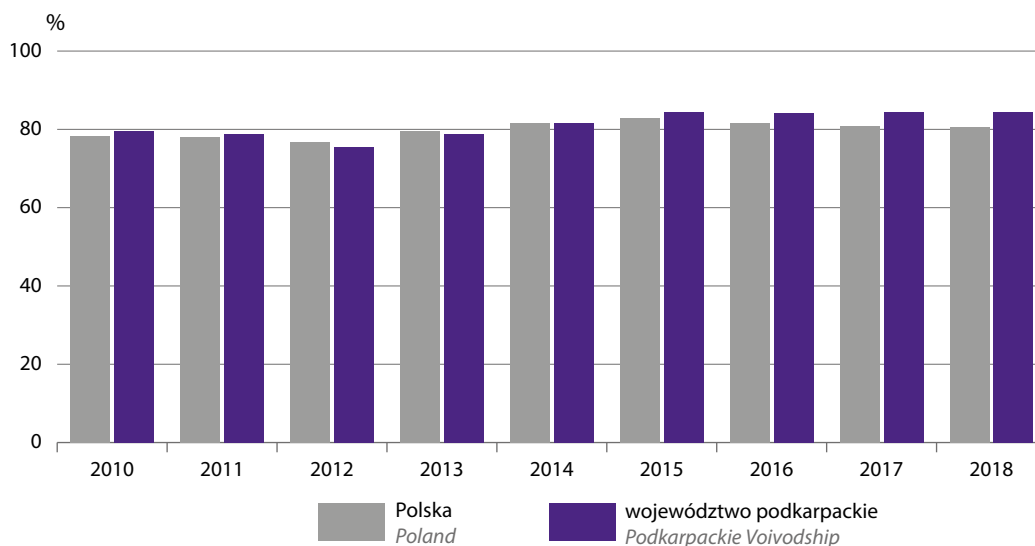
Tabl. 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych (dok.)

Table 26. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	w % in %			
WOJ. PODKARPACKIE PODKARPACKIE VOIVODSHIP				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	95,4	95,9	95,2	96,2
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Return on sales of products, goods and materials	4,2	4,5	4,4	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability rate	4,6	4,1	4,8	3,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability rate	4,0	3,7	4,3	3,2
Wskaźnik płynności I stopnia Liquidity ratio of the first degree	29,1	28,7	29,0	28,6
Wskaźnik płynności II stopnia Liquidity ratio of the second degree	105,9	113,4	106,3	103,4

Wykres 55. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw

Chart 55. Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of surveyed enterprises

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie podkarpackim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Nakłady inwestycyjne

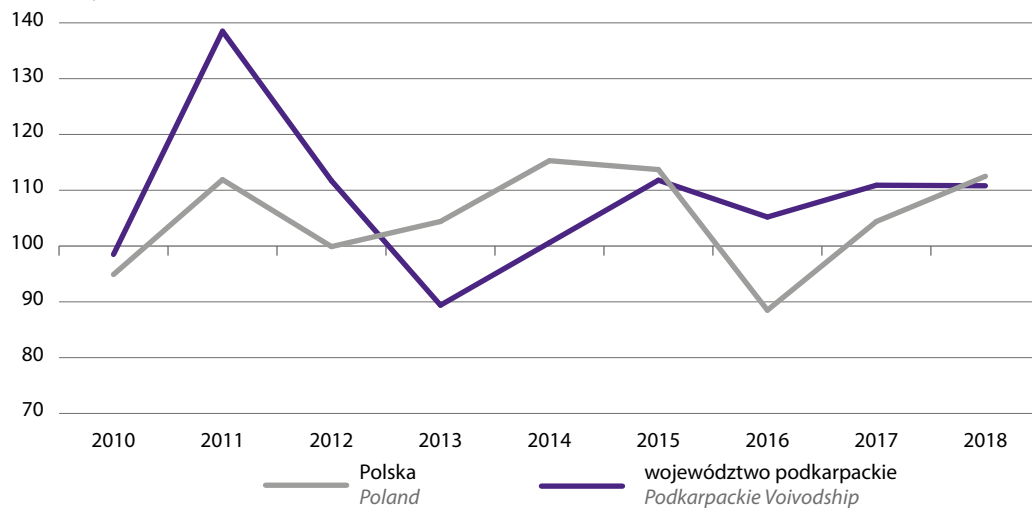
Investment outlays

W 2018 r. nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa podkarpackiego były wyższe niż w poprzednim roku. W porównaniu z 2017 r. niższa była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych, przy niższej liczbie nowych inwestycji.

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2018 r. przez badane przedsiębiorstwa województwa podkarpackiego osiągnęły wartość 3853,8 mln zł i były (w cenach bieżących) wyższe od zrealizowanych rok wcześniej o 10,8%. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła (w cenach bieżących) w skali roku o 12,5%.

Wykres 56. Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące) rok poprzedni = 100

Chart 56. Indices of total investment outlays (current prices)
previous year = 100

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabl. 27. Nakłady inwestycyjne
Table 27. Investment outlays

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
POLSKA <i>POLAND</i>				
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	89236,8	136474,6	126186,5	141988,0
w tym – w % – nakłady na: <i>of which – in % - outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Buildings and structures</i>	42,1	39,3	34,7	36,5
Zakupy <i>Purchase of</i>	56,8	59,4	64,4	62,6
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	45,5	46,4	50,3	49,8
środków transportu <i>transport equipment</i>	11,3	13,0	14,1	12,8
WOJ. PODKARPACKIE <i>PODKARPACKIE VOIVODSHIP</i>				
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	1916,7	2982,6	3479,5	3853,8
w tym – w % – nakłady na: <i>of which – in % - outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Buildings and structures</i>	30,9	32,5	24,4	23,8
Zakupy <i>Purchase of</i>	68,4	67,2	74,3	76,0
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	58,6	59,5	67,1	67,6
środków transportu <i>transport equipment</i>	9,8	7,7	7,2	8,4

W 2018 r. z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych zrealizowanych przez podkarpackie przedsiębiorstwa na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia przeznaczono 2605,0 mln zł (o 11,6% więcej niż rok wcześniej), na środki transportu – 324,7 mln zł (o 29,1% więcej) a na budynki i budowle – 917,1 mln zł (o 8,2% więcej). Wartość zakupów inwestycyjnych wyniosła 2929,6 mln zł i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększyła się o 13,3%, a udział tych zakupów w nakładach ogółem zwiększył się w skali roku o 1,7 p.proc.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych

Wyższe nakłady, w porównaniu z 2017 r., odnotowano m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 95,4%), obsłudze rynku nieruchomości (o 31,5%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 27,8%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 11,7%). Natomiast niższe niż przed rokiem nakłady poniosły przedsiębiorstwa prowadzące działalność w sekcjach budownictwo (o 8,8%) oraz handel, naprawa pojazdów samochodowych (o 8,3%).

W omawianym roku w województwie podkarpackim inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 75,7% ogółu poniesionych nakładów), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (7,6%), dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,4%) oraz transportu i gospodarki magazynowej oraz obsługi rynku nieruchomości (po 2,4%).

W 2018 roku w województwie podkarpackim rozpoczęto 1604 nowe inwestycje o łącznej wartości kosztorysowej 1348,3 mln zł, podczas gdy w poprzednim roku rozpoczęto 1962 nowych inwestycji o wartości kosztorysowej 1429,0 mln zł. W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji wzrosła o 8,8%, a ich wartość kosztorysowa obniżyła się o 8,1%. W województwie podkarpackim na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 20,0% wartości kosztorysowej wszystkich rozpoczętych inwestycji (przed rokiem 22,0%). Niższa w skali roku była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych przez przedsiębiorstwa działające m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 33,7%) i budownictwie (o 6,0%). Wzrosła wartość kosztorysowa w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (ponad 2-krotnie), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (blisko 2-krotnie).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie podkarpackim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa podkarpackiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających granicę polsko-ukraińską

Expenses made by foreigners in Poland and Poles abroad who crossed the Polish-Ukrainian border

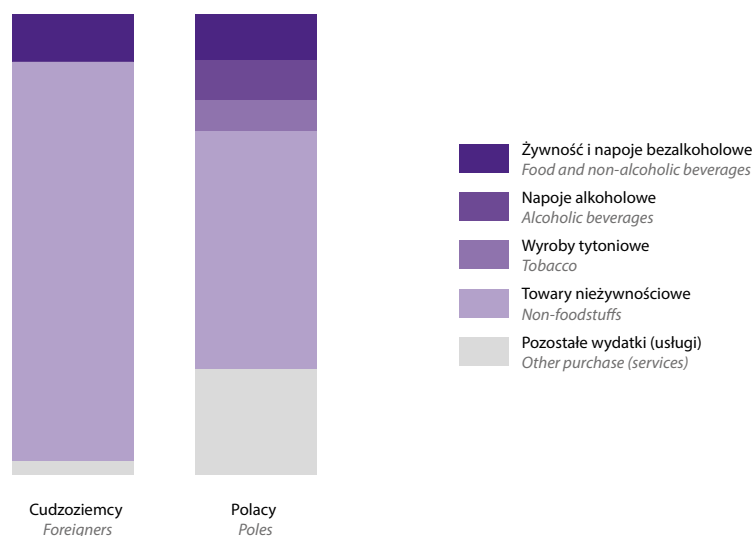
Długość granicy Polski z Ukrainą przebiegająca w województwie podkarpackim wynosi 239 km. Szacunkowa wartość zakupionych w Polsce towarów i usług przez cudzoziemców (nierezydentów) przekraczających granicę polsko-ukraińską na terenie województwa podkarpackiego w 2018 r. wyniosła 4,3 mld zł, podobnie jak w roku ubiegłym. Cudzoziemcy na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczili w 2018 r. 86,7% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe 10,3%, a na pozostałe wydatki (usługi) 3,0%. Spośród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się materiały do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu (37,0% wydatków na towary nieżywnościowe), sprzęt RTV i AGD (25,4%) oraz części i akcesoria do środków transportu (8,4%).

Szacunkowa wartość zakupionych za granicą towarów i usług przez mieszkańców Polski przekraczających granicę polsko-ukraińską na terenie województwa podkarpackiego w 2018 r. wyniosła około 121,9 mln zł, a rok wcześniej – 126,4 mln zł. Mieszkańcy Polski, przekraczający omawianą granicę na terenie województwa podkarpackiego w 2018 r., 51,7% wydatkowanych za granicą środków przeznaczili na zakup towarów nieżywnościowych, głównie na zakup paliwa.

Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki są wynikiem integracji kilku badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”). Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski prowadzone jest w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie Polski. Badaniu (ankietyzacji) nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badanie uczestnictwa mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej.

Wykres 57. Struktura wydatków poniesionych przez cudzoziemców w Polsce i mieszkańców Polski za granicą przekraczających granicę lądową z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego w 2018 r.

Chart 57. Structure of expenses incurred by foreigners in Poland and by Poles abroad who crossed the land border with Ukraine in Podkarpackie Voivodship in 2018

Znaczny udział w strukturze wydatków mieszkańców Polski przekraczających granicę zewnętrzną lądową w województwie podkarpackim miały pozostałe wydatki (usługi) – 22,9%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – 10,1%.

Tabl. 28. Średnie wydatki poniesione przez 1 cudzoziemca w Polsce przekraczającego lądową granicę z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego w zł

Table 28. Average expenses incurred by one foreigner in Poland who crossed the land border with Ukraine in Podkarpackie Voivodship in zł

Wyszczególnienie Specification	2015	2017	2018
Wydatki ogółem Total expenses	751	782	793
w tym: of which:			
zakup żywności i napojów bezalkoholowych purchase of food and non-alcoholic beverages	72	81	82
zakup towarów nieżywnościowych purchase of non-foodstuffs	663	681	687
pozostałe wydatki (usługi) other purchase (services)	17	21	24

Cudzoziemcy, przekraczający granicę polsko-ukraińską w województwie podkarpackim, jako główny cel wizyty w 2018 r. deklarowali dokonanie zakupów – 86,9%. Udział obcokrajowców, przybywających do Polski przez lądową granicę z Ukrainą w województwie podkarpackim w celach służbowych/zawodowych wyniósł w 2018 r. 4,3%. Nierezydenci podróżujący przez Polskę tranzytem, którzy przekraczali omawiany odcinek granicy w 2018 r. stanowili 1,9%.

Wyjazdy zagraniczne mieszkańców Polski były związane w dużej mierze również z zakupami – 76,6%. Cel odwiedzin u krewnych i znajomych deklarowało 11,0% respondentów, a wypoczynek, rekreację, wakacje – 4,7%, natomiast cel zawodowy – 2,6% mieszkańców Polski przekraczających granicę lądową z Ukrainą.

Tabl. 29. Średnie wydatki poniesione przez 1 mieszkańca Polski za granicą przekraczającego lądową granicę z Ukrainą na terenie województwa podkarpackiego w zł

Table 29. Average expenses incurred by one resident of Poland abroad who crossed the land border with Ukraine in Podkarpackie Voivodship in zł

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2015	2017	2018
Wydatki ogółem <i>Total expenses</i>	182	181	186
w tym: <i>of which:</i>			
zakup żywności i napojów bezalkoholowych <i>purchase of food and non-alcoholic beverages</i>	18	18	19
zakup towarów nieżywnościowych <i>purchase of non-foodstuffs</i>	92	92	96
pozostałe wydatki (usługi) <i>other purchase (services)</i>	43	42	43

Przystąpienie Polski do strefy Schengen zapewniło swobodę przepływu osób na granicy RP z państwami członkowskimi Unii Europejskiej, ale spowodowało także pewne utrudnienia w przekraczaniu granicy przez cudzoziemców zza wschodniej granicy (konieczność posiadania wiz). W celu ułatwienia przekraczania granicy polsko-ukraińskiej została podpisana umowa o zasadach małego ruchu granicznego z Ukrainą, która weszła w życie z dniem 1 lipca 2009 r.¹ W okresie od 4 lipca do 2 sierpnia 2016 r. umowa o MRG była zawieszona przez stronę polską i ukraińską. Obowiązek posiadania wizy przez obywateli Ukrainy podróżujących do UE został zniesiony 11 czerwca 2017 r.

Strefa przygraniczna – strefa, która nie sięga dalej niż 30 kilometrów od granicy. Jednostki podziału administracyjnego, które mają być uznane za strefę przygraniczną, są określane przez zainteresowane państwa w umowach dwustronnych. Jeżeli część którejkolwiek takiej jednostki jest położona między 30 a 50 kilometrem od linii granicy, uznaje się ją mimo to za część strefy przygranicznej.²

Na Podkarpaciu w strefie przygranicznej z Ukrainą, objętej umową o MRG, znajdują się 43 gminy położone w 8 powiatach (bieszczadzkim, brzozowskim, jarosławskim, leskim, lubaczowskim, przemyskim i sanockim) oraz miasto na prawach powiatu – Przemyśl. W 2018 r., według danych Komendy Głównej Straży Granicznej, w ramach małego ruchu granicznego odnotowano 3,0 mln przekroczeń lądowej granicy polsko-ukraińskiej na terenie województwa podkarpackiego (o 35,0% mniej niż w 2017 r.). Stanowiło to 26,5% przekroczeń cudzoziemców tego odcinka granicy.

1 Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisana w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, oraz Protokół, podpisany w Warszawie dnia 22 grudnia 2008 roku, między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisanej w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku (Dz.U. z 2009 r. nr 103, poz. 858), Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o ratyfikacji Drugiego Protokołu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy zmieniającego Umowę między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego, podpisaną w Kijowie dnia 28 marca 2008 roku, podpisanego w Warszawie dnia 17 grudnia 2014 r. (Dz.U. z 2015 r., 1178).

2 Rozporządzenie (WE) nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen (Dz.Urz. UE nr L 405 z dnia 30 grudnia 2006 r.), z późn. zm.

1 The Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine on the rules of local border traffic, signed in Kiev on 28 March 2008, and the Protocol, signed in Warsaw on 22 December 2008 between the Government of Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine amending the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine on local border traffic, signed in Kiev on 28 March 2008 (Journal of Laws of 2009 no. 103, item 858), the Act of 25 June 2015 on ratification of the Second Protocol between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine amending the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine on local border traffic, signed in Kiev on 28 March 2008, signed in Warsaw on 17 December 2014 (Journal of Laws of 2015, item 1178).

2 Regulation (EC) No 1931/2006 of the European Parliament and of the Council of 20 December 2006 laying down rules on local border traffic at the external land borders of the Member States and amending the provisions of the Schengen Convention (Official Journal of the European Union L 405, 30 December 2006) with later amendments.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym kraju. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2018 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2018 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano metodą przedsiębiorstw.

5. Dane opracowano zgodnie z każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.

6. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem podmiotów gospodarczych rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

2) produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

3) wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wod-

ną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

12. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2018 r. – z lat 2017 i 2018;

2) produkcji sprzedanej przemysłu:

- ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla 2010 r.,

- ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011-2015

- ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

14. Do przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Skrót	Pełna nazwa
sekcje	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to administrative division of the country in a given period. In the description of the voivodship information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 December 2018.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments) to replace the formerly applied PKD 2004/ NACE Rev. 1.1.

In the publication “The Information on Socioeconomic Situation of Podkarpackie Voivodship in 2018”, the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item “Industry” was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”

4. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as to territorial division are compiled using the enterprise method.

5. Data are compiled according to the respective organizational status of units of the national economy.

6. The term entities of the national economy is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term economic entities is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

1) average paid employment and average monthly gross wages and salaries cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

2) sold production of industry and construction concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) financial results of nonfinancial enterprises as well as investment outlays and newly started investments refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities;

administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (under the specified thresholds).

12. Constant prices were adopted as follows:

1) agricultural output – current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2018 – the prices from 2017 and 2018, are assumed;

2) sold production of industry:

- 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2010,

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011-2015,

- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

13. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chainbase index method.

14. When computing per capita data (per 1000 population, etc.) as of the end of the year, the actually living population as of 31 XII was adopted, whereas for data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. Some data are provisional and may be change in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

<i>Abbreviation</i>	<i>Full name</i>
<i>sections</i>	
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
<i>divisions</i>	
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
<i>Manufacture of metal products</i>	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Statistics Poland.

ANEKS
APPENDIX

I. Wybrane dane o województwie podkarpackim

Selected data on Podkarpackie Voivodship

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Specification
Ludność ^{ab} (w tys.)	2098,3	2127,9	2128,7	2130,0	2129,3	2129,2	2127,7	2127,7	2129,1	2129,0	Population ^{ab} (in thous.)
Na 1000 ludności:											Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,59	6,21	5,79	5,57	5,01	5,30	5,10	5,23	5,16	5,11	marriages contracted
urodzenia żywe	9,74	10,34	9,93	9,89	9,57	9,37	9,20	9,53	10,31	10,12	live births
zgony	8,68	8,60	8,56	8,64	8,73	8,63	9,13	8,98	9,08	9,22	deaths
przyrost naturalny	1,06	1,74	1,37	1,25	0,84	0,75	0,07	0,54	1,22	0,89	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-1,13	-0,91	-1,02	-0,91	-1,46	-1,06	-1,27 ^c	-0,77	-0,84	-1,29	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d (w tys.)	203,9	225,2	232,6	230,5	223,3	224,0	223,9	226,1	235,8	245,0	Average paid employment in the enterprise sector ^d (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	102,6	103,3	99,1	96,9	100,3	99,9	101,0	104,3	103,9	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^e (w tys.)	164,0	142,3	146,2	153,8	154,2	137,9	123,5	107,6	91,0	82,9	Registered unemployed persons ^e (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^e (w %)	18,5	15,4	15,5	16,4	16,3	14,6	13,2	11,6	9,6*	8,8	Registered unemployment rate ^e (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^e (w %)	89,0	85,5	85,9	84,9	88,3	88,8	88,3	87,4	86,5	85,0	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^e (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	436	148	152	131	115	102	84	51	50	49	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e (w %)	54,2	56,6	56,3	56,3	56,2	54,5	54,2	55,9	56,5	54,9	Activity rate by LFS ^e (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e (w %)	45,2	50,0	49,3	48,8	48,1	46,9	48,0	50,6	51,8	51,4	Employment rate by LFS ^e (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^e (w %)	16,6	11,6	12,4	13,2	14,3	14,0	11,7	9,6	8,4	6,5	Unemployment rate by LFS ^e (in %)

a Stan w końcu roku. b Od 2010 r. dane opracowano na podstawie wyników NSP 2011. c Przy obliczeniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 rok, w przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. e Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r.

a As of the end of the year. b Since 2010 data was prepared on the basis of the results of NSP 2011. c The calculation of net migration included: in the case of internal migration – data for 2015, in the case of international migration – data for to 2014. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. e Annual average; data are not fully comparable with the results from years preceding 2010.

I. Wybrane dane o województwie podkarpackim (cd.)

Selected data on Podkarpackie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	1983,31	2777,74	2914,02	3016,17	3148,16	3281,07	3399,62	3555,89	3750,01	4025,33	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	487,0	472,2	466,5	463,0	458,4	452,8	451,7	452,0	451,3	462,8	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
rok poprzedni = 100	98,9	98,1	98,8	99,2	99,0	98,8	99,8	100,1	99,8	102,5	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	955,13	1351,01	1423,74	1514,64	1600,77	1660,43	1720,93	1755,86	1811,81	1899,49	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
rok poprzedni = 100	102,8	106,7	105,4	106,4	105,7	103,7	103,6	102,0	103,2	104,8	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	722,98	925,13	958,23	1028,24	1091,30	1115,31	1150,49	1156,19	1177,41	1203,35	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
rok poprzedni = 100	101,7	105,0	103,6	107,3	106,1	102,2	103,2	100,5	101,8	102,2	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):											Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,3	103,2	104,9	104,1	100,7	100,2	98,9	99,1	102,1	101,6	total
żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	102,8	106,2	104,1	102,1	99,6	98,6	100,3	104,7	102,4	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	97,3	100,7	101,8	98,3	97,3	98,0	96,7	96,5	95,5	97,2	clothing and footwear
mieszkanie	103,7	103,6	106,0	105,4	100,9	101,3	100,0	98,7	101,0	101,8	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	28,8	31,9	30,2	32,4	29,9	34,1	32,3	32,7	34,9	32,7	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu):											Farm animals stock per 100 ha agricultural land (as of June):
bydło	23,6	18,7 ^b	16,6	16,7	16,6	16,5	16,6	15,2	15,7	14,6	cattle
trzoda chlewna ^c	48,9	48,6 ^b	30,6	30,5	30,0	33,5	29,1	29,1	30,1	27,4	pigs ^c

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. c W latach 2005, 2011-2013 stan w końcu lipca.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b Data of Agricultural Census as of 30 June. c In the years 2005, 2011-2013 as of July.

I. Wybrane dane o województwie podkarpackim (cd.)

Selected data on Podkarpackie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):											Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	73,9	125,2	127,5	116,3	87,3	80,6	100,0	88,7	112,4	109,2	cereal grain (excluding sowing seed)
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	113,5	103,9	108,6	123,5	99,0	94,9	102,4	100,2	108,3	110,7	cattle for slaughter (excluding calves)
żywca rzeźnego wieprzowego	91,9	84,5	119,7	114,9	98,7	92,4	87,9	107,1	112,1	88,0	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:											Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	10,9	7,4	5,4	6,6	6,9	6,9	7,1	7,6	7,4	6,1	per kg of rye
1 kg jęczmienia	8,6	5,8	4,7	6,1	5,7	5,6	5,8	6,4	6,6	5,5	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^{bc} (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	.	118,8	109,9	105,4	108,3	100,3	102,1	110,3	110,3	109,8	Sold production of industry ^{bc} (previous year = 100; constant prices)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	119,6	118,2	120,4	119,3	117,5	117,5	119,5	123,6	127,4	132,3	Average paid employment in industry ^b in thous.
rok poprzedni = 100	.	99,7	101,8	99,1	98,5	100,0	101,7	103,4	103,1	103,9	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	107,5	115,7	102,3	96,8	107,5	99,8	76,2	124,3	124,8	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	114,2	115,7	99,2	93,3	108,7	86,9	75,9	125,5	129,4	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	15,3	19,8	21,1	21,2	20,3	19,2	17,7	16,5	16,8	17,3	Average paid employment in construction ^b in thous.
rok poprzedni = 100	.	109,0	106,8	100,1	95,8	94,7	92,4	92,8	101,8	103,0	previous year = 100

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Patrz uwagi ogólne do Raportu, ust. 12 str. 105.
a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c See general notes to the Report, item 12 on page 105.

I. Wybrane dane o województwie podkarpackim (dok.)

Selected data on Podkarpackie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	4080	4965	5697	6526	6197	6437	7640	7875	8131	7775	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	89,3	90,8	114,7	114,6	95,0	103,9	118,7	103,1	103,3	95,6	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	1,9	2,3	2,7	3,1	2,9	3,0	3,6	3,7	3,8	3,7	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	125,3	118,5	117,8	113,5	119,0	116,6	108,4	107,1	106,5	108,1	<i>average usable floor space per dwelling (in m²)</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	102,6	107,8	105,6	98,2	103,3	114,1	102,8	97,2	108,2	<i>Retail sale of goods ^a (previous year = 100; current prices)</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	139059	152618	151091	155034	159627	162556	165155	167749	171070	174830	<i>Entities of the national economy ^b</i>
rok poprzedni = 100	99,7	105,3	99,0	102,6	103,0	101,8	101,6	101,6	102,0	102,2	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	5822	7452	7996	8660	9513	10452	11846	13402	14719	14229	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,6	106,4	107,3	108,3	109,8	109,9	113,3	113,1	109,8	96,7	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	739	973	1042	1157	1308	1511	1687	2041	2205	2055	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	109,0	106,6	107,1	111,0	113,1	115,5	111,6	121,0	108,0	93,2	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c (w %)	.	95,4	95,3	95,8	93,6	95,1	95,9	93,4	95,2	96,2	<i>Cost level indicator in enterprises ^c (in %)</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c (w %):											<i>Turnover profitability rate in enterprises ^c (in %):</i>
brutto	.	4,6	4,7	4,2	6,4	4,9	4,1	6,6	4,8	3,8	<i>gross</i>
netto	.	4,0	4,1	3,6	5,8	4,4	3,7	6,2	4,3	3,2	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c (w mln zł; ceny bieżące)	1645,9	1916,7	2655,4	2967,0	2653,4	2668,1	2982,6	3138,0	3479,5	3853,8	<i>Investment outlays in enterprises ^c (in mln zł; current prices)</i>
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	.	98,5	138,5	111,7	89,4	100,6	111,8	105,2	110,9	110,8	<i>previous year = 100 (current prices)</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku.

^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. Wybrane dane o województwie podkarpackim według miesięcy

Selected data on Podkarpackie Voivodship by months

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2017 B – 2018		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ^a (w tys.) <i>Population^a (in thous.)</i>	A	x	x	x	x	x	2127,7	x	x	x	x	x	2129,1
	B	x	x	x	x	x	2128,7	x	x	x	x	x	2129,0
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.) <i>Average paid employment in the enterprise sector^b (in thous.)</i>	A	233,5	233,9	234,5	235,2	234,5	235,1	235,5	235,8	236,3	236,6	237,4	237,9
	B	242,2	243,1	243,9	244,1	244,7	245,3	245,4	245,0	245,0	245,4	245,3	245,3
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	102,7	100,2	100,2	100,3	99,7	100,2	100,2	100,1	100,2	100,1	100,3	100,2
	B	101,8	100,4	100,4	100,0	100,3	100,3	100,0	99,8	100,0	100,2	99,9	100,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	103,7	103,9	103,7	104,3	103,8	103,6	103,5	103,6	103,7	103,6	104,0	104,7
	B	103,7	103,9	104,0	103,8	104,3	104,3	104,2	103,9	103,7	103,7	103,3	103,1
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.) <i>Registered unemployed persons^a (in thous.)</i>	A	111,9	110,8	105,9	100,1	95,6	92,0	91,4	91,8	90,3	88,5	89,4	91,0
	B	94,6	93,9	91,3	87,7	84,0	81,6	81,7	81,2	79,6	79,3	80,8	82,9
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %) <i>Registered unemployment rate^a (in %)</i>	A	11,8	11,7	11,2	10,6	10,2	9,9	9,8	9,8	9,7	9,5	9,6	9,6*
	B	9,9	9,9	9,6	9,2	8,9	8,7	8,7	8,6	8,5	8,4	8,6	8,8
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca <i>Job offers declared during a month</i>	A	4370	6513	9097	6804	8187	6509	6013	6521	6681	6211	5160	3770
	B	5033	5879	5463	6066	5896	6067	5258	5781	5061	4730	3527	2677
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a <i>Registered unemployed persons per job offer^a</i>	A	40	33	23	27	18	23	24	21	23	24	28	50
	B	29	27	31	23	23	23	26	21	26	27	31	49
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł) <i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector^b (in zł)</i>	A	3580,52	3580,02	3762,48	3681,79	3668,80	3656,07	3763,45	3745,56	3769,17	3813,28	3865,00	3950,90
	B	3841,67	3850,70	3993,57	3968,61	3900,74	3929,06	4066,91	4048,54	3997,44	4117,82	4129,61	4232,71
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	94,6	100,0	105,1	97,9	99,6	99,7	102,9	99,5	100,6	101,2	101,4	102,2
	B	97,2	100,2	103,7	99,4	98,3	100,7	103,5	99,5	98,7	103,0	100,3	102,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	106,6	103,5	105,6	103,9	105,1	104,6	106,4	105,7	107,1	107,8	107,8	104,4
	B	107,3	107,6	106,1	107,8	106,3	107,5	108,1	108,1	106,1	108,0	106,8	107,1

^a Stan w końcu okresu. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. Wybrane dane o województwie podkarpackim według miesięcy (cd.)

Selected data on Podkarpackie Voivodship by months (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2017 B – 2018		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik cen: <i>Price indices of:</i>													
towarów i usług konsumpcyjnych <i>consumer goods and services</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	A	x	x	102,1 ^a	x	x	101,9 ^b	x	x	101,9 ^c	x	x	102,4 ^d
	B	x	x	101,5 ^a	x	x	101,8 ^b	x	x	101,9 ^c	x	x	101,1 ^d
skupu ziarna zbóż ^e : <i>procurement of cereal grain^e:</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	104,8	96,1	104,7	103,7	102,4	105,3	89,0	95,5	102,4	101,4	102,7	100,6
	B	101,5	98,6	98,0	101,1	100,1	101,8	98,4	103,1	108,3	102,1	103,0	102,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	101,2	101,6	110,4	114,3	112,5	118,3	113,5	114,2	113,9	115,5	115,4	107,5
	B	104,1	106,9	100,0	97,5	95,3	92,1	101,8	109,9	116,2	117,1	117,4	120,2
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) ^e : <i>procurement of cattle for slaughter (excluding calves)^e:</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	99,7	98,5	96,5	102,7	101,4	100,2	96,7	100,7	103,0	102,2	97,3	108,3
	B	102,4	98,4	97,0	98,4	102,8	94,9	102,4	103,0	104,0	93,5	99,8	104,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	106,5	100,2	99,8	104,8	104,5	102,1	102,4	101,1	106,8	110,6	104,9	106,8
	B	109,7	109,7	110,2	105,6	107,1	101,4	107,3	109,7	110,8	101,3	104,0	100,3
skupu żywca rzeźnego wieprzowego ^e : <i>procurement of pigs for slaughter^e:</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	95,5	98,8	103,8	104,8	103,3	101,9	98,9	100,9	98,4	92,8	95,0	96,6
	B	96,3	101,8	101,3	98,2	98,4	102,7	101,3	103,1	100,6	93,9	94,9	99,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	125,6	118,8	122,7	130,2	126,5	122,3	106,9	106,8	103,5	101,2	99,4	90,2
	B	90,9	93,8	91,6	85,8	81,8	82,5	84,5	86,3	88,3	89,4	89,3	91,5

a-d Dane dotyczą okresów (miesiący): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII. e Ceny bieżące bez VAT.
a-d Data concern periods (months): a I-III, b IV-VI, c VII-IX, d X-XII. e Current prices excluding VAT.

II. Wybrane dane o województwie podkarpackim według miesięcy (cd.)

Selected data on Podkarpackie Voivodship by months (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2017 B – 2018		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta <i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	A	7,6	7,5	8,0	8,7	7,4	8,2	7,5	7,3	7,7	6,4	6,5	6,6
	B	6,4	6,6	6,5	6,2	6,1	6,5	6,6	6,5	6,0	5,6	5,5	5,4
Produkcja sprzedana przemysłu ^{bc} (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b(constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	98,2	105,1	120,9	84,8	107,7	104,1	91,2	100,1	110,4	108,3	96,1	92,2
	B	100,4	100,3	114,0	97,1	98,8	103,6	97,7	97,8	106,8	109,8	89,0	93,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	108,6	106,2	115,2	99,4	112,5	107,5	108,4	106,1	105,4	117,1	113,6	114,8
	B	117,4	112,0	105,6	120,9	110,9	110,3	118,2	115,5	111,7	113,3	104,9	106,0
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	42,9	92,6	173,6	76,3	120,3	119,0	85,0	112,8	129,7	91,7	111,6	117,5
	B	41,2	107,6	140,3	97,9	101,2	136,4	103,0	116,3	105,1	102,0	92,5	128,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	97,3	111,6	181,7	129,9	147,3	108,9	118,3	97,9	143,7	97,7	130,1	112,8
	B	108,3	125,8	101,7	130,5	109,8	125,8	152,5	157,3	127,5	141,8	117,5	128,3
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) <i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	A	490	1042	1717	2133	2628	3240	4400	5146	5789	6364	7152	8131
	B	527	1145	1622	2177	2706	3174	3862	4785	5440	6160	6793	7775
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	A	80,1	80,7	86,8	88,1	86,2	93,8	114,6	114,6	111,6	104,6	101,6	103,3
	B	107,6	109,9	94,5	102,1	103,0	98,0	87,8	93,0	94,0	96,8	95,0	95,6

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Patrz uwagi ogólne do Raportu, ust. 12 str. 105.
a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c See general notes to the Report, item 12 on page 105.

II. Wybrane dane o województwie podkarpackim według miesięcy (dok.)

Selected data on Podkarpackie Voivodship by months (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION A – 2017 B – 2018		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	86,2	87,3	111,9	100,3	105,0	101,2	100,4	102,8	95,7	102,3	95,1	107,9
	B	86,5	97,9	116,6	97,4	104,8	101,3	101,0	102,2	93,7	108,2	92,5	108,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	121,1	99,1	97,7	101,9	104,9	102,8	96,4	95,9	91,8	97,0	94,5	93,0
	B	93,4	104,6	109,0	105,9	105,7	105,7	106,4	105,8	103,7	109,6	106,7	106,9
Podmioty gospodarki narodowej ^{b,c} <i>Entities of the national economy^{b,c}</i>	A	167807	167850	168503	168986	169708	170463	170674	170966	170510	170659	170998	171070
	B	170983	170924	171071	171531	172466	173171	171023	172062	172861	173586	174093	174830
w tym spółki handlowe <i>of which commercial companies</i>	A	13534	13621	13711	13766	13895	14087	14181	14272	14382	14485	14597	14719
	B	14827	14902	14943	15038	15141	15223	13809	13903	13959	14087	14155	14229
w tym z udziałem kapitału zagranicznego <i>of which with foreign capital participation</i>	A	2068	2087	2103	2113	2119	2125	2151	2158	2174	2183	2196	2205
	B	2197	2219	2210	2224	2240	2255	1984	2000	2012	2033	2046	2055
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d : <i>Profitability rate of turnover in enterprises^d:</i>													
brutto (w %) <i>gross (in %)</i>	A	x	x	6,0	x	x	5,1	x	x	4,5	x	x	4,8
	B	x	x	4,3	x	x	4,5	x	x	4,9	x	x	3,8
netto (w %) <i>net (in %)</i>	A	x	x	5,4	x	x	4,6	x	x	4,5	x	x	4,3
	B	x	x	3,6	x	x	3,9	x	x	4,3	x	x	3,2
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^e (w mln zł; ceny bieżące) <i>Investment outlays in enterprises^e (in mln zł; current prices)</i>	A	x	x	652,1	x	x	1372,4	x	x	2339,9	x	x	3479,5
	B	x	x	853,7	x	x	1747,5	x	x	2623,5	x	x	3853,8
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące) <i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>	A	x	x	113,8	x	x	102,9	x	x	111,6	x	x	110,9
	B	x	x	130,9	x	x	127,2	x	x	112,1	x	x	110,8

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. c W lipcu 2018 r. wystąpił spadek liczby przedsiębiorstw na skutek wykreślenia z rejestru REGON podmiotów, które do 31 grudnia 2015 r. nie dokonały aktualizacji danych w rejestrze REGON w związku z wygaśnięciem rejestrów sądowych. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period. c In July 2018, there was a decrease in the number of enterprises due to removing from the REGON register entities which until 31 December 2015 had not updated their data in the REGON register in connection with the expiry of court registers. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.